

PARCELONA:
PER EDICIÓ
DUES PESSETES
CADA MES

La Veu de Catalunya

10 cts.

PENINSULA:
750 PTS. Trimestre
UNIÓ POSTAL:
15 PLES. Trimestre

Any XXXII. - Núm. 8.4407 - Dimecres, 9 de maig de 1923

Edició del vespre

Oficines i impremta: Escudellers, 10 bis - Telèfon 184A

Reuma, Catarros,
Càlculs, Neurastènia
CURA DE REPÓS

Balneari TERMES PALLARES

ALHAMA DE ARAGON, Casino-
Teatre, Grans parcs i llac nave-
gable. — Informes directament a
don Amado Grau, Mallorca, 189, i Far-
màcia Bermudez, Aragó, 225-Tel. 15490

Fàbrica de Panyeria i Drills de Valentí Soler

Immens assortit en estams, gabardines, frescos i xeviot a preus ba-
ratíssims. La majoria dels articles són fabricats amb llanes d'Austrà-
lia. Vendes al major i detall. Avinyó, 7, entl. (cantonada Fernando)

Màquina d'escriure

Campió oficial durant
17 anys consecutius

Underwood

C. M. Guillem Trüniger, S. A. - BALMES, 7 - Barcelona

Editorial Catalana

Telèfon 184 A

Escudellers, 10 bis - Barcelona

"PALMIL"

A base de l'oli de ricí, sa fluidesa,
gust i aroma fan que no sigui desagra-
dable al malalt. Es ven: farmàcies,
centres d'específics i drogueries.

MOSAICS E F ESCOFET & C

Ronda Uni-
versitat, 20

Banca Marsans, S. A.

Valors - Cupons - Girs - Canvi - Cotons - Viatges

Rambla de Canaletes, 2-4

BARCELONA

Direcció telegràfica:

MARSANSBANK

Apartat de Correus núm. 1

Telèfons números. ...

4530 A.

4531 A.

4532 A.

SUCURSAL A MADRID

Avinguda del Comte de Peñalver, núm. 18

S'han
acabat els
mals
de peus!

S'han acabat els turmells
inflats!

Si teniu els peus i turmells inflats, adolorits per la fatiga o la pressió del calçat, si sofriu molt d'ulls-de-poll o enduriments que us donen la sensació del foc en els peus, res més eficaç que un bany salítrati de peus per a desinfectar i alleujar els seus pobres peus torturats. N'hi ha prou amb dissoldre un grapat de Saltrats Rodell en un recipient amb aigua calenta i banyar-se els peus durant deu minuts en aquesta aigua transformada en medicinal i lleugerament exiguada. Els Saltrats Rodell fan desaparèixer amb rapidesa tota inflor, tota sensació de dolor i llur acció asèptica combat, evitant al mateix temps la cremor i altres efectes desagradables de la suor abundant. Demés, un bany de peus preparat en aquesta forma ablanda els ulls-de-poll, «juanetes» i altres callositats doloroses, de tal manera que poden arrencar-se amb facilitat sense navalla ni tisores, operació sempre perillosa. Aquest senzill tractament, la despesa del qual és insignificant, us tornarà la joia de posseir uns peus perfectament sans, de manera que ja no us queixareu a la menor fatiga de mals de peus ni de turmells inflats i dolorosament deformats: el calçat més estret us semblarà tan còmode com el que us usat.

NOTA: Es deuen considerar falsificats els paquets que no estiguin embolicats en paper de color groc i no portin la signatura del preparador doctor Viñas.

EN FARMACIES Y CENTROS ESPECIFICOS
SALTRATS RODELL
DESCONTADO SIEMPRE DE LAS IMITACIONES

LOCALS

Observatori Meteorològic de la
Universitat de Barcelona. — Dia 8
de maig de 1923.

Hores d'observació: A les set, a les
tretze i a les divuit.

Baròmetre a 0° i al nivell de la mar:

766'3, 765'0, 763'0.

Termòmetre sec: 18'0, 20'0, 20'0.

Termòmetre humit: 15'8, 16'5, 17'2.

Humitat (centèsimes de saturació):

78, 65, 74.

Direcció del vent: NE., NE., Calma.

Velocitat del vent en metres per se-
gon: 3, 1'0.

Estat del cel: Quasi tapat. Tapat.

Classe de núvols: C.St.K., Ati S.K.,
Al St.K.

Temperatures extremes a l'ombra:
màxima, 22'4; mínima, 15'7; mínima prop
del sol: 13'6.

Oscil·lació termomètrica: 6'7.

Temperatura mitja: 19'0.

Precipitació aquosa, des de les set
del matí del dia anterior a les set del
dia de la data, 0'0 mm.

Recorregut del vent en igual perío-
de: 190 km.

Observacions particulars: No-cap.

El director, E. Alcobé

Els ronyons

funcionen bé bevent cada dia
Aigua Fournier

Al dispensari d'Hostafrancs auxi-
liaren amí passada a Bru Zarzoso
Villanueva, escombrariere d'Hospita-
let del Llobregat, de 15 anys d'edat, el
qual tenia una ferida contusa a la
cama dreta i altres contusions en dis-
tintes parts del cos, de pronòstic re-
servat.

Se les feu per haver caigut del
carro que menava.

Fou conduït, després, a l'Hospital
Clínic.

— Fosfo-Glico-Kola-Lecitinat cura
debilitat. B. Domènech, Ronda de
Sant Pau, 71.

Vaixelles PORCELLANA
J. Llorens. Rbla. Flors, 30.

Ahí, la vespre, es produí un aex-
plosió de gas a la cuina d'una bo-
tiga del carrer de Sant Antoni de
Pàdua, 6, tirant a terra la xeme-
nela.

Un dels maons va tocar a Maria
Cuart Carles, de 52 anys, i li va pro-
duir una ferida al cap que li va
ésser curada al dispensari del car-
rer de Barba.

Cristalleries J. Llorens, R. Flors, 30

— Banyeres, Waters, Lavabos, etc.
S. Verdader. Ronda Universitat, 9.

Ahí, a la nit, al carrer d'Avinyó,
l'automòbil núm. 10100 va atropellar
el noi Marian Marques, de set anys,
causant-li contusions a la cama es-
querra i erosions als genolls, pro-
nòstic reservat. Va ésser curat al dis-
pensari de l'alcaldia.

JOIES VILANOVA Unió, 8.

— Demaneu mitges ampolles Aigua
«VICHY CATALAN» en Hotels i
Restaurants.

Dos individus van entrar a una
carnisseria del carrer de Sadurní,
es van apoderar de 100 pessetes que
hi havia al calaix.

Advertida la matriobra i donada l
veu d'alarma, els lladres van fugir,
essent agafat un d'ells, Josep-Pozo,
de 27 anys, el qual va ésser conduït
a la delegació

Les 100 pessetes van desaparèixer
en companyia de l'altre lladre.

Colors a l'oli en tubs

marca George Rowney & C.º Vda.
de Josep Solernou. Diputació, 174
(entre Casanova i Villarroel).

— RUM BELLESA (a base de no-
guera). Treu la blancor al cabell, tor-
nant-li el seu color primitiu amb ex-
traordinària perfecció. Es inofensiu.
Es l'ideal. Venda a les perfumeries.

Uns xicots de Can Tunis tenien
la censurable habitud de fer cada dia
buria d'un aprenent barber d'aquells
barriada. Ahir a la nit les burles an-
aven addicionades d'un intent d'agres-
sio i el barber, acabada la pacièn-
cia, va agafar un tamboret i el va
estabellar pel cap d'un dels contraris,
que té 16 anys, i li va fer un trenc
regular, que va exigir la interven-
ció del metge del dispensari.

Se'n va passar denúncia al jutjat.

Aigua Fournier

Corts, 623 Telèfon 604 A

El proper dijous, a dos quarts d'on-
ze del matí, tindrà lloc en el saló
d'actes de la Caixa de Pensions per a
la Vellesa i d'Estalvis, l'obertura de
l'Exposició dels Cartells presentats
al comitè organitzat per aquesta
Caixa per a l'actuació del seu or-
ganisme d'acció moral Obra del Bon
Mot. En aquesta Exposició en la
qual hi figuren nombrosos cartells
pintats per artistes que amb els seus
gent i talent han volgut cooperar
a les finalitats socials de l'Obra del
Bon Mot, estarà oberta des del dia 10
fins el dia 30 del present mes, podent
visitar-se d'onze a una del matí.

— Els mobles elegants en jonc i
mèdula que es fabriquen al Passeig de
Gràcia, 115, són molt sòlids i de gran
durada.

D'una botiga del carrer del Car-
me, 11, han estat robats gèneres per
500 pessetes, i altres 500 en metàl·lic.

— Sucre Sastre i Marqués, específic
contra els cucs i purga els nens.

Ha estat detingut per la policia i
posat a disposició del jutjat J. V.
de C., al qual es buscava des de 1920,
per estar acusat d'estafa per valor
de 23.023 pessetes.

PIANOS CUSSÓ SFHA

Vertical, cua, combinats. Canuda, 31

A la matinada d'avui, un sereno
intervingué en unes disputes que hi
havia al carrer de l'Allada, perquè
un subjecte, d'ofici tramviari, es ne-
gava a pagar unes consumacions que
havia fet, i no content amb això,
exhibí, a tall de pagaré, un revòlver
Smith carregat.

El sereno li va pendre l'arma i la
va portar al quarteret. El tramviari

Curació radical de l'Ozena (Fetor de l'alè)

Dr. Cusi i Vidal de l'Hospital de la Santa Creu. COLL. NAS i ORE-
LLES. Passeig de Gràcia, 83, pral. - Tel. 3274 A.

El premi de prosa «Concepció Rabell»,
dels Jocs Florals de Barcelona, nova-
ment ha estat adjudicat a una obra de
EDITORIAL CATALANA, S. A.

LLEGIU:

ÀNIMES ATUÏDES

de J. ROIG I RAVENTÓS

De venda a totes les bones llibreries

Lavabos
Banyeres
Escalfadors
Dutxes
Waters
etc.

PREUS REDUITS

JAUME SAURET

7 - Carrer Pelayo - 7

Dr. Montaña dels Hospitals de París. Pell i Ve-
neri. Sant Pau, 28, principal, 2.º

acabà per pagar el que devia, però després es va presentar al quarteret a reclamar el revòlver, sense el qual, deia que no podia anar enlloc.

Com que no tenia llicència d'arma, no li fou tornada aquesta, i com donava mostres de molta excitació, els municipals al portaren al dispensari de l'alcaldia, on el metge no li trobà més que alcoholisme. Finalment fou conduït a la delegació.

Un automòbil de la Canadença agafà al xafit d'avui, al carrer de la Creu Coberta, a Ewell Fornet Vernis, de 10 anys, jornaler, i li causà extenses contusions al peu esquerre, amb probable fractura. Amb el mateix automòbil portat al dispensari d'Hostafranchis, i després a casa seva.

- CARDÓ El Mont-Doré espanyol. — Algunes azoades i arsenicals. Ofec. Bronquitis, Pell, Diabetis. Grans reformes. Menjador únic. La mateixa Direcció. Combinació ràpid Madrid, que surt Estació França 8'33 h. Demani's bitllet Barcelona-Cardó. Informes Ideal Samaritana, Arcs. 10. Telèfon 5149 A. 25 juny - 30 setembre.

Diumenge passat es reuniren les Juntes directives de l'Associació de Professors de Barcelona i l'Associació de Professors de Centres de Cultura de Catalunya, per a ultimar els treballs encaminats a la fusió de totes dues entitats, i determinar la data de la pròxima Assemblea general.

La Biblioteca de l'Associació de la Premsa Diària de Barcelona, ha rebut, durant el passat mes d'abril, importants donatius de llibres, augmentant les seves col·leccions amb obres com les de don Miguel dels Santa Olyer i de don Josep Yxart que són el cor de la biblioteca catalana.

El director de la llibreria Editorial Rivalenç, don Josep Torà, ha fet ofrena a la Biblioteca de sis llibres nous de Pius Baroja, Eugeni d'Ors, Torà, Rachin, Mantegazza i Guillem, que es titulen: «El amor», «Uturn», «El ajusticiado», «Retenidos», «Testa» i «El jardín». Tant les obres originals com les traduccions, estan estampades amb pulcritud i perfecció que acrediten una vegada més l'Editorial Rivalenç.

Les obres d'En Sans Oliver, a part d'alguns volums, adquirits a Ciutat de Mallorca, són valuosos exemplars dels quals la respectable família del mestre periodista ha fet disposició a aquesta Associació, ultra un lot complet de la selecta edició catalana, impresa en els tallers de don Francesc Mathieu.

Merèixen també l'agraïment de l'Associació, don Ramon Rucabado, per son obsequi de llibres i fascicles; don Antoni Ollé, per «Antologia de poemes catalans», i don Joan Solares, per son llibre «El tribu».

Durant el mes d'abril, han acudit a la Biblioteca 564 lectors, malgrat les limitacions que imposaren els actes organitzats per l'Associació de la Premsa.

Per qüestions d'interès, dues dones que es diuen totes dues Carme, es van disputar al carrer d'Aragó, prop del de Villarroel, i després es van esgarapar furiosament. Els comptes no es van aclarir i les financeres van haver d'anar al dispensari.

L'Esbart Folklore de Catalunya, secció de danses populars catalanes, donades recentment a la ciutat de Figueras, ha emprat l'assaig de les danses que seran executades diumenge vinent a la tarda, al Frontó Comtal, amb motiu de les festes de la dansa catalana que ve celebrant a el dit lloc.

Interessa als seus socis i als de l'Ateneu Autonomista del Districte VI, que no estiguin provants de la tarja d'invitació, que poden passar a recollir-la a l'estatge, Enric Granados, 32, de vuit a noi de la nit.

Després del gran desentortollament que va obtenir la Fotografia, i vist el gran nombre d'afectats que s'hi dediquen, un grup d'amics, creient en la possibilitat de constituir a Barcelona una Entitat que vetllés pel progrés de la Fotografia i a la vegada, que il·lustrés els associats per mitjà d'actes públics i privats en el procés fotogràfic, ha convocat i les entitats excursionistes i seccions fotogràfiques d'aquesta ciutat, a una reunió que tindrà lloc en l'estatge social de l'Ateneu Enciclopèdic Popular, Carme, 50, principal, el proper dia 15, a les deu de la vetlla, per a tractar de la constitució de la dita Entitat, pregant a aquelles entitats que no hagin estat invidades particularment per omissió involuntària, que es donin per convocades per la present gase-

En Farriol Navarra Causa

Batlle de Sant Just Desvern

ha mort havent rebut els Sanis Sagraments i la Benedicció Apostòlica

(A. O. S.)

L'Excm. Ajuntament, la seva afligida vídua Maria Gelabert Pagès, fills Josep, Blai i Pere, germans, oncles, nebots i família tota, en comunicar als amics i coneguts tan sensible pèrdua, els preguen que el tinguin present en il·lurs oracions i vulguin assistir a l'acte de l'enterrament: que s'efectuarà demà, dia 10, a dos quarts de dotze del matí.

NO ES CONVIDA PARTICULARMENT

Sortida d'automòbils, a totes hores, de la Plaça d'Espanya

Sant Just Desvern, 9-V-1923

fills, agraint-los per endavant l'assistència.

En l'última Junta directiva que, presidida per En Josep Roman, celebrà el Círcol de la Unió Mercantil Hispano-Americà, es donà compte de les comunicacions rebudes a propòsit de la Memòria publicada per l'Entitat, i va fer-se també esment de la cursada pel senyor secretari de la Cambra Espanyola de Comerç de Londres.

Es feu constar en acta el sentiment de la Corporació per la mort del seu secretari En Marian Abizanda, el qual, amb la seva laboriosa tasca, havia cooperat a les tasques del Círcol.

S'estudià detingudament tot el que afecta a la pretesa implantació del control obrer, que seria funest per a les classes mercantils, i respecte a una consulta formulada per la Unió Professional de Dependents i Empleats del Comerç sobre si es jutjava beneficiosa per a la vida comercial la implantació del treball intensiu de vuit del matí a dues de la tarda, es convingué contestar-la en el sentit que encara que el Círcol la veuria amb gust, hauria d'esser fruit d'un canvi complet en l'actitud de tots els factors afectats, per tal modificació, ja que d'implantar-se parcialment es podrien ocasionar incomptables transformacions que forçassent la farien fracassar.

Finalment, s'admetten gran nombre de nous socis, i es donà compte del telegrama cursat a N'Antoni S. Cristian, per haver assolit l'acta de diputat, com a representant de les classes mercantils.

— Gots per aigua a 3'60 pessetes dotzens, solament podreu adquirir-los a les vaixel·leries de **Lluís INGLADA** de la Rambla de les Flors, 8, i Ronda, de Sant Antoni, 5.

Vida religiosa

Avui: Sant Gregori Naciànc. — Demà: L'Ascensió del Senyor. Sant Antoni, arquebisbe de Florència i Santa Beatriu, verge.

Quaranta hores: Demà, a l'església parroquial de Santa Madrona. Hores d'exposició: De dos quarts de set del matí a dos quarts de vuit de la tarda.

La missa de demà: L'Ascensió del Senyor, color blanc.

Cort de Maria: Demà, Nostra Dona de l'Ajuda, a la seva església, privilegiada, o de la Bona Nova, a Sant Agustí.

Adoració nocturna: Demà, Torn del Sagrat Cor de Jesús.

Vetlles en sufragi de les ànimes del Purgatori: Avui, Torn dels Sants Angels i Sant Vicens de Pall, a la seva capella, Escorial, 155 (Gràcia). — Demà, Torn de Jesús Crucificat, a la mateixa capella.

— Església de Sant Joaquim dels PP. Minims. — Aquesta tarda, a les cinc, ha començat el cinquè dia del solemne Trèzenari que la venerable Ordre Terceira dels Minims dedica al seu fundador Sant Francesc de Paula, predicant un missioner diocesà del Foment de la Pietat Catalana.

meses fets en el Sant Baptisme. A les deu, missa cantada per la Comunitat, la qual cantarà també l'Hora de Nona d'once a dotze.

A dos quarts de set de la tarda, continuació del Mes de Maria que predica un Pare carmelita descalç, cantant-se motets dedicats a la Verge i Mare de Déu.

— Col·legi de Sant Miquel Arcàngel. Abit, festiu de Sant Miquel Arcàngel, tingut lloc en aquest Col·legi l'actitud i simplicitat festa de la primera Comunió dels nois del dit Col·legi. Cincanta foren els que per primera vegada s'afansaren a la Sagrada Taula.

Celebrà el Sant Sacrament i pronuncià una sentida plàtica el doctor don Josep Portolés, mariscal d'aquesta Catedral.

Després de la Comunió, els nois amb il·lurs famílies passaren a la sala d'actes del Col·legi on se'ls va servir un esplèndid lunch.

A la tarda renovaren solemnement els alumnes les promeses del baptisme, després d'una càlida allocució del Rm. P. Joan Sirvent, que els havia preparat per a tan solemne acte.

La dita festa deixarà gràt record entre les persones que tingueren la satisfacció de presenciar-la.

Bisbat

— La Unió d'Escolans de Montserrat celebrà la festa de la seva Patrona la Verge de Montserrat amb una escolida vetllada que tingué lloc a la sala d'actes de l'Acadèmia de la Joventut Catòlica d'aquesta ciutat.

Es foren diverses composicions de Beethoven, Paganini, Kurr i Borràs de Palau, mereixent calorosos aplaudiments dels concurrents que omplien per complet l'ampolla sala.

A la sala d'actes de l'Acadèmia de la Joventut Catòlica se celebrà la sessió literari-musical, organitzada per la dita entitat amb motiu de la Diada Montserratina.

Presidí l'acte el Rm. P. Robert Grau, qui, procedent de Palestina, es trobava en aquesta ciutat de pas cap a la seva residència de Montserrat.

L'acompanyaven el Rm. Dr. Masdexeuer, la Comissió organitzadora de la Diada Montserratina i la Junta Directiva de l'Acadèmia de la Joventut Catòlica.

Començà l'acte amb la Visita Espiritual de la Mare de Déu de Montserrat del doctor Torres i Bages.

La Unió d'Escolans de Montserrat, formada per antics deixebles d'aquella Abadia, interpretà un escolit concert, el qual va mereixer l'aplaudiment de tots els concurrents, havent de repetir diverses composicions.

Seguidament el president de la Diada Montserratina expol·lè les solemnitats dels dies 25, 27 i 28 a Montserrat, fent el mateix el secretari de la commemoració a Barcelona (Catalunya) i inclús Itàlia, on Nostra Senyora de Montserrat compta amb més de trenta Santuaris.

El senyor Roma interpretà diferents composicions a piano, les quals foren acollides amb xarxarosos aplaudiments.

El senyor Martí i Rodés, Roca i Crous recitaren diverses poesies d'En Maragall i Carner referents a Montserrat, mostrant el sentiment patri d'aquesta santa muntanya que els grans poemes cantaren.

El doctor Masdexeuer resumí amb un interessant discurs la vetllada, clouent el Montserrat.

Finalment l'acte amb el cant del «Virolai», el qual fou corejat per tots els assistents.

— A Sarrià ha mort el popular cantant capità P. Doroteo de Barcelona.

Romiatge a Montserrat del Terç Ordre del Pare Sant Francesc de Sans i Sarrià

Aquests dies (9, 10 i 11 de maig) se celebra el tercer Centenari de la mort del gloriós capità Sant Fidel de Sigüenza, protomartir de la Sagrada Congregació de Propaganda Fide, el romiatge ha rebut l'aprovació i benedicció del senyor Bisbe de Barcelona, presidint-lo, per especial delegació seva, el reverend mossèn Josep Puig, prevere, rector de Sans i ministre del Terç Orde, junt, amb el reverend P. Josep de Besalú, comissari provincial del T. O. de Catalunya.

Programa de demà:

A les set del matí, Missa de Comunió general, la qual serà cantada per tots els romeus, essent celebrat el senyor rector de Sans, assistit de cap pel P. Comissari i de ministres pels PP. Caputxins. Farà el sermó el pare Matias de Sant Llorenç Savall, definidor provincial, guardià i director del Terç Orde de Sarrià, i es cantarà la Missa popular gregoriana; en l'Ofertori, l'«Alleluia, psaltes» i en la Comunió, l'«Eubi charitas et amor» acabant amb el «Virolai».

A un quart de sis de la tarda, reunió de tots els romeus a l'església, per a practicar les visites a Jesús Sagramental (per sempre alabat sia), i a Maria Santíssima, organitzant-se tot seguit la processó amb el Sant Crist, per anar a practicar el sant exercici del Via-Crucis, fins al qual, davant la capella de la Soledat, farà una breu predicació el P. Pius d'Iguada, tornant la imatge del Sant Crist a l'església amb el cant de l'Himne «El triomf de la Santa Creu».

Per a demà passat:

Dimecres, dia 11. — A les set del matí, es reuniran els romeus a la plaça de la Immaculada, per a dirigir-se vers el camí de la Cova i cantar el Sant Rosari, seguint els Misteris. Es cantaran algunes denes del Rosari de la Mercè, i en arribar al Terçer Misteri de Dolor, el P. Pius d'Iguada dirigirà la paraula a la concurrència, cantant-se l'Himne propi. Quan s'arribarà al Cinquè Misteri de Dolor, tornat a parlar-se la comitiva per a entonar el «Christus vincit». A la Santa Cova s'acabarà el Rosari i es cantarà la Salve, resant-se les lletanies laurentines i acabant amb el cant del «Virolai».

A un quart de cinc de la tarda, els caps de colla tornaran les claus al P. Aposentador i a tres quarts de cinc, reunits tots els romeus a la Basílica, es podrà comiat de la Verge de Montserrat, fent el sermó el P. Antoni Maria de Barcelona. Es cantarà el Psalm 133 i la Salve Regina, i tot sortint, l'Himne de tornada, passant els romeus de dos en dos per l'entremig de la Comunitat dels P. Benedictins i Escolans. En passar el Sant Crist per davant del P. Abat, el giraran de cara a ell, i en ésser a l'extrem dels Escolans, es girarà la Sagrada Imatge de cara a l'església per a rebre la solemne benedicció, parant mentrestant el cant i agenollant-se tothom.

Recollits els equipatges, que hauran pogut quedar guardant en els clausures alguns romeus assenyalats per això, s'anirà a l'estació a prendre el tren de tornada, que sortirà de Montserrat a dos quarts i mig de sis. En sortir el tren de l'estació de Martorell, a cada vago es resarà el Rosari.

Está Vd. débil, y su estado no le permite tener hijos o si los ha tenido no se ha recuperado y desea recuperar la salud, tome

Compuesto Vegetal De Lydia E. Pinkham

(Compuesto de hierbas y raíces)

Es la medicina de una mujer para las enfermedades de las mujeres. En todas las farmacias.

Els catalans a Lourdes

A les oficines de l'Hospitalitat de Nostra Senyora de Lourdes de Barcelona, segueixen rebent-se inscripcions al gran romiatge del vinent mes de juny. Serà la peregrinació de guany, la més nombrosa que haurà sortit de Catalunya, i tot delxat a devinar que a la grandesa del nombre de romeus s'hi afegirà la de la solemnitat de tots els actes ja ordenats i nomenats en el famós santuari mania.

La presència en el romiatge d'alguns prelates catalans donarà un més gran relleu a la manifestació louredesa.

Tots els periòdics de Catalunya anen així mateix excel·lents impressions sobre les peticions d'inscripcions que es fan en les delegacions de l'Hospitalitat i alguns publicuen bellíssims articles dedicats a la Verge Blanca.

Entre aquests hi ha «La Cruz» de Tarragona, que ha donat notes molt exquisides referents al romiatge.

El XXVI Congrés Agrícola de Soler

Conclusions provisionals que presenta don Joan Aguiló i Garsot, President del tema «Algunes malalties cítrics i dels garrofers».

Primera. Lluita química. — Per combatre les principals malalties de tarongers i altres cítrics deuen aplicar-se els agricultors en Sindicats i formar després Federacions per de poder adquirir un tren de guineació per a poder aplicar així econòmic i tècnicament bé, el gas anhidric. Els Consells provincials i Foment podrien també encàrregar d'aital servei.

Segona. — Mentre no es realitza l'expressat, els propietaris solament duen aplicar els polsulfurs, 3 per cent i el Lissol al 3 i mig per cent en solucions acuosas.

Tercera. Lluita biològica. — Per greus inconvenients que té la lluita química, i per ésser un gran avís científic, cal començar la lluita biològica contra certs insectes. Per tal efecte deu crear-se un Institut de Fitopatologia aplicada, amb gent dels diferents indrets de la Catalunya Gran. Per a aconseguir-ho serà necessari que la Mancomunitat de Catalunya en amoros i fraternal abraçada integrat per les Balears.

Als Asmàtics incrèduls

Els alleujaments verament meravellosos obtinguts amb l'Asmador del doctor Schiffmann, mereixen fixar l'atenció del públic. Aquesta preparació procura, en efecte, no solament un instantani alleujament en els casos més rebels, però també cura definitiva.

En reforç de ço que diem, copiem la següent carta de don J. Rulland, Soler (Mallorca), el contingut de la qual és com segueix:

«No trobo paraules apropiades per a demostrar al senyor doctor el meu agraïment per la cura radical que he obtingut amb el seu preparat Asmador, per a la malaltia de l'astma fa temps patia.

«L'autoritzo perquè doni publicitat a aquesta cura, perquè desitjo que sigui propagat a tot arreu el ver mèdic d'aquesta preparació».

L'Asmador es ven a les farmàcies i centres d'espectacles i el dipòsit general, Dr. Schiffmann, Claris, 71, Barcelona.

NOTÍCIES DE LA PENÍNSULA

(Telegrams i conferències de LA VEU)

ASSEMBLEA PRO-RESPONSABILITAT

La Junta Directiva de l'Ateneu de Madrid s'ha dirigit a la resta dels ateneus i Societats similars d'Espanya, proposant la celebració d'una assemblea ateneuista pro-responsabilitat.

Demana que hi contestin a les tres següents preguntes:
Primera. — Si aquesta societat es conforma amb el criteri i amb el respecte que queda exposat en la conferència que es dirigeix.
Segona. — Si enviarà un representant a l'Assemblea que probablement se celebrarà durant el mes de maig.

Quin ha d'ésser, al seu parer, el sentit i abast de la protesta que calgui formular contra la corrupció, l'Estat i la seva sistemàtica impunitat.

ADHESIONS

Madrid, 8, 8:30 nit.
Legació de Suïssa comunica, per data 30 d'abril de 1923, l'adhesió de la República de l'Ecuador al Conveni signat a Ginebra el dia 6 de juliol de 1906 per a millorar la situació dels ferms i materials dels exèrcits d'Europa.

L'embaixada de França comunica, per data 28 d'abril propassat, que la Legació de Suïssa a París ha notificat al Govern de la República Federal del Principat de Liechtenstein el Conveni Internacional d'11 d'octubre de 1906 relatiu a la circulació d'automòbils.

La virtut de ço que es disposa en l'article 13 del Conveni, aquesta adhesió tindrà els seus efectes des del dia primer de maig de 1923.

EL DEUTE ROMANES

Bucarest participa el representant de Romania, el ministre d'Hisenda, a la Comissió Central de l'Estat a Bucarest efectua la comunicació pertinent i ordena que es deixi a les operacions d'estam-

NOTA BURSATIL

Borsa es presenta sense negoci, amb la partida d'interior 5 cèntims a tancar a 71'50.

Les operacions en valors públics i bancaris: Els Alacants tancaran a 40'50, però que després ofertes a 40 per 100.

Les franceses pugen 40 cèntims i tancaran a 43'80. Els suïssos passen de 41'80 a 41'90.

Les belgues, de 37'90 a 37'95. Els italians cauen, de 30'25 a 30'20.

PROTECTORATS DELS ANIMALS

Representants de l'ex-regidor català, donat Canela, han visitat l'alcalde de Madrid quatre següents, pertanyents a la Societat Protectora d'Animals, a qui s'està recomanant per l'interès d'Anglaterra.

La visita era demanar que sobre la manera com s'executen els matadors de Madrid el seu cap de bestiar.

El alcalde ha donat tota mena de respostes, i fins es poden entendre les responsabilitats al poble que ha deixat de votar en les eleccions i no es com mou per a res i ha permès que triomfi els caçals que forjaren la catàstrofe d'Animal, i que tornin a les Corts els responsables.

Crec que a les Corts es veuran coses molt pintoresques, com que En Melquíades Álvarez defengui les Institucions des de la Presidència del Congrés.

La resta, tot quedarà reduït a un debat polític més.

Resumeix el senyor Castrovido les seves impressions, dient que si s'exigís responsabilitat a tots, Espanya es quedaria sense governants.

Belgic i Espanya.
Madrid, 8, 10:30 nit.
L'alcalde, senyor Ruiz Jiménez, ha rebut el següent telegrama de Brus-

NOTES DE GUERRA

Demà serà nomenat coronel del regiment de Savoia, el coronel don Virgili Cabanillas, germà del general que comandava la brigada d'assens en la guerra de Melilla de reconquesta.

El fiscal del Consell Suprem de Guerra i Marina ha informat favorablement la proposta d'ascens del tinent coronel de regulars de Melilla, senyor Núñez del Prado.

Segurament serà acceptada pel ple aquesta proposta de recompensa, com es té amb la del comandant Franco.

L'ALT COMISSARI

Madrid, 8, 9:15 nit.
Per a abans que s'inaugurin les noves Corts, s'espera l'arribada a Madrid de l'Alt Comissari d'Espanya al Marroc, senyor Silveira.

EL TERRORISME A BARCELONA

«La Epoca» posa en boca d'una personalitat que ja en altres ocasions ha exposat en l'esmentat diari judicis i observacions sobre el problema social a Barcelona, una nova informació, o més ben dit, un compendi d'impressions sobre la situació actual a la capital catalana.

Insisteix en que l'acció governativa no existeix, en que no existeix tampoc l'acció de l'autoritat i en que ningú s'atreveix a secundar l'acció de la justícia, perquè es general la creença que aquesta paraula és avui utòpica i sense cap eficiència.

El que sap quicòm s'espanta i calla davant el temor d'una represàlia segura, i per aquesta lamentable absència de l'esperit de ciutadania, i per aquesta manca d'instint de conservació es pot repetir el cas de que en ple dia, i en els llocs de més fragor, es registren atemptades que ningú veu i que tots els que es presencien els oblidin als cinc minuts.

Després fa notar que a través d'aquesta desorientació, i després d'haver-se creat aquest lamentable estat de coses, es registra el fet de que els qui portaren a Barcelona l'escola del terrorisme i armaren el braç dels pistolers i als han ensenyat el camí a seguir, avui, ja en possessió de la supremacia i en contacte amb els dirigents de la política actual, han emprès des de la tribuna i des del periòdic una enèrgica campanya contra el terrorisme, per a donar publicitat a la sensació de que rebutgen els atemptats i produir en determinades esferes la sensació d'ordre que és menester aparentar, per a dissimular així l'estudi i assaig de projectes i sistemes d'una altra naturalesa per aconseguir els fins que persegueixen. I en aquesta croada, que sent tot el món, però que els iniciadors de la qual estan mancats de garanties, figuren tots els que simpatitzen amb els elements de l'Unité, des de les agrupacions exclusivament anarquistes, fins algunes culturals que s'han sumat al moviment en compliment d'un deute d'humanitat.

MANIFESTACIONS D'EN CASTROVIDO

Robert Castrovido publica unes declaracions a «Heraldo de Madrid» sobre el tema de les responsabilitats, analitzant extensament les en les que han incorregut tots els que han intervingut en els assumptes del Marroc, des de les més altes persones, fins als oficials de l'exèrcit. Tots — diu — contribueixen, amb llurs accions o omissions, a preparar el d'Animal; i fins es poden entendre les responsabilitats al poble que ha deixat de votar en les eleccions i no es com mou per a res i ha permès que triomfi els caçals que forjaren la catàstrofe d'Animal, i que tornin a les Corts els responsables.

Crec que a les Corts es veuran coses molt pintoresques, com que En Melquíades Álvarez defengui les Institucions des de la Presidència del Congrés.

La resta, tot quedarà reduït a un debat polític més.

Resumeix el senyor Castrovido les seves impressions, dient que si s'exigís responsabilitat a tots, Espanya es quedaria sense governants.

BELGIC I ESPANYA

Madrid, 8, 10:30 nit.
L'alcalde, senyor Ruiz Jiménez, ha rebut el següent telegrama de Brus-

«Bruselles, 7 de maig de 1923. — Alcalde de Madrid. — Molt commogut pel seu amable telegrama, agraeixo a V. E. i a la municipalitat de Madrid la seva cordial salutació a tots els habitants de Brusselles. Aclamant els vostres sobirans, han tingut la joia de testimoniar-los el seu agrament i admiració i d'estrenyar els braços de sincera amistat que uneixen a Belgica i Espanya. — Adolf Max, alcalde de Brusselles».

MOSAIC ROMA

Els senyors Melida i marqués de Laurencin que anaren a Toledo acompanyant el ministre de la Guerra, vénen satisfets del treball realitzat per l'examen del mosaic descobert a la Fàbrica d'armes de Toledo.

Segons les primeres impressions, sembla que es tracta de part del decorat d'una habitació luxosa d'algun magnat de l'època de major esplendor de l'Imperi Romà.

EL PERSONAL DE CORREUS

A la Direcció de Correus i Telègrafs han facilitat la següent nota:

«El Director General de Correus, senyor Pérez de Crespó, ha rebut una atenta carta del diputat a Corts per Pamplona don Felix Amorena, en la qual elogia la tasca que ha realitzat el Cos de Correus en les darreres eleccions».

El senyor Amorena manifesta que amb motiu de la lluita haguda en aquella «provincia» posà en circulació milers de cartes i circulars que amb tota regularitat es cursaren i foren remeses oportunament al seus destinataris.

Com sigui que en aquest mateix sentit se li han dirigit algunes diputats demostrant la seva consideració als oficials de Correus que han anat a «provincies» a recollir les actes de diversos districtes, el senyor Pérez de Crespó es proposa dirigir una felicitació circular al personal de Correus».

EL PAPER

La «Gaceta» publica una disposició del ministeri del Treball fixant els preus dels papers que se subministren durant el mes actual.

Diu així:

«De conformitat amb el disposat pel Real Decret de la Presidència del Consell de ministres del 12 de maig de 1923, es fa públic en aquest periòdic oficial que la delegació del Comitè oficial del llibre ha fixat per als preus dels papers que es subministren durant el mes de maig actual, els següents:

Sèrie A. — Ossat lli, 95 per 129, de 40 quilograms, 85 pessetes els 100 quilograms.

Idem id. id., 76 per 100, de 24 quilograms, 85 pessetes els 100 quilograms.

Idem id. id., 16 per 100, de 24 quilograms, 85 pessetes els 100 quilograms.

Idem id. lli, 67 per 100, de 29 quilograms, 89 pessetes els 100 quilograms.

Idem pla lli, 84 per 114, de 3350 quilograms, 89 pessetes els 100 quilograms.

Sèrie B. — Ciceros corrent lli, 60 per 93, de 25 quilograms, 98 pessetes els 100 quilograms.

Idem id. id., 76 per 100, de 30 quilograms, 98 pessetes els 100 quilograms.

Idem id. id. Barje, 76 per 100, de 30 quilograms, 101 pessetes els 100 quilograms.

Sèrie C. — Cicero extra, 67 per 100, de 30 quilograms, 130 pessetes els 100 quilograms.

Ploma extra lli, 76 per 100, de 28 quilograms, 105 pessetes els 100 quilograms.

Idem id. Barje, 76 per 100, 26 quilograms, 108 pessetes els 100 quilograms.

Litus corrent, 65 per 100, de 23 quilograms, 120 pessetes els 100 quilograms.

Idem superior, 65 per 100, de 28 quilograms, 135 pessetes els 100 quilograms.

Biblia (Indian), 50 per 100, 5 quilograms, 365 pessetes els 100 quilogram.

Sèrie D. — Estucat corrent, 80 per 120, 50 quilograms, 196 pessetes els 100 quilograms.

Idem superior, 80 per 120, de 50 quilograms, 215 pessetes els 100 quilograms.

Aquests preus s'entendran amb el paper posat a l'estació de Madrid o de Barcelona i sobre ells hauran d'afegir-se les bonificacions que estableix el R. D. de 12 de maig de 1922. Madrid, 7 de maig de 1923. — El sots-secretari, president, Ramon de Castro».

COMUNICAT OFICIAL DEL MARROC

Madrid, 9, 12:30 matinada

Despatx oficial de Guerra:

«L'Alt Comissari d'Espanya al Marroc participa a aquest ministeri ço que segueix:

Sense novetat a tot el territori del protectorat.

Ahí s'embarcà amb destinació a Màlaga, la columna d'evacuació de la sisena comandància de Sanitat militar, que marxa repatriada».

FELICITACIO

La Cambra de Comerç de Jaen ha dirigit al general Aguilera el següent despatx:

«Cambra Comerç felicita efusivament al tribunal per meritíssima tasca depurada responsabilitats militars i inflexibilitat sancions, única manera de donar exemplaritat patriòtica i austera, analitzant concepte moral exercit, els braços del qual són defensa i sosteniment patria».

EL PROBLEMA DE L'EDIFICACIO

Sobre el problema de l'edificació ha manifestat el ministre del Treball que les solucions poden ésser:

Posar en condicions els solars existents perquè s'hi pugui edificar.

Valoritzar els que estiguin lluny de la població mitjançant l'obriments de camins i carrers, i sobretot establint comunicacions ràpides.

Intensificar i abaratir els transports de materials dedicats a la construcció.

Reduir els preus del material construït fins on sia possible.

Celebrar contractes col·lectius de treball.

Augmentar el nombre de les cooperatives per a la construcció d'habitatges.

Estimular la implantació de «guil·las», tenint en compte la coincidència dels esforços entre capitalistes i obrers.

Afavorir les institucions de crèdit amb destinació a l'edificació.

Per que intervingui en la resolució d'aquest problema el capital immobilitzat a la Caixa Postal d'Estalvis, etc.

Crear Bancs municipals dedicats a la construcció.

Aprofitar les fiances acumulades en poder dels propietaris de finques urbanes.

I últimament, que l'Estat, les Diputacions i els Ajuntaments concedixin subvencions i auxilis a les entitats que tinguin per objecte edificar i construir adhoc, edificis per a instal·lar les dependències oficials.

DEFUNCIO

Al Guadarrama, on havia anat per a reposar-se d'una greu malaltia crònica, ha mort el jove don Antoni Pérez Puig, fill del que fou secretari de l'Escola de Comerç de Barcelona, don Artur Pérez Buron.

CRIM

El darrer diumenge, a la nit, es ballaren a Vallecas els flequers Francesc Nieto i Francesc Pina.

De les paraules passaren als fets, i el segon donà una forta punyalada al primer, deixant-lo mort.

L'agressor es féu escapol.

En el fet intervé la guàrdia civil.

VOLUNTARIS

El «Diario Oficial de Guerra» d'avui publica una relació de 17 alistats com a voluntaris per a l'Àfrica, els quals, juntament amb els 5 dels dies anteriors, sumen 22 soldats.

LA CONFERENCIA DE L'EDIFICACIO

Sota la presidència de l'alcalde i de diversos regidors, ha començat aquesta tarda a l'Acadèmia de Jurisprudència l'Assemblea convocada per a desenvolupar els temes que el Municipi presentarà a la Conferència Nacional de l'Edificació.

MORT

Ha mort a Cercadilla, província de Madrid, don Carlos Vinas Sagarra, fundador de l'empresa cinematogràfica Sagarra.

DISTINGIO PONTIFICIA

La Rosa d'Or que tramet el Papa Pius XI a la Reina donya Victòria, serà imposada a la sobirana durant la capella pública de la Pasqua de Pentecostes.

El dia 18 arribaran els delegats extraordinaris de S. S. portadors de la dita joia.

VACA A TUY

Vigo. — Notícies rebudes de Tuy afirmen que anit passada es reuní la Federació provincial agrària, acordant declarar-se en vaga en tot aquell terme municipal.

A causa d'aquest acord avui han deixat de concórrer als mercats els pagesos amb llurs productes, escassant, entre altres, la llet.

En virtut d'això, importants elements de Tuy es proposen muntar una vaqueria per a evitar que les vaques ocasionin la manca d'aquest article.

TROPEES REPATRIADES

Màlaga. — Procedent de Melilla ha arribat aquest matí la columna d'evacuació de ferits i malalts pertanyent a la sisena comandància de Sanitat militar, integrada per 200 homes, sota el comandament del capità don Teofil Zayas.

Aquesta tarda, a les quatre, surten aquestes tropes amb direcció a Burgos.

ELS REIS A VALENCIA

València. — En vista que el País de la Regionalitat continua en repatriació, s'ha desistit de celebrar-hi la recepció regida que tindrà lloc el dilluns vinent a la tarda.

A l'acte assistiran totes les corporacions.

Les entitats que no tinguin representació oficial assistiran en vestit de civís.

Amplí l'objecte de mantenir l'ordre durant la permanència dels Reis en aquesta capital han arribat 25 guàrdies civils de Barcelona.

ARRIBADA

Càdiz. — Procedent de Larraix arribà el vapor «Isa de Menorca» amb 87 soldats caps i oficials i individus de tropa, diverses caixes d'armament i altra material de guerra.

UNA BOMBA

Bilbao. — En un desmunt dels volants de la població ha estat trobada una bomba que se suposa data del juliol de Bilbao. Pesa 40 quilos.

El governador civil ha manifestat que es proposa regular-la a la Societat «El Sitio».

VAGA DE CARRILAIRES

Granada. — Aquest matí es declararen en vaga de braços caiguts els carrilaires dels tallers de la línia dels Andalusos i del Sud d'Espanya, per haver suprimit el cap dels tallers el costum de pagar les hores extraordinàries.

El governador ha començat a fer gestions per a resoldre el conflicte.

TEMPORAL

Vigo. — Sobre aquesta ciutat ha descarregat una forta tempesta, causant enormes danys en els cultius.

Els camperols es mostren consternats.

EL CONGRES DE CARRILAIRES

Sevilla. — Aquesta tarda s'ha celebrat un concert d'òrgue a la Catedral en honor dels congressistes i aquesta nit la Simfonia Madrilenya donarà un altre concert amb el mateix objecte, al Teatre de Sant Ferran.

Al Saló d'Art i Industries de l'Exposició Ibero-Americana s'han celebrat avui dues sessions.

Es tracta en la primera el tema de la conveniència de l'ús de l'asfaltat de formigó, discutint-se ampliamment el dit assumpte. S'aprova la proposta francesa amb lleugeres modificacions.

Després es discutí molt extensament el tema del desenvolupament dels transports en auto-camions i automòbils, aprovant-se també unes modificacions introduïdes per diversos delegats francesos.

MANIFESTACIONS DE L'ALT COMISSARI

Melilla. — L'Alt Comissari ha dit que des que tornà de Madrid ha treballat molt amb l'objecte de formar una intervenció civil i una altra militar, la primera en els territoris pa-

SALDEM

una gran partida d'articles
per a vestits de senyora

CRESPÓ COTÓ, classe superior.	3'45 ptes. metre
PUNT COTÓ «MARGOT», classe suprema	3'30 » »
PITA SEDA JAPONESA, ample 100 centímetres.	5'00 » »
DUQUESA SEDA, doble ample	9'50 » »
CRESPÓ XINÉS FANTASIA, d'alta novetat	13'00 » »
EOLIN FIL I SEDA, RENTABLE	7'50 » »
TRICOT FANTASIA, nou i bonic, doble ample	23'00 » »
CORTE TRICOT SEDA, lliu, tubular, ample 140/150	30'00 » corte
SEDA CRUA RENTABLE, doble ample	7'50 » metre
SATI CHERMESSE, doble ample	14'25 » »

CORTS, 646, ENTLO, 2.ª

(ENTRE CLARÍS I PASSEIG DE GRACIA)

cificats i la militar acudint on les circumstàncies ho exigeixin.

L'autoritat l'exerciran en la qüestió civil els caps rifeys que nomena el Maghzen d'acord amb l'Alt Comissari.

S'obligarà als que exerceixin càrrec en la intervenció civil respecte absolut als costums i religió.

L'administració de justícia del país estarà regida pel personal civil que indiqui el ministre d'Estat a proposta de l'Alt Comissari, el qual s'atindrà a les condicions tècniques dels aspirants sense oblidar l'ètica pública i privada.

Es pensà en convocar oposicions per a cobrir aquests càrrecs, però amb l'objecte de no retrassar la implantació del protectorat, el ministre d'Estat elegirà amb tot escrúpol el dit personal.

Els nomenaments seran fets amb caràcter d'interins i passat un any sofriran examen de capacitat.

Respecte a l'exercici jurídic indica la conveniència de fer-ho per a donar al moro la sensació que Espanya no està en guerra amb ell.

Les medalles estaran dirigides i instruídes per oficials espanyols.

Afegí l'Alt Comissari que l'exèrcit de la nació protectora estarà organitzat a base del voluntariat, i en unió del terç d'estrangers i regulars, serà un auxiliar que romandrà als campaments i a les alcassaves per a intervenir quan es cregui que les forces indígenes són impotents per aconseguir la submissió.

Sobre la política econòmica, manifestà que durant la seva estada a Tetuan examinà detingudament la confecció del pressupost, orientant-lo en el sentit que els impostos sobre diversos articles es cobrin als zocos.

Respecte a obres públiques digué el senyor Silvela que existia un remanent de dotze milions del pressupost anterior amb els quals s'atindrà obres ja projectades.

Sobre la repatriació, expressà que com que el Govern no havia canviat de criteri, es farà sense bombo ni platets, i només amb subjecció a les circumstàncies del moment.

Terminà dient que no han d'existir pessimismes i que està identificat amb els comandants generals.

LA INICIATIVA DE L'ATENEU

El text del document que la Junta de Govern de l'Ateneu de Madrid ha dirigit als Ateneus i Societats similars d'Espanya, és el següent:

«Per moments s'accentua la raó que tingué l'Ateneu de Madrid per a iniciar la campanya de les responsabilitats, no ja solament de les de la guerra, en les quals mai s'insistirà prou, sinó moltes altres d'ordre administratiu i polític, que es posen de relleu cada dia.

La inquietud, arreu, és manifesta i creixent; la classe obrera, la premsa, el mateix exèrcit, mostren llur enuig i reclamen justícia.

Molt natural és que facin altre tant els homes d'estudi, pensadors, científics, artistes, literats, que senten

com els altres el greuge de la injustícia impune i ostentant duplicada autoritat perquè no defensen interessos personals ni de classe.

Algú estranya que les societats i corporacions on es mouen els anomenats intel·lectuals per antonomasia, s'ocupin del problema polític, però a part que els temes polítics són objectius i científics quan apareixen tractats sense mires partidistes, la realitat ensenya que cap funció social pot quedar abandonada i quan no l'exerceixen els òrgans adequats, en sorgeixen d'altres que els substitueixen.

La prostitució dels partits polítics espanyols imposen que compleixin llur missió altres corporacions estranyes a la política. Això no vol dir que l'Ateneu, ni tant sols per substitució, faci política, però sí que prediqui, ensenyi, propagui, censure, i condemni, des de la seva càtedra, els delictes i vicis que la política perpetra o tolera.

Inspirada en aquesta convicció, la Junta Directiva de l'Ateneu, ultra continuar la sèrie de conferències que sobre el problema de les responsabilitats ha organitzat, creu oportú convocar una assemblea de representants d'ateneus i societats similars d'arreu d'Espanya, perquè el clamor comú en demanda de justícia, d'esmena i d'adequament en la vida pública, pot influir en els anomenats a escoltar-la, començant pel Rei i el Parlament, i acabant per funcionaris més senzills, ja que a tots els organismes de l'Estat arriba la crítica d'un sistema que assolia a Annual tràgica sinistesa.

Voldria l'Ateneu de Madrid celebrar aquesta reunió molt aviat, abans que l'oblit i la desidia esborrin el record de l'esdeveniment i del que segueix esdevenint a l'Àfrica. Per això la Junta de Govern es dirigeix a vostè com a president de... i li prega que, consultant l'opinió dels seus consocios, ens col·labori sense demora als següents punts:

(Els punts del qüestionari ja els hem transmès.)

EL JOG

Madrid, 9, 2 matinalda.
El ministre de la Governació ha manifestat aquesta matinalda als periodistes que eren completament inexactes les notícies que publicaven alguns periodistes de la nit respecte a que s'hagués prohibit el joc.
L'actuació seguida pel Govern fins ara — ha afegit el duc d'Almodovar — sobre aquest punt, continuava, almenys mentre estigui jo enfront d'aquest ministeri.

EL CENTENARI DE MENDEZ NUÑEZ
Vigo. — S'ha rebut un cablegrama dels golletes residents a l'Argentina, en el qual diuen que es proposen celebrar allí diversos actes en commemoració del centenari de l'insigne marí viguès Castro Méndez Núñez.

AGRESSIÓ

Quan es dirigia aquesta nit al seu domicili don Rogeli Huertas, escriptura de la casa de Felix Gómez, establerta al carrer del comte de

CONSTRUCTORS D'OBRES

Maquinària per a la construcció amb ciment,
de blocs i totxos de la casa.

L. VANDER I C.º - MILÀ

REPRESENTANT: J. Pratginestros de Bonaparte
Gran Via Layetana, 21, segon - BARCELONA - Telèfon 4885

Romanones, tres desconeguts, aprofitant l'obscuritat, li han fet tres dispar, sense fer blanc.

Suposa el senyor Huertas que l'agressió fou feta pels vaguistes de la casa on presta els seus serveis.

NOTES DE BILBAO

Bilbao. — Ha mort l'enginyer don Lluís Ugalde, ferit en caure d'un ascensor.

— S'ha operat el policia Llorenç Andrés, ferit per un comunista.

Es restablirà aviat.

El jutge ha decretat la llibertat d'Emili Pajares i ha dictat acte de processament contra el sindicalista Vicens Maza, considerat com agressor.

D'OSCA

Osca. — Al poble de Cisza, d'Osca, uns malvats, no capturats, remogueren la sepultura on es trobava el cadàver de Victòria Nieto, morta l'any passat i s'apoderaren d'unes arracades.

— El P. Zacarias publica una afectuosa carta pastoral acomiadant-se dels feligresos.

Dels afores

Sant Andreu

A darrers de la setmana passada tingué lloc la inauguració de les obres d'empedrament del passeig de Fabra i Puig.

Es tracta d'una de les reformes de més grossa importància entre les que es realitzen en aquesta barriada i la primera de les que hi ha projectades amb consignació del pressupost de la decima.

Hi assistiren el tinent d'alcalde i regidor infatigable del Districte IX, doctor Cararach, el regidor senyor Iglesias i l'ex-regidor nacionalista, també d'aquella barriada, senyor Vinyas. Aquest darrer fou invitat a l'acte perquè volés culminar sota la gestió del senyor Cararach l'obra per ell començada en confeccionar-se el dit pressupost.

Acompanyava la comissió de regidors el personal facultatiu de la secció segona d'Urbanització i Obres.

Ha causat entre el veïnat excellent impressió la realització de tan important millora.

—Entre els aficionats a la literatura, es diu com a cosa certa que el poeta guanyador de la Flor Natural de la Festa de les Lletres Catalanes,

organitzada pel Centre Popular Català, és el joveíssim lletre santandreuenc En Pere Casas.

Pels preparatius de festa i els preparatius que aquests dies emplenarà totes les converses, l'acte del repartiment de premis que se celebrerà les cinc de la tarda del propi diumenge, es té la impressió que es perarà en solennitat els celebrats per la mateixa entitat en anys anteriors.

Horta

L'Agrupació Orfeònica Obrera de Violeta Hortencia, ha elegit una Junta Directiva, la qual és composta dels senyors següents: president, Rosend Nialat; vice-president, Josep Oliva; tresorer, Isidre Carcolle; comptador, Pere Magrans; arxiver, Francesc Deu; secretari, Ramon B. guat; vice-secretari, Josep Borràs; cals: Francesc Buxaderes, Marià Oliva i Andreu Masgrans.

Es proposa aquesta Junta iniciar l'actuació de l'Orfeó, per tal que arribi a ocupar un lloc preeminent a Catalunya, i ensenya ampliar a les seves classes de solfeig, per donar cabuda a les peticions de molts elements que volen ingressar a la «Violeta Hortencia».

Es treballa activament en el canvi de can Ramis, per tal que la Unió Atlètica d'Horta pugui inaugurar dintre breu termini.

La Directiva de la Unió Atlètica repartirà per tota la barriada un al·locució, posant de relleu la importància de l'esport i el bé moral i físic que representa per la joventut. Va acompanyada d'un plànol que crida molt l'atenció dels veïns d'aquesta Santa Eulàlia.

Guinardó

El doctor Riera ha donat al Nacionalista Guinardorenc la seva anunciada conferència, desenvolupant el tema «La tasca del nacionalista havent fet un detingut estudi de les relacions entre Castella i Catalunya, d'abans de la pèrdua de les nostres llibertats, fins els nostres dies, invocant l'amor a l'escola, una crida a les donzelles, per preparar la generació futura, en la qual havem de disposar la nostra confiança, per a la consecució de llibertats perdudes.

Fulletó de LA VEU DE CATALUNYA

131 9 MAIG 1923

LA FEBRE D'OR

Novel·la de costums del nostre temps

PER

Narcís Oller

(Reservats tots els drets)

SEGONA PART

L'ESTIMBADA

publil Tàrraga, cada cop més penedit d'haver-se deixat enganyar.

—Sí, a fe de Déu! És un paper galdós, ben galdós! — afegí En Jeroni, el graner, que de mitja hora ençà de la gran brega sentia el penediment d'haver-se caraginat.

—I quan s'ha fet això, senyors? — exclamà, indignat a no poder més, el senyor Pou. — Quan el bretol del senyor Foix, o el seu nebot, o no sé qui, havien endossat ja al públic les accions que abans tenien sindicades. No ho saben, vostès? Doncs, jo sí. I per això, per això no més, valia votar la destitució d'aquest home i valia creure que anava de bona fe son co-

si. Però si jo hagués sabut lo que aquí se'n ha fet veure després, pot m'agafen. Filló! Ell les va vendre bé, després han baixat i nosaltres avui carreguem amb el mort. Senyors, estem fent un paper de manosos, terrible. Al meu parer, tots hauríem de dimir!

—Es cert, és cert — cridaren dos més.

—Això, no, això, no! — exclamaren d'altres, pensant en els dos mil duros de sou.

—La situació és difícil.

—Nosaltres hem entrat aquí venuts, enganyats.

—Senyors! — cridà llavors En Rodon, espantat del curs que la discussió prenia i notant que, de rebot, tots aquests penediments l'humiliaven a ell — Si nosaltres ens declararem enganyats, ensenyarem l'orella perquè el món rigui; si dimim, no als dicres del ridícul ni del perill en que anem a posar els interessos de la companyia i de tota la Vall de Flors. El senyor Pou, amb la millor intenció del món sense adonar-se'n, desnaturalitzà els fets, desvia la qüestió. Qui ens ha portat aquí? El vot de la majoria. A què devem son vot? A la confiança que li mereixem. Aquest, i no altre, és el fonament de la nostra situació, qualsevol que fossin els mòbils del senyor Balanya en promoure, de primer, la reunió general d'accionistes i l'expulsió, després, de l'antic gerent. Però, jo pregunto: Calla remoure aquest senyor? (I no parlo de si jo per ventura soc el més indicat per a substituir-lo). Calla remoure aquest senyor, mentre l'la gerència dels dits, repetixo? L'actual estat de la companyia ho demo-

tra de sobres, justícia perfectament l'acord de la majoria i esvairà als ulls de tota persona que tingui dos dits de front la més insignificant sospita que pugui ferir-nos l'honor propi. Abandonin, doncs, aquelles aprensions, creguin. Aquí hem estat posats? Doncs d'aquí no ens hem de moure. Els llocs de confiança no es poden abandonar sense detriment de l'honor d'aquell que els abandona.

(Grans plaments de mans de tres quarts parts de l'auditori. L'orador, reaccionant cada cop més sobre el mateix, i enaridit pel desig de vèncer el perill, continuà:)

—Que la situació és apurada?

Que el moment és difícil?... Qui ho nega? Per això són los homes, senyors. Per això som aquí. La gravetat del moment, les dificultats de la situació, ens imposen amb més força el dever de no defraudar les esperances dels nostres companys; ens obliguen a no moure'ns del peu del canó. I no deixar de combatre com un sol home, mentre ens quedi un alé de vida.

L'orador s'adona de cop que es va repetint, lletra per lletra, un parlament pronunciat encara no fa un mes, davant la coalició electoral de Vilanís, regrada amb cabussades els nous aplaudiments que acabaven d'escalar, i, després d'una pausa per a orientar-se bé, segueix, abaixant la veu i amb accent persuasiu:)

—Altrament, senyors (i aquí estan o deuen estar el mòbil i la direcció permanent, ineludible, de la nostra conducta), exposaríem a la rampinya dels especuladors els interessos del ferrocarril, els aquies propis interessos, envaniríem l'entitat amb la nos-

tra rendició, i fariem pitjor encara, senyors, fariem lo pitjor de tot: ens deshonraríem davant de la consciència pública.

I com l'oposició romangués freda i se sentís al senyor Pou rondinar «ot això són romances» i a En Jeroni «música, música, música», el nou gerent seguí parlant mitja hora, predicant la unitat, invocant l'esperit de cos, esforçant-se a inculcar la necessitat de pendre a interès almenys cinc cents mil duros per les necessitats del moment i per a continuar la baixa que l'enemic i els porucs forçarien de seguir, recomanant, últimament, que, a fi d'axalar en lo possible En Foix, procurés cada qual retirar-li els comptes corrents i dipòsits que tal volta tinguessin encara en mans d'ell. Però com l'ex-cansalader s'entreténés encara en son parer de dimir en massa, posant a la vergonya els dos consors, causa de tot, i el publil Tàrraga i En Jeroni no se sentíessin prou ben disposats a fer esqueteta a son conveí, ni sabessin d'obrir els favors rebuts d'En Foix; algú encara discutí i disputar i bregar una hora més per a determinar a la majoria a votar les autoritzacions que el nou gerent demanava i deixar-la ben imbuida dels deures que li imposaven aquelles circumstàncies dificultosíssimes.

En Foix, per sa part, i en quant li fou possible considerar tranquil·lament les coses, veié que sa situació, si un bon xic apurada, no era desesperada del tot. Es veritat que, per a pagar a la Solenall i retirar els dipòsits que trobà pignorats, tingué d'es-carbotar bon tros dels tres cents mil duros que tan bé dormien al Mercan-

til; però, en canvi, l'Eladi, que per eixir-se de la darrera liquidació i pel desig d'aconseguir l'escrip-dotal de son oncle, havia trobat un medi de desembarrassar-lo, sense pèrdua, de la major part de Vilanís sindicades, i el paper, que tenia en caixa En Foix, era de més valor realitzat. Medis li quedaven, doncs, per a refer-se de les pèrdues subides amb poc que la sort l'ajudés. Tot aquest de temps i de bona mal protecció de mossèn Pere, d'aquell sant a qui pregava amb unió i fervor, no l'abandonaria, no, no, no, quins ulls no s'havia de mirar des del cel la malifeta dels Balanya! Com havia de voler ell que el seu oncle, que no havia mancat mai la casa de lleialtat, honor i honradures pagués els plats trencats per aquell parell de desagrats, per aquells britols que, sense mitament ni vergonya, l'estaven arruïnant i omplint d'ignominia el nom de sa casa? No, no, en la intercessió d'aquell sant home, esperança en Déu, i ell ho sabia tot: la casa fundada per mossèn Pere no es podia enfonsar i no podia desaparèixer ignominiosament.

Unconfortat per aquesta esperansa, l'home respirà, i a dissenyar-se els plans de regeneració del negoci. Quan En Glibengu, el principal accionista, don de vot que tenia a Vilanís, aquell mati a destarotar, manifestant li els temors que abegava per l'elecció es perdria. Els electors, però, tots accionistes del carrer, no rell'expulsat tan ignominiosament de la gerència, sabedors de l'estat de la companyia, indignats de que s'atressés a demanar nous directors.

Generalitat

CONCURS PER A PROVEIMENT DE PLACES

El Consell Permanent de la Mancomunitat de Catalunya, amb data del dia 2 de l'actual, acordà obrir un concurs lliure, pel proveïment de les següents places:

Escola del Treball

Professor de Física i Química, dos cursos, de la Secció de Mecànica Aplicada, amb l'obligació de quatre hores de classe setmanals i l'assignació de 1.500 pessetes anyals.

Professor de Geometria elemental, trigonometria, Geometria descriptiva i perspectiva, dos cursos de la Secció d'Arts de la Construcció, amb l'obligació de quatre hores de classe setmanals i l'assignació de 1.500 pessetes anyals.

Professor de Química, amb nocions d'anàlisi química, segon curs de la Secció d'Indústries Químiques, amb l'obligació de quatre hores de classe setmanals i l'assignació de 500 pessetes anyals.

Professor d'Aritmètica, Àlgebra i Geometria i Trigonometria, tres cursos de la Secció de Mecànica Aplicada, amb l'obligació de sis hores setmanals de classe i la retribució de 1.000 pessetes anyals.

Professor de Física, Química i Mecànica, tres cursos del Departament de Fonaments i Modelistes, amb l'obligació de sis hores setmanals de classe i l'assignació de 2.000 pessetes anyals.

Professor de pràctiques de taller, tres cursos, de la Secció d'Electrotècnica, amb l'obligació de sis hores setmanals de classe i l'assignació de 1.500 pessetes anyals.

Professor de Química amb nocions d'Anàlisi Química, tercer curs, amb l'obligació de quatre hores setmanals de classe i l'assignació de 625 pessetes anyals.

Professor de Matemàtiques del primer i segon grup de primer curs de la Secció d'Electrotècnica, amb l'obligació de quatre hores setmanals de classe i l'assignació de 1.750 pessetes anyals.

Professor de Matemàtiques (dos cursos), de la Secció d'Indústries Químiques, amb l'obligació de quatre hores setmanals de classe i la retribució de 1.500 pessetes anyals.

Professor de Mecànica i Física aplicada, un curs, de la Secció d'Arts de la Construcció, amb dues hores setmanals de classe i l'assignació de 1.000 pessetes anyals.

Professor de Dibuix, tres cursos, del Departament de Fonaments i Modelistes, amb l'obligació de sis hores setmanals de classe i l'assignació de 1.000 pessetes anyals.

Professor de Coneixement teòric i pràctic de les calderes i màquines de vapor i de gas, del Departament de Conductors de màquines de vapor i de gas, amb l'obligació de dues hores de classe setmanals i la retribució de 2.000 pessetes anyals.

Professor de Teixit mecànic de la Secció d'Indústries Tèxtils, amb l'obligació de quatre hores de classe setmanals i l'assignació de 3.000 pessetes anyals.

Professor de Tecnologia i Pràctica de Taller, del Departament de Fonaments i Modelistes, amb l'obligació de sis hores setmanals de classe i la retribució de 3.000 pessetes anyals.

Professor de Construccions i Coneixement de Materials del Departament de Fonaments i Modelistes, amb l'obligació de quatre hores de classe setmanals i l'assignació de 1.000 pessetes anyals.

Professor d'Armadures, Portes i Fustes, del Departament de Fusteria i Carpenteria, amb l'obligació de quatre hores de classe setmanals i la retribució de 1.625 pessetes anyals.

Professor d'Aritmètica i Àlgebra aplicada, dos cursos, de la Secció d'Arts de la Construcció, amb l'obligació de quatre hores de classe setmanals i la retribució de 1.500 pessetes anyals.

Professor de Matemàtiques, segon curs, de la Secció d'Electrotècnica, amb l'obligació de quatre hores de classe setmanals i la retribució de 1.500 pessetes anyals.

Professor de Matemàtiques, segon curs, de la Secció d'Electrotècnica, amb l'obligació de quatre hores de classe setmanals i la retribució de 1.500 pessetes anyals.

Professor de Matemàtiques, segon curs, de la Secció d'Electrotècnica, amb l'obligació de quatre hores de classe setmanals i la retribució de 1.500 pessetes anyals.

Professor de Matemàtiques, segon curs, de la Secció d'Electrotècnica, amb l'obligació de quatre hores de classe setmanals i la retribució de 1.500 pessetes anyals.

res de classe setmanals i amb la retribució de 1.500 pessetes anyals.

Professor de Química tèxtil, de la Secció d'Indústries Tèxtils, amb l'obligació de tres hores de classe setmanals i amb la retribució de 900 pessetes anyals.

Professor de Matemàtiques, tres cursos, del Departament de Fonaments i Modelistes, amb l'obligació de sis hores de classe setmanals i amb la retribució de 2.000 pessetes anyals.

Professor de Nocions de Física i Química, primer curs, de la Secció d'Indústries Químiques, amb l'obligació de sis hores de classe setmanals i la retribució de 500 pessetes anyals.

Mestre Conductor mecànic, Departament de Conductors de Màquines de vapor i de gas, amb l'obligació de dues hores de classe setmanals i l'assignació de 1.500 pessetes anyals.

Fogajer-adjunt al Departament de Conductors de Màquines de vapor i de gas, amb l'obligació de dues hores de classe setmanals i l'assignació de 1.000 pessetes anyals.

Contramestre Fonedor de ferro, bronze i altres metalls, del Departament de Fonaments i Modelistes, amb l'obligació de sis hores setmanals de classe i la retribució de 3.000 pessetes anyals.

Contramestre modelista, tres cursos, del Departament de Fonaments i Modelistes, amb l'obligació de sis hores setmanals de classe i la retribució de 1.500 pessetes anyals.

Contramestre de Teixits de la Secció d'Indústries Tèxtils, amb l'obligació de sis hores setmanals de classe i l'assignació de 1.500 pessetes anyals.

Contramestre de Pràctiques de Taller, quatre cursos, de la Secció de Mecànica Aplicada, amb l'obligació de sis hores setmanals de classe i l'assignació de 1.500 pessetes anyals.

Escola Superior dels Belts Oficis

Professor de Tapisseria, amb l'obligació de dotze hores de classe setmanals i l'assignació de 4.000 pessetes anyals.

Professor de Construcció i Anàlisi, amb l'obligació de sis hores setmanals de classe i la retribució de 4.000 pessetes anyals.

Professor de Floricultura, amb l'obligació de sis hores setmanals de classe i la retribució de 3.000 pessetes anyals.

Professor de Pràctiques de Jardineria, amb les obligacions annexes a aquest càrrec i l'assignació de 2.000 pessetes anyals.

Escola d'Alts Estudis Comercials

Professor de Geografia Econòmica, amb l'obligació de vuit hores setmanals de classe i l'assignació de 4.000 pessetes anyals.

Les instances per pendre part en el concurs, hauran d'ajustar-se a les prescripcions vigents i es presentaran a les oficines de la Mancomunitat (Palau de la Generalitat), fins a la una de la tarda, del dia 25 de l'actual.

Per tota classe de detalls, de nou a una, al Departament d'Ensenyament Tècnic i Professional del Consell de Pedagogia, Urgell, 187.

VISITA

Ha complimentat al senyor Vallès i Pujals el nou comandant de Marina.

Despatx de les seccions en la reunió del Consell Permanent dels dies 8 i 9 de maig de 1923.

Carreteres, camins i ponts

Continuació dels treballs a les obres que es realitzen per administració als camins veïnals de Cornellà a Sant Feliu de Llobregat, de la carretera de Tarragona a Barcelona a la de Barcelona a Santa Creu de Calafell i Martorell a Vilafraanca del Penedès, i a les carreteres de la de Montcada a Terrassa a Sant Cugat del Valles, per Sardanyola, a la de Corbellà a Fogas de Tordera, i a la de Banyoles a la de Besalú a Roses, tres segon.

Aprovació del projecte reformat del pas a nivell del quilòmetre 13.262 de la carretera de Masnou a Granollers amb el ferrocarril de Barcelona a Granollers, en terme de Palou.

Agricultura

Treball de les Seccions d'Arbres Fructífers i Acció Social Agrària.

Continuació de la campanya contra la llagosta.

Organització d'un curs sobre indústria sucrera.

Cultura

Concessió d'un premi al R. Moto Club de Catalunya per al...

Armangué, que s'ha de celebrar el pròxim dia 30, a Tarragona.

Telefons

Continuació de l'estesa de línies interurbanes.

Acabament de les línies Borges del Camp-Riudecols, i Pals-Marsà.

Començament dels treballs a les línies. Seu-Pla de Sant Tir, Pla de Sant Tir-Novas, Pla de Sant Tir-Adrell, Seu-Castellatut, i Seu-Monteferrer-Arta.

Inauguració del servei a Riudecols i Marsà.

Les estrenes

ROMEO

«El foc de les ginesteres», drama en tres actes i nou quadres d'En Joan M. de Sagarra.

En tractar-se d'obres patriòtiques tot intent de crítica s'afolla per moltes raons que no cal esmentar. El mateix autor ja hi compta, ja se'n refia i s'hi arredossa i resultaria cruel anar-lo a treure del seu refugi amb escomeses de puritanisme artístic que ningú consideraria pertinents ni sensates. Però en Sagarra, demés, és un home excepcional a qui podem concedir-li ben bé, i sobretot en les circumstàncies actuals, el dret d'espai de cremar unes ginesteres en holocaust a Catalunya.

Hem d'agrair-li que hagi deixat en pau la llustrina, la sardana, les reliques i els quadros apoteòsics allusius a les nostres glòries. S'ha servit del millor que tenia, del seu dot de poeta, i al que ofereix al millor que té tanmateix no se li pot pas dir egoista, ni exigir-li més.

«El foc de les ginesteres», prescindint de tota mena de sentiments que no siguin derivats del goig estètic, encara tindria una valor. No hi ha drama, però hi ha poesia.

Com a constructor d'una acció, En Sagarra pot no haver-se pas acreditat de subtil ni de traspè. Ha passat a l'entorn del formidable episodi del Corpus de Sang: l'ha vist per la superfície, l'ha pres com una excusa, per a fer ostentació de la seva exuberància i entremaliadura de poeta fecund. En certs moments les imatges que evoca supleixen els fets, les narracions tenen la intensitat èpica que haurien de tenir les escenes, i els nombrosos personatges que desfilen per les taules i que parlen molt millor que no executen, no vénen a complir altra missió que la de recitar uns estrofos sonores, uns cops caldejats d'anatemes més o menys cerebrals, altes, pintorescament descriptives de fets històrics inoblidables, altres, en fi, rublertes d'amor i d'odi popular i àdhuc d'humorisme sàbatic, el bell elogi de les sopes d'all en el quadro segon del segon acte, per exemple.

I aquests personatges els coneixem d'anys, són els mateixos imprescindibles en qualsevulla tragèdia a base de conspiració i de revolta. El cabdill que estima la filla d'un patriarcat, el traïdor descarat que s'interposa, exigint l'amor de la noia a canvi de la vida o l'libertat del pare presoner, home, aquest últim, que no es mossega la llengua, artesa de crèdit i valiment que cau al darrer acte després de la venjança en l'assalt del palau del tirà i, en l'agonia, beneix la parella i els recomana l'amor a la terra i els recorda el deure de prosseguir fins a vèncer o morir, la lluita començada.

No manca l'escena entre els joves rivals en presència de l'estimada, aquell llençar el ganivet del jove cabdill que no vol passar per assassí i aquell intent malèfic de voler recollir-lo l'altre, que no reïx, gràcies a l'amant interposició del peu de l'ardit i noble donell; no manca el castig final del renegat entre escumersalls de ràbia i crits de victòria; no manca res del que se'n diu «cop de teatre» en aqueixa especial escola d'enardiment de les multituds. No obstant, tot això i molt més pot consentir-se a En Sagarra que sap vestir-ho esponentosament de rimas. Ell dins l'endecastell s'hi troba com el peix a l'aigua. El públic l'escolta sense preocupar-se de qui parla ni de per què parla, indiferent al que succeeix a l'escena, per altra part ja preveïst i descomptat.

Tant li fa que sigui un personatge secundari, episòdic o innecessari el que es faci sentir: ell és un instrument de legim del poeta i l'auditori se l'escolta amb el mateix panxet que a l'heroi principal. I molts cops diu coses més boniques i enladrades que l'heroi.

Mai ni un sol moment en «El foc de les ginesteres», l'emoció del fet arri-

ba a inquietar poc ni molt l'esperit de l'espectador. Una imprecació atrevida, una frase audaç, un concepte vibrant, desvetllen els entusiasmes al mig d'una escena mancada d'interès, insignificant, sobrer, si voleu.

Alguns quadros d'«El foc de les ginesteres», podrien suprimir-se sense ressentir-se'n la claredat de l'argument, però els efectes musicals dels versos, la vida que hi ha en les narracions — objecte principal d'aquells quadros — els fan semblar tan imprescindibles com les escenes culminants.

En Sagarra té més confiança en la suggestió de la seva poesia que en la que es desprèn dels mateixos esdeveniments, i la cosa més dramàtica de l'assumpte la deixa entre bastidors.

Al final de l'obra hi ha uns tocs pessimistes com un refús en nom de la intel·ligència dels actes violents.

L'heroi està decaïgut, creu costós i molt llunyà el triomf de la causa santa dels segadors i sembla que En Sagarra, poeta, sent remordiments d'haver cantat la guerra i l'extermini o pressent l'exèrcit de policia que espera al carrer les possibles derivacions del seu drama.

No sempre la inspiració és dòcil a la voluntat d'En Sagarra; a vegades, després d'un període brillant, decau de sobte. El to èpic i la forma delicada es tornen vulgars, i sort que de seguida la gran agilitat que posseïx el fa remuntar de bell nou a les regions de la serenitat i de la gràcia.

El públic subratlla en atronadors aplaudiments, interrompent la representació per a reclamar la presència de l'autor a l'escena, alguns passatges culminants del drama i algun diàleg endreçat als tirans de Catalunya. No cal dir que al final dels actes les oracions es repetiren i que en participaren els interpretats, especialment En Giménez, en honor i benefici del qual es feia la representació.

P. B.

Premis musicals

Concepció Rabell i Cíbils, vidua Romaguera

Concurs segon, any 1921. Tercera i última convocatòria

L'Orfeó Català de Barcelona endreça als compositors catalans el present cartell publicat en primera convocatòria en la mateixa data de 1921, i en segona de 1922.

Premi de 6.000 pessetes a la millor composició per a solistes vocals, cors i orquestra, o per a cors i orquestra solament, si l'assumpte escollit no permet l'empleu de solistes, en una o més parts, i d'una durada mínima total de quaranta minuts, sobre text català. Els compositors poden amb tota llibertat emprar qualsevol de les formes conegudes amb els noms d'oratori, cantata, poema, llegenda, etc., o qualsevol nova forma que la inspiració els suggereixi, essent indiferent també que el caràcter de l'obra sigui religiós o profà, mentre no sigui antireligiós ni immoral. En igualtat de qualitat musical, serà preferida l'obra de majors qualitats literàries. Acompanyarà a cada partitura una reducció per a veus i piano.

Per a donar idea de l'amplitud de criteri en què es basarà el present concurs, esmentem a continuació algunes obres d'autors, formes i temes ben diversos i de totes èpoques, l'estudi de les quals podrà servir als compositors, no per a imitar-les servilment, sinó per a orientar-se i cercar formes noves dintre la immensa varietat que el gènere permet.

Bach: Cantates religioses. Cantates profanes. Oratoris. — Haendel: Cantates i oratoris. «El Mesies», «Israel a Egipte», «Judes Macabeu», «Oda Ceciliàna», etc.). — Haydn: «Les Estacions», «La Creació». — Beethoven: «Crist en el Montlívot». — Schumann: «Faust» (escenes del poema de Goethe), «El pelegrinatge de la rosa», «El paradís i la Perla». — Berlioz: «La infància de Crist». — César Franck: «Les Beatituds», «Psyché». — Tinel: «Franciscus», «Godoleva». — Brahms: «Un requiem alemany». — Elgar: «El somni de Gerontius», «Els Apòstols», etcètera, etcètera.

Els compositors que concorrin al present Concurs, han d'ésser fills de terres de llengua catalana (Catalunya, Balears, València, Rosselló, etc.), o han de tenir, quant menys, deu anys de residència en alguna de les contrades on es parla la llengua nostra. L'Orfeó Català podrà exigir dels autors premiats la documenta-

ció necessària per a justificar aquesta condició.

Les composicions no hauran d'ésser escrites de mà dels mateixos autors, sinó de copista, procurant en elles la major claredat.

En cas de publicar-se la composició mereixedora del premi del present concurs, serà obligatori estampar, en el lloc més escaient, que l'obra ha estat premiada en els Concursos Concepció Rabell i Cíbils, vidua de Romaguera, havent-se de precisar així mateix l'any corresponent.

L'Orfeó Català es reserva el dret de publicar aquelles composicions premiades que bé li sembli, retinent del producte de llur venda les despeses de publicació, i deixant a benefici dels autors els rendiments successius.

L'Orfeó Català es reserva el dret de fer executar, sempre que vulgui, les composicions premiades, els manuscrits de les quals passaran a formar part del seu Arxiu-Biblioteca, i en cap cas podran sortir-ne. Si l'autor d'alguna de les obres premiades en desitja còpia, l'Orfeó Català la farà treure, essent-ne la despesa a càrrec de l'autor.

La propietat de les obres premiades queda a favor de llurs autors. Es potestatiu del Jurat el deixar d'adjudicar el premi, en tot o en part, per raó del magre valer de les obres presentades.

Les composicions, les quals hauran d'ésser rigorosament inédites, s'enviaran a l'Orfeó Català (carrer Alt de Sant Pere, 13), a nom de Joan Salvat, secretari dels Concursos. Concepció Rabell i Cíbils, vidua de Romaguera, i cada una d'elles portarà un lema.

Termini d'admissió: Fins per tot el dia 31 de desembre de 1923.

El veredict del Jurat es farà públic el dia 8 de maig de 1924.

Per a conèixer els autors premiats quan es publicui el veredict del Jurat, aquest demanarà la tramesa d'uns quants compassos de la composició premiada, acompanyats del nom i residència del guanyador del premi. Els autors premiats seran degudament convocats a recollir els premis en una data compresa dintre dels tres mesos següents a la publicació del veredict. Els compositors que, en circumstàncies normals i havent estat convocats per tres vegades no es presentin a recollir els premis dintre els tres mesos assenyalats, s'entendrà que renuncien als drets llurs.

Les obres no premiades es retornaran a llurs autors durant els tres mesos següents a la publicació del veredict, mitjançant la presentació del lema i els sis primers compassos. Les que no es retirin durant el dit termini, l'Orfeó Català es desenten del compromís de guardar-les.

Formen el Jurat els mestres següents:

Lluís Millet, designat per l'Orfeó Català; Lluís Roman, prevere, designat per En Rafael Patxot i Jubert; i Antoni Nicolau, designat per l'Escola Municipal de Música.

Barcelona, 8 de maig de 1923. — Joaquim Cabot, President de l'Orfeó Català, i Pascual Boada, Secretari de l'Orfeó Català.

La Festa d'Infants i de Flors

El vinent dijous hi haurà una audició de sardanes en el Parc Güell a càrrec de la cobla Art Gironí, de Girona, amb motiu de la Festa d'Infants i de Flors.

La Comissió organitzadora d'aquesta festa es compon, enguany, dels següents elements:

Sarda, per la Unió Catalanista; Castillon, per l'Orfeó Barcelonès; Guinart, per l'Associació Protectora de l'Ensenyança Catalana; Alegre, per la Joventut Nacionalista La Falç; Carrové, Puig i Esteve, Parellada i Argelaguet, pel Centre Autonomista de Dependents del Comerç i de la Indústria; Pagés, per LA VEU DE CATALUNYA; Casali, per l'Esbart Català de Dansaires; Flos i Calcat, pel Col·legi de Sant Jordi; Climent, per l'Orfeó Gracienc; Barriés, pel Foment Autonomista Català; Bonfig, per «En Pinfet»; Coll, per la Lliga Regionalista de Gràcia; Bastard, per l'Associació Autonomista Catalana; Lliga Regionalista i Orfeó Català.

Demà, diada de l'Ascensió, és el dia assenyalat per la celebració de la VII Festa d'Infants i de Flors, que sempre s'ha vist entusiàsticament protegida amb el concurs de tots els bons barcelonins. Apellem a la seva generositat per tal que la d'enguany tingui més èxit que la de l'any passat, que bé prou s'ho val el zel i l'amor que hi han posat els seus organitzadors.

NOTICIES DE L'ESTRANGER

Butlletí internacional

9 de maig de 1923

COINCIDENCIA
ANGLO-ITALIANA

Es ja evident que el to de les notes d'Anglaterra i Itàlia al govern de Berlín és idèntic. Les declaracions de Mr. Stanley Baldwin a la Cambra dels Comuns i de Lord Curzon a la Cambra dels Lords són prou explícites. Com hem vingut notant aquests dies, Anglaterra i Itàlia rebutgen les proposicions alemanyes com a insuficients, però insisteixen a demanar que les converses siguin continuades i les negociacions reprenes.

Els discursos de Mr. Stanley Baldwin i de Lord Curzon tenen una importància notòria. El ministre de Finances anglès, que ocupa la Presidència del Consell de Ministres durant l'absència de Mr. Bonar Law, ha declarat oficialment a la Cambra dels Comuns que era lamentable la precipitació de França i Bèlgica en contestar separatament una nota que les Potències aliades havien de contestar col·lectivament, ja que Anglaterra i Itàlia tenen el mateix interès que França i Bèlgica en l'afer de les reparacions. França i Bèlgica podien, ha afegit, haver contestat separatament la part relativa a l'ocupació del Ruhr.

La contestada d'Alemanya a les notes d'Anglaterra i Itàlia pot ésser, doncs, interessantíssima. De l'actitud ulterior del govern del Reich depèn que l'afer de les reparacions sigui definitivament endegat per les vies d'una solució pràctica.

Mentrestant, Mr. Stanley Baldwin s'ha plangut que la precipitació de França i Bèlgica hagi deixat perdre una ocasió magnífica de ratificar l'existència i l'eficàcia de l'Entesa. Aquesta precipitació, però, no ha fet desistir l'Anglaterra ni la Itàlia de contestar també separatament les proposicions alemanyes. Alemanya, doncs, mantindrà converses amb dos grups d'aliats: amb França i Bèlgica d'una banda i amb Anglaterra i Itàlia d'altra banda. Si Alemanya especulava sobre la hipotètica desunió dels aliats, és evident que la precipitació de França i Bèlgica, com creuen Anglaterra i Itàlia, afavoreix la tàctica germànica.

Entrem, doncs, en una fase nova, i potser transcendental, de la política europea, mentre els turcs, de Lausana estant, guaiten amb curiositat interessada aquest joc complicadíssim de la diplomàcia occidental, abans de decidir-se a signar el Tractat de Pau, és a dir, el nou Estatut d'Orient.

JOAQUIM PELLICENA I CAMACHO

La producció carbonífera
a Polònia

Varsòvia, 8. — S'ha publicat l'estadística de la producció hüllera corresponent a l'any 1922.

Segons aquesta estadística, la producció de carbó fou durant tot aquest any, de 7.400.000 tones, en el districte de Dombrowa i de 26 milions en el de la Silèsia polonesa, o sigui un total de 33.400.000 tones de carbó. — Havas.

La caça de l'escorçó

Grainville, 8. — Un individu anomenat Pau Martin, ha batut el rècord de la caça de l'escorçó.

El diumenge últim va aconseguir capturar-ne 82. Aquesta primavera ha presentat i cobra de l'Ajuntament 330 escorçons.

Té 32 anys d'edat i des de molt jove es dedica a tan perillós esport, i sols en dues ocasions ha sofert mosegates que posaren en perill la seva vida. — Havas.

Negre convertit

Roma, 8. — Comuniquen de Milà que el diumenge últim se celebrà a aquella Catedral, el solemne acte de convertir al catolicisme al famós boxador senegalesès Jean Jomp.

El cardenal monsenyor Tosi, va batejar al noiet, donant-li després la confirmació i la primera Comunió. Demés el boxador ha adoptat la nacionalitat italiana. — Havas.

Els italians a Trípoli

Roma, 8. — Comuniquen de Trípoli que les tropes italianes s'han apoderat de Birtagami i Mirarava, agafant considerable quantitat d'armes i municions.

Els rebels han deixat al camp uns dos cents morts. — Havas.

Grècia i Turquia

Atenes, 8. — Els ministres han celebrat una reunió, assistint-hi el comandant en cap senyor Repoulton.

Es parla de la situació que resulta del tancament que s'ha practicat de les sucursals de la Banca d'Atenes a Turquia. — Havas.

Obertura del Parlament
argentí

Buenos Aires, 8. — S'ha celebrat l'obertura del Parlament.

El president de la República, senyor d'Alvear, ha llegit el missatge presidencial. — Havas.

Buenos Aires, 8. — En el missatge llegit davant del Congrés pel president de la República senyor Alvear, es fa ressaltar l'excel·lència de les relacions que existeixen entre la República Argentina i els països estrangers, i es proposa una orientació econòmica que permeti defensar en les millors condicions possibles els interessos de la producció i dels industrials.

Preconitza la construcció de nous ports a Badia Blanca, Comodoro i altres punts.

Annuncia que portarà al Parlament documents que li permetin resoldre la qüestió relativa a la situació de la República Argentina respecte de la Societat de Nacions.

La República Argentina espera que s'arribarà a un acord entre les repúbliques americanes, el qual facilitaria la colonització dels seus territoris i ajudaria al progrés de la indústria i de les arts literàries i artístiques d'Amèrica.

Annuncia la modificació equitativa dels impostos, i amb objecte d'equilibrar el Pressupost, preconitza l'establiment de l'impost sobre la renda.

Els ingressos en 1922 foren de sis cents trenta nou milions de piastres paper, amb un dèficit de cent un milions.

El deute públic s'eleva a mil dos cents noranta quatre milions i el flotant a setcents quaranta milions, a finals de 1922, però en 31 de març d'aquest any ha quedat reduït a set cents dos milions.

Els dipòsits en or existents a la Caixa de conversions arriben a la suma de quatre cents vint milions i mig. — Havas.

Militar mort a Berna

Berna, 8. — El capità de la companyia de reclutes de l'escola d'armetralladores, Castro, en el moment que examinava una ametralladora defectuosa ha estat víctima d'una explosió, quedant-li el cap separat del coll. — Havas.

Curiositats mundials

EL COMISSARI IMPLACABLE

El comissari Murphy, de Nova Orleans, ha adoptat una resolució que ha consternat de debò els empleats que són casats. El comissari Murphy, els ha fet saber amb tota la sang freda i fins amb un deix de crueltat, que d'ara endavant la mesada que cobren serà posada íntegra en mans de les respectives mullers.

Els perjudicats—diguem-ne així—van procurar esmolir l'enginy per tal de burlar la disposició draconiana. Uns, donaven com adreça pròpia la d'un amic complaent; altres, al·legant que vivien fora ciutat, volien fer disposar la mesada a la llista de correus.

El comissari Murphy, implacable, no va caure en aquestes paranyes i les mullers continuen rebent la mesada.

Els empleats maldecien al comissari Murphy. La muller dels empleats afirmen que el comissari Murphy és una persona excel·lent.

ELS BARBERS I EL PATRIOTISME

Els barbers alemanys tenen el costum de posar en els seus rètols la paraula francesa «Friseur» de «Friseur» o sia, rissar o rullar els cabells.

Però l'onada de patriotisme que ha envaït aquell país ha fet que la majoria s'escandalitzessin d'aquell gal·lisme i que l'autoritat hagi resolt imposar una forta contribució al barber que es tituli «Friseur».

Els barbers que vulguin eximir-se de la contribució han de titular-se senzillament «Hauptverschoenerungs-Kunstler».

Tantmateix, val més pagar la contribució.

ELS LLIBRES PERILLOSO

Un jutge del Tribunal Suprem de Nova York, Mr. John Ford, va restar sorprès notant que una biblioteca pública havia posat en mans de la seva filla un llibre escandalós.

Immediatament va fer sentir les seves protestes més enèrgiques i d'aquí n'ha sortit una polèmica, la polèmica de sempre, entre els que voldrien la decència i la correcció en la literatura i els que, amb l'excusa de l'art, voldrien convertir la literatura en una claustrera empestada.

Solament s'ha tret en clar, per ara, de la polèmica, que la literatura perillosa, o francament pornogràfica, ha pres gran volada als Estats Units gràcies a les cases—o certes cases—editorials de França.

A Barcelona, els aficionats a la brutícia tenen un mitjà absolutament segur perquè hi hagi collita abundosa de publicacions obscenes. Que el senyor Raventos doni ordres severes de perseguir aquestes publicacions. Un cop donada i feta pública l'ordre, en el qualsevol s'exhiben al matí cinc publicacions un xic verdes, al vespre n'hi haurà cinquanta completament brutes.

ARTISTES QUE NO TENEN PRETENSIONS

No és cosa usual que un artista de teatre vulgui passar per una nullitat; ans bé, succeeix al revés, o sia que els artistes volen valer més, molt més, del que en realitat valen.

Doncs bé: segons explica el «Resto del Carlino», aquell cas acob de notar-se, essent els protagonistes els artistes americans Gallagher i Shean. Aquests dos còmics que han fet passar estones delicioses a molts públics, han esmerçat tota la seva energia i tota la seva habilitat per a demostrar, primer, que no són artistes, i segon, que el seu treball és una cosa estúpida i vulgar.

El motiu d'aquesta actitud era una reclamació d'un empresari que els volia fer pagar 2.000 dòlars d'indemnització per haver mancat a un contracte. I la qüestió a debatre, era si l'empresari els havia contractat com artistes o de jornaleros. Aquesta darrera era la tesi dels dos còmics americans, els quals van fer compareixer davant del jutge una legió d'amics, els quals van afirmar seriosament que el treball de Gallagher i de Shean no valia una pipada de tabac. En canvi, molts empresaris, per ajudar el seu confrare, van dir que el treball d'aquells artistes era insustentable.

El jutge va fallar considerent els artistes com jornaleros i, per tant, sense obligació d'indemnitzar a l'empresari reclamar.

El problema de les reparacions

Tragèdia d'errors

Per a resoldre el problema de les reparacions—que és el problema de la pau i del benestar d'Europa—Alemanya ha fet l'oferta que els llegidors coneixen. França, com era d'esperar, ha rebutjat l'oferta d'Alemanya. Per tres raons: per imprecisió de les condicions i compensacions demanades, per manca de garanties i per insuficiència de la xifra. Amb prou feines restablert, el contacte directe entre França i Alemanya torna a interrompre's. Per de pressa que vagin les coses, passaran unes quantes setmanes—o mesos—més, abans que les negociacions es reprenquin. I cada dia que passi representarà la pèrdua o el malgastrament de valors que en arribar l'hora de passar els comptes definitius, si és que aquesta hora mai arriba, faran una terrible falta. La tragèdia d'errors que es representa a Europa fa cins anys, continua. Ningú no pot dir avui que no s'acabarà prenent-ho pels els espectadors.

Encara no fa tres setmanes que el ministre de Negocis estrangers alemany va pronunciar al Reichstag el seu gran discurs sobre l'actitud d'Alemanya davant del problema de les reparacions. Afirmà que Rosenberg en aquest discurs que Alemanya, desorganitzada econòmicament per l'ocupació del Ruhr, no podia fer cap proposició ni menys encara fixar una xifra. Quinze dies més tard el govern alemany, aconseguit per Stressemann (qui es deixa aconsellar pels grans industrials, els quals es de suposar que es deixen aconsellar per la por d'un terrabastall) fa una proposició i fixa una xifra. No pot demanar-se una manca de serietat més perfecta. Però és que, si per ventura la serietat dels homes que el tracten fos un element del problema de les reparacions, hi hauria pogut haver en el discurs de Rosenberg un paragraf de la qualitat caricaturesca del següent?

«Quan els aliats ens demanaven 330 mil milions de marcs or—digué Rosenberg—nosaltres n'oferíem 100 milions i els aliats no els volgueren. Més tard, nosaltres oferíem 50 mil milions i els aliats no volgueren passar per menys de 135 mil milions. Quan al cap d'un parell d'anys els aliats, convençuts de la impossibilitat de fer efectiva aquesta xifra, s'haurien contentat potser amb 50 o 60 mil milions, Alemanya estava ja tan empobrida, que no en podia oferir més de 30 mil i aquesta oferta, que nosaltres estàvem disposats a fer el mes de gener, els aliats no volgueren ni menys escoltar-la. Ara, amb les perturbacions que l'organisme econòmic alemany ha sofert a conseqüència de l'ocupació de la conca del Ruhr, ningú no podria dir si Alemanya està en mesura de pagar una xifra molt inferior als 30 mil milions que darrerament volíem oferir.»

Després de la lectura d'aquest paragraf hom no pot resistir la temptació de creure que durant quatre anys hem assistit al diàleg entre un deutor que no volia pagar i un creditor que no volia cobrar. Però mentrestant, s'ha produït un esdeveniment nou—l'ocupació del Ruhr—que no deixa al deutor sinó un camí obert: pagar i fer retrocedir el creditor pagant. Per aquest camí, és que Alemanya no hi vol entrar o no hi pot entrar?

Toquem, en formular aquesta pregunta, l'error màxim comès pels directors de la política alemanya. El govern de Berlín es troba presoner d'una decisió presa sense calcular-ne les conseqüències ni la possible eixida. La resistència passiva havia de determinar l'evacuació de la conca del Ruhr. Ha servit, però, només que per a accentuar la pressió militar de l'ocupació. En decidir-se a fer una oferta al cap de tres mesos i mig d'ocupació, el gest del gabinet Cuno porta implícit el coneixement del fracàs de la resistència passiva. Però la cadena dels errors continua. L'ocupació del Ruhr ha fracassat com a operació de caràcter econòmic. Però el govern francès està obligat a continuar-la. La resistència passiva ha fracassat com a mesura de tàctica política. Però el govern de Berlín es declara disposat a continuar-la a la mateixa hora que reconeix el seu fracàs.

Podia fer altra cosa? Un error engendra l'altre. En convidar el poble a una nova lluita passiva, si més no, el govern ha fet que milions i milions d'alemanys tornessin a creure en la possibilitat d'un triomf. I els directors de la política alemanya—els homes que governen i els que poden governar—tenen por de les repercussions polítiques que la desil·lusió d'aquests milions de ciutadans pugui tenir.

La tragèdia dels errors continua i el desenllaç encara no es veu.

EUGENI XAMMAR

Les notes d'Anglaterra
i Itàlia

Londres, 8. — En una reunió celebrada pels ministres de la Gran Bretanya, ha estat redactat el text de la contestada d'Anglaterra a la nota alemanya.

La dita contestada serà transmesa a Berlín dins de les 48 hores següents a la seva firma. — Havas.

Londres, 8. — En la Cambra dels Comuns i en la dels Lords, Baldwin i Lord Curzon, parlaran sobre l'estat de les negociacions.

Encara que els diplomàtics italians i els britànics, han estudiat separatament la contestada que han de transmetre a la nota alemanya, es creu que ambdues contestes seran redactades en una forma idèntica, o molt semblant. — Havas.

Interpel·lació de Cachin

París, 8.—En la sessió de la Cambra el diputat comunista senyor Cachin demanà que es discutís un breu termini la seva interpel·lació sobre el document que s'ha unit a les actuacions següents contra d'ell.

La Cambra acorda que no es discussi aquesta discussió fins després que sien discutides les interpel·lacions anunciades anteriorment a la Cambra. — Havas.

Bonar Law a Gènova

Gènova, 8. — A bord del yacht britànic «Princess Juliana» ha arribat el cap del Govern anglès Mr. Bonar Law.

El primer ministre es dirigeix immediatament a Aix-les-Bains. — Havas.

La Conferència de Lausana

Lausana, 8. — Els aliats han examinat el règim judicial vigent a Turquia per als estrangers.

S'ha arribat a una fórmula de reconciliació. — Havas.

Lausana, 8. — El Comitè polític estudia aquest matí la qüestió del ferrocarril del Kulelis Burgas.

No recalcant acord, perquè es tracta de saber si els turcs obtindran l'exploatació del ferrocarril esmentat, que això reclamen, o simplement el control.

El Comitè decidí que la Societat de les Nacions delegui a l'Àfrica Comissaris la vigilància d'aquesta línia.

Els turcs manifestaren certa repugnància a pendre part en les convencions internacionals i a interallades sobre el tràfic d'armes.

En el referent a la confiscació de béns fets pels aliats durant els últims conflictes, els turcs pretenen que són únicament vàlides les confiscacions a partir d'octubre de 1918.

Després de l'armistici de Moudros, el delegat hel·lenc, senyor Venizelos, protestà contra aquesta interpretació, perquè segons ell, tal manera d'entendre la qüestió privaria a Grècia dels valors que sequestrà durant la guerra greco-turca.

En el referent a la participació central de Bèlgica, Polònia, Txecoslovàquia i Portugal en la conclusió de la pau, els aliats sostingueren criteris favorables a l'admissió de les representacions, però que es refereix a la signatura de la part econòmica del tractat de pau greco-turca.

Els turcs insistiren en que aquestes coses fossin autoritzats únicament a negociar per separat amb Turquia els aliats, ajudats pels delegats de Romania i Sèrbia, demanaren a Turquia que concedeixi als països que s'engueren part en la guerra iguals drets als que tenen les grans potències.

La discussió continuarà aquesta tarda. — Havas.

Lausana, 9. — Els representants de les potències aliades han donat a la Baixa una nota col·lectiva en la qual es formula una enèrgica protesta sobre les mesures adoptades per Turquia respecte dels establiments comercials estrangers a Constantinoble.

En aquesta nota es fa observar que la liquidació dels béns armats i béns no justificats tal mesura, i que les grans potències es reserven tots drets en el que es refereix a aquesta qüestió. — Havas.

Atenes, 9. — Els ministres grecs han rebut les instruccions destinades a la delegació grega en la Conferència de Lausana.

El ministre de Negocis estrangers ha sortit cap aquesta última població. — Havas.

Els Estats Units i Xina

Washington, 8. — El Departament de Guerra està disposat, si és necessari, en transmetre tropes per a obtenir la llibertat dels americans emprats a causa de l'atemptat de Canton. — Havas.

Washington, 9. — El Govern xinès ha acceptat pagar als bandits una quantitat en concepte de rescat perquè siguin posats en llibertat els viatgers seguits a Linxeng. — Havas.

L'horari d'estiu a França

París, 8. — El president del Consell, senyor Poincaré, ha declarat en la sessió de la Cambra dels diputats, que la qüestió de l'horari d'estiu, té a l'el seu, suficient importància per a ser objecte d'un debat especial.

En vista d'aquestes manifestacions, la Cambra ha acordat per 271 vots contra 251, que figurei en l'Ordre del dia de la sessió que ha de celebrar-se demà a la tarda, el projecte presentat pel Govern per a la implantació de l'horari d'estiu. — Havas.

París, 9. — A la Cambra dels Diputats tindrà lloc avui la discussió del projecte de llei establint l'horari d'estiu. — Havas.

Els reis d'Anglaterra a Roma

Roma, 8. — En el banquet de gala que els reis d'Itàlia han obert als sobirans anglesos, el rei d'Itàlia ha pronunciat un «brindis» recordant la simpatia cordial que sempre ha sentit Itàlia per la Gran Bretanya.

El parlat de les seves angústies i de les «ves lluites» manifestades. Manifestà que tots els esforços d'ambdues nacions havien convergit en bé dels interessos nacionals i internacionals.

Què que estava segur d'interpretar els sentiments del seu poble en manifestar que aquest rei tribut d'honor a l'honorable Estat britànic ara de edempe, acabà dent, han

d'acometre-la junta els dos poles. — Havas.

Roma, 8. — El rei d'Anglaterra contestant al «brindis» del rei d'Itàlia digué que els records que des de tan llarg temps uneixen als dos estats constitueixen uns llaços que una recent fraternitat d'armes ha vingut a afiançar i lliguen amb tanta força a Itàlia i Anglaterra que tot fa esperar que les relacions esdevindran seran encara més afectuoses. — Havas.

Roma, 9. — Els Reis d'Itàlia i els Sobirans anglesos assistiran a un gran sopar que es celebrarà al Quirinal.

Hi assistirà en Mussolini i el còs diplomàtic italià. — Havas.

Les condemnes pels fets d'Essen

Werden, 8. — El Consell de guerra ha condemnat a quinze anys de presó i a cent milions de marcs de multa al baró Krupp von Bohlen.

Els altres acusats han estat condemnats a penes que varien entre deu i vint anys de presó i de cinquanta a cent milions de marcs de multa.

Muller ha estat condemnat a sis mesos de presó.

Uns individus que robaren una motocicleta han estat condemnats de dos a sis mesos de presó. — Havas.

Werden, 8. — En la sessió celebrada aquest matí pel Consell de guerra, el Comissari del Govern pronuncià una requisitòria declarant que la direcció de les fàbriques Krupp havia constituït en la seva darrera reunió un veritable plan d'atac, plan concebut fins en els seus detalls més petits, per al cas que els francesos entrassin a les fàbriques d'Essen, i que per això els obrers havien estat acuradament treballats amb anterioritat.

Afegí que els obrers de les fàbriques Krupp havien intentat entrar en negociacions amb els francesos, però que la pressió dels Directors va impedir que es portessin a terme aquestes negociacions.

Va dir que el baró de Krupp era el cap efectiu que nomenava per la seva pròpia iniciativa els directors de les fàbriques i que per tant resultava ésser el més culpable.

Demana per a l'esmentat baró quinze anys de presó i per a cada un dels altres processats de deu a vint anys de presó i per a tots i cada un la imposició de cent milions de marcs de multa.

Respecte de l'obrer Muller, que coneixia els propòsits de la Direcció de la fàbrica, deixà a la consideració del Consell l'apreciar el cas que se li havia d'imposar. — Havas.

Cicló al golf de Bengaal

Colombo, 8. — Durant la darrera setmana ha regnat un cicló d'una violència extraordinària en el golf de Bengala.

Es troba en perill el vapor «China».

El vapor britànic «Okara» s'ha perdut amb tota la tripulació. — Havas.

Les Cambres franceses

París, 8. — Avui, dimarts, han reprès les sessions la Cambra de diputats i el Senat. — Havas.

Els ex-presoners belgues al Rei d'Espanya

Charleville, 9. — Els presoners i els rehenes que en concepte de represàlia sofrien captivitat a Alemanya durant la gran guerra, s'han reunit i han acordat dirigir un missatge al Rei d'Espanya testimoniant-li el dur constant agraïment per la freqüent i eficaç intervenció que el nostre sobirà prengué durant llur captivitat.

Gràcies a aquesta intervenció — diuen — aconseguírem veure considerablement aminorats els nostres amargos sofriments i dolcificats els rigors del nostre captivitat. — Havas.

El Nunci del Sant Pare a Brussel·les

Roma, 9. — El Nunci apostòlic de S. S. a Praga monsenyor Ellicara, ha estat designat per a ocupar el mateix lloc a Brussel·les en substitució de monsenyor Nicotra, el qual passa a exercir la nunciatura de S. S. a Lisboa. — Havas.

La glàiola a Egipte

El Caire, 9. — A Egipte s'han constatat 42 casos de peste. — Havas.

Naufragi del vapor «Skara»

París, 9. — Comuniquen els periòdics des de Rangoun (Indoxina) que en el naufragi del vapor britànic «Skara» han mort 33 passatgers i part de la tripulació. — Havas.

La liquidació del Banc d'Atenes

Constantinoble, 9. — Segons notícies de procedència anglesa, el Govern ha decidit liquidar oficialment els negocis del Banc d'Atenes en les seves diferents sucursals de Turquia.

Es diu que tornarà els fons pertanyents a subdits aliats i turcs, però confiscarà els fons de fugitius turcs refugiats a Grècia. — Havas.

Mort del pintor Lucas

Londres, 9. — Ha mort el cèlebre pintor Seymour Lucas. — Havas.

La nota anglesa a Alemanya

Londres, 9. — El Govern britànic no ha rebut encara el text de la seva resposta a les proposicions alemanyes, i és molt possible que torni a estudiar-lo.

De totes maneres, aquesta resposta no tardarà a ésser tramesa al Govern del Reich.

S'assegura que el Govern anglès rebutja les proposicions formulades per Alemanya, i aconsella al Govern del Reich que en faci d'altres que siguin més acceptables. — Havas.

París, 9. — Des de París comuniquen al «Times» que la resposta del Govern britànic al Reich ha arribat ja a la capital de França.

Sembla que està redactada en una forma que no pot desagradar a França. — Havas.

París, 9. — Ocupant-se de les declaracions fetes ahir pel Govern de la Gran Bretanya, els diaris fan les següents observacions:

Primera. — Lord Curzon feu ressaltar que la nota alemanya fou dirigida conjuntament als aliats, havent de tenir-se en compte que també ho fou a Washington.

Per altra part, no ha d'admetre's que depengui d'Alemanya determinar per si i per la forma de les seves comunicacions, la forma i substància de la resposta.

Segona. — Lord Curzon declara que Alemanya feu aquestes proposicions com a conseqüència del discurs pronunciat per ell, però aquest discurs únicament pot comprometre al propi Lord Curzon.

Demés, aquest no informà a França de les seves intencions de formular cap suggeriment, en tant que el Govern francès l'informà de les seves amb relació a la nota alemanya.

Tercera. — Lord Curzon omèt esmentar una circumstància que la nota del Govern del Reich tendia molt menys a solucionar el problema de les reparacions que a resoldre la qüestió de l'ocupació del Ruhr, sense tenir en compte que Anglaterra per la seva part es desolidaritzà de França i Bèlgica en aquest punt. — Havas.

Els comunistes italians

Parma, 9. — Han estat processats, acusant-se'ls de complot contra la seguretat de l'Estat, el diputat comunista italià senyor Burelli i els 36 individus que foren detinguts amb ell, fa pocs dies. — Havas.

La Societat de Nacions

Ginebra, 9. — L'Assemblea de la Societat de Nacions ha estat convocada per al dia 3 de setembre pròxim.

La dita Assemblea haurà d'eleger sis membres no permanents del Consell de la Societat, entre els quals figura Espanya. — Havas.

La nota italiana a Alemanya

Roma, 9. — El Govern italià contestarà a les proposicions d'Alemanya en nota separada.

Als centres diplomàtics es creu que el Govern italià, encara que reconeix que les citades proposicions resulten insuficients, no es negaria a admetre la possibilitat d'anar cap a noves negociacions amb Alemanya. — Havas.

Declaracions de lord Curzon a la Cambra dels Lords

Londres, 9. — El ministre de Negocis Estrangers anglès Lord Curzon ha fet en l'Àlia Cambra declaracions anàlogues a les formulades en la Cambra dels Comuns pel president interí del Consell. — Havas.

El Congrés obrer d'Hamburg

Brussel·les, 9. — El Consell general del partit obrer belga ha nomenat els delegats que el representaran en el Congrés d'Hamburg. — Havas.

Declaracions de Vandervelde

Brussel·les, 9. — En el curs d'una reunió, el socialista M. Vandervelde

ha declarat que les proposicions alemanyes són inacceptables.

Creu, no obstant, que no és irrealitzable arribar a un acord. — Havas.

Declaracions de Mr. Stanley Baldwin a la Cambra dels Comuns

Londres, 9. — En la sessió de la Cambra dels Comuns, el canceller de l'Echiquier, sent de president del Consell, declarà, respecte de la qüestió del Ruhr, que sota el punt de vista britànic, el millor mètode hauria estat el de respondre conjuntament els Govern francès, britànic, italià i belga a la nota alemanya, estant les potències aliades interessades en el problema de les reparacions igual que França.

Afegí que l'opinió del Govern anglès no hauria constituït una dificultat insuperable per a elaborar una resposta col·lectiva, podent haver-se deixat als governs belga i francès la missió de tractar separatament la qüestió resultant de l'ocupació dels territoris alemanys.

El Govern britànic lamenta la precipitació, al seu entendre no necessària, amb què s'ha realitzat la gestió dels Govern francès i belga, els quals tenien ocasió de creure que el seu punt de vista era compartit per alguns aliats.

Lamenta així mateix que s'hagi perdut l'ocasió de mostrar una vegada més, mitjançant una comunicació col·lectiva, la solidaritat existent entre els aliats.

El Govern anglès es proposa exposar el seu propi punt de vista en el referent a la nota alemanya, amb la menor triga possible.

Afegí que hi ha lloc a creure que el Govern italià, la gestió del qual està d'acord en termes generals amb la del Govern britànic, preveu un procediment anàleg al d'aquest, i que la resposta britànica serà feta pública, tan aviat com hagi estat comunicada a Alemanya. — Havas.

Al Parlament francès Triomf de M. Poincaré

París, 8. (Rebut amb retard.) — El Parlament ha reprès avui les seves sessions. Alguns diputats demanaren la discussió de la política exterior del Govern, contestant aquest que amb motiu de la votació dels crèdits per a l'ocupació del Ruhr, podria discutir-se aquella qüestió. Afegí que pel moment, no podia afegir res més al que diu la nota franco-belga contestant a Alemanya.

Alguns diputats insistiren perquè es fixés en la sessió d'avui la data d'aquelles interpellacions. En vista d'aquesta petició, el senyor Poincaré assenyalà el 22 de l'actual per a la discussió de l'ocupació del Ruhr i problema de les reparacions, i la data de 2 de juny per a la qüestió d'Hon.

Alguns diputats es mostraren disconformes amb la primera d'aquestes dates, demanant que fos assenyalada la del 12 de maig per a l'assumpció del Ruhr. El senyor Poincaré feu gestions de Gabinet el manteniment dels dies assenyalats, passant-se, per tant a votació, i decidint la Cambra, per 498 vots contra 75, d'acord amb els desigs del president del Govern. — Havas.

Gabriel Bertrand a l'Institut de Química aplicada

El doctor Gabriel Bertrand parlà en la seva darrera lliçó de les investigacions fetes en el seu laboratori sobre «Els infinitament petits químics» relacionant-los amb l'alimentació. Exposà de primer antuvi les similituds que hi ha entre la producció de les caloríes necessàries al cos humà per a l'exercici i a la vida i aquelles que produeixen la vaporització de l'aigua en una màquina tèrmica; ambdues procedeixen de la combinació de l'oxigen amb la matèria orgànica en forma de combustió pròpiament dita o de respiració. Hi ha, però, entre altres, una diferència inicial: la combinació de l'oxigen en la fogalina d'un generador de vapor s'efectua iniciant la combustió mitjançant una temperatura elevada; en canvi en el procés de la respiració la fixació d'oxigen sobre els compostos de l'organisme viu, s'efectua en fred. Aquest fet requereix un efecte de presència catalítica, al qual subsisteix l'elevació de temperatura: les diastases són encarregades d'efectuar-lo de la mateixa manera que els altres catalitzadors substitueixen la presència d'una quantitat d'energia en moltes reaccions químiques.

En les lliçons anteriors, el professor Bertrand ha estudiat algunes d'aquestes diastases, especialment aquelles d'acció oxidant, descobertes per ell. Una, entre elles, és molt estesa en la vida vegetal com animal: la «laccasa». Analitzant la composició d'aquesta diastasa, el doctor Bertrand trobà a les seves cèndres quantitats petites de manganès i de següida cerà de veure si calia considerar aquell metall com una impuresa o bé tenia una part important en el mecanisme de l'acció seva.

Els resultats obtinguts portaren a creure que el manganès no solament tenia una acció important en aquell oxidant, sinó que formava la part precisament activa. Fins i tot arribà a preparar determinats compostos de manganès amb els quals es pogueren reproduir alguns fenòmens típics ocasionats per la laccasa, formant d'aquesta guisa una veritable síntesi d'aquest ferment.

En el cos humà la presència de manganès no s'havia demostrat; en el seu anàlisi elemental quedava solament una quantitat obtinguda per diferència i de la grandària de 0,02 per cent de composició mal definida i que s'acostuma a designar amb el nom poc comprometedor de «Altres cossos».

El doctor Bertrand analitzà aquests «altres cossos» trobant-hi ferro en un 0,000005 per cent, i en la resta Arsenic, Bor, Brom, Silici, Alumini, Coure, Vanadi, Zinc, Manganès, i en molts animals i tota els vegetals, a més a més, Niquel i Copalt.

La presència d'aquests cossos no podia ésser fortuïta i l'exemple de la laccasa conduïa a pensar en la seva acció no despreciable en el procés vital. La solució d'aquest problema és d'una dificultat extrema, puix que, tenint en compte les quantitats suficients en dits elements en l'alimentació, ni les substàncies etiquetades amb el nom de «puríssimes» de les fàbriques més solertes, no poden considerarse exemptes. Les primeres experimentacions es feren en cultius d'Aspergillus niger i degut precisament a aquesta manca de puresa en les substàncies del mitjà de cultiu, Roulin va arribar a resultats erronis creient nula l'acció del manganès, tot i reconeixent la del zinc. El professor Bertrand ha repetit l'assaig en condicions experimentals d'una extraordinària escrupulositat, obtenint medis de cultiu en els quals no es desenvolupa l'Aspergillus i cal aleshores afegir una quantitat infinitesimal de manganès per a es colònies de l'esmentada floridura es formin amb tota la seva pujança. Els resultats són definitius i porten davant la ciència un problema importantíssim: el d'investigar la missió d'aquests infinitament petits químics en l'organisme.

La qüestió continua en peu; mentrestant, Bertrand ha anat investigant la presència d'aquests elements en les plantes més variades i en els animals coneguts com en els més extravagants de la terra i de la mar.

Els ha introduït encara en l'alimentació d'alguns animals per tal d'observar el desenvolupament i en els adobe de les plantes, ades en petites macetes a l'Institut Pasteur, ades en plantacions extenses acuradament guardades de la penetració de substàncies diferents d'aquelles que tria l'investigador. Els resultats van catalogant-se i cal esperar-ne conclusions importantíssimes.

En finalitzar la seva darrera lliçó, el professor Bertrand convida les paraules d'agraïment del doctor Agell dient-li que ha passat uns dies de joia intensa dintre l'Institut de Química; dies que li han recordat els de la seva joventut quan era deixeble de Freymy.

Estableix un paral·lel entre l'obra de Freymy i la de l'Institut Català de Química: la del primer va consistir a posar el treball de Laboratori per damunt de tot en l'ensenyament de la Química a França, i el segon la realitzà a Catalunya malgrat les dificultats que comporta l'aspecte econòmic d'aquestes institucions arran del món.

De Societat

Aviat sortirà cap a París el nostre particular amic don Santiago Barnet.

PROVEU LES EXQUISIDES GALETES BIRBA

de CAMPRODON. Les úniques que competeixen amb les més famoses marques estrangeres. FERNANDO, 14, i tots els principals establiments.

La Veu de Catalunya

DIARI NACIONALISTA CATALÀ D'AVISOS I NOTÍCIES

Dimarts, 9 de maig de 1923

Un altre "camouflage" de repatriació?

SEMBLA que el tímid assaig de repatriació que anuncia el govern liberal no serà sinó una nova simulació, amb la qual el Ministeri del Sr. Garcia Prieto voldrà donar una satisfacció aparent al país, fent veure que compleix els seus compromisos amb l'opinió, quant a la immediata cessació de la campanya marroquina.

Segons aquestes versions, que una experiència de sis mesos de govern liberal justifica, és cert que vindran a la Península unitats completes, fins a sumar uns vint mil homes, però aquesta repatriació quedarà compensada amb la incorporació de nous reclutes, no minvant el nombre de soldats retinguts a l'Àfrica. Com que els que tornen vindran en masses que veurà tothom, i els que s'incorporin ho faran individualment, el govern creu que aconseguirà el seu propòsit i el país serà novament enganyat. És a dir, el govern afegeix a la insinceritat la burla.

No reeixiran, però, les seves maniobres. Nosaltres denunciarem totes aquestes combinacions i totes aquestes burleries, fins aconseguir que sigui respectada la voluntat del país, tan reiteradament i tan inequívocament manifestada en contra de la ruïnosa i sagrant aventura marroquina.

Dintre pocs dies s'obriran les Corts. A aquestes Corts hi haurà unes brillants minories nacionalistes que representen, malgrat tot el que ha fet el govern per a evitar-ho, una aclaparadora majoria de l'opinió de Catalunya. I Catalunya demana la immediata repatriació de l'exèrcit expedicionari. Catalunya no vol que la sang del seu jovent sigui vessada estèrilment en l'aventura africana. Catalunya no vol que la seva riquesa, fruit del seu treball, sigui esmerçada en campanyes sense finalitat ni objectiu, quan tantes atencions de la seva cultura i del seu foment resten desatenses. Catalunya no vol ésser complicada en tots aquests desencerts i totes aquestes bogeries dels governs madrilenys. I, mitjançant la seva representació parlamentària, demanarà la repatriació immediata de l'exèrcit expedicionari, que ja fa un any no té res a fer en les terres africanes, i exigirà estrictes comptes al govern de la seva conducta i de la seva manca d'orientació i àdhuc de formalitat en tot el referent a l'actuació d'Espanya al Marroc, cada dia més eixorca, cada dia més desencertada, cada dia més funesta.

Municipi

MES MILLORES URBANES

DEL PRESSUPOST DE LA "DECIMA"
Al despatx de l'Alcalde ha estat signada les escriptures adjudicant a la Societat Foment d'Obres i Construccions la subhasta relativa a l'empedrat de diversos carrers de l'Eixample d'aquesta ciutat per la quantitat de 4.397,127 pessetes i la de les obres de construcció de la clauadura del carrer de Cortès, entre el d'Urgell i la Plaça d'Espanya, per la quantitat de 769.849,54 pessetes, ambdós amb càrrec al pressupost de la "Decima".
Foren, respectivament, autoritzades pels notaris senyors Farré i Casades.

SUBHASTA DESERTA

Presidida pel regidor senyor Domènech i assistint-hi, en representació de l'Ajuntament el tinent d'alcalde senyor Nonell, s'ha celebrat la subhasta per a la construcció de la fàbrica projectada per a tancar la Plaça de Pep Ventura (Valldiviera), pel tipus de 11.347 pessetes.
Per falta de licitadors fou declarada deserta.

EL POBLE FRANCES

RECONSTRUÏT PELS CATALANS

L'alcalde ha rebut una carta de la Societat "Les Amis de Maxime Echiard", de Le Mans, en la qual expressen llurs simpaties a la ciutat de Barcelona per haver destinat una important quantitat a la reconstrucció del Poble francès bel·lo en Sarre, en el qual morí, el 2 de desembre de 1912, aquell artista en qui tantes esperances es fundaven i el quadro del qual "La Dame a la rose", exposat al Saló de 1923, havia estat tan unànimament celebrat.

A PORA LES BANDES VERMELLES DELS REGIDORS

Davant la Comissió Central de l'Ajuntament ha formulat una moció el tinent d'alcalde senyor Cararach perquè, tenint en compte l'origen depressiu que per a Catalunya tenen les bandes vermelles que com a insignia usen els regidors, s'estudiï un nou distintiu més en harmonia amb la nostra història.

ALLARGAMENT DEL CARRER DE GANDUXER

Subscrita per una nombrosa representació d'entitats propietàries i veïns de Sant Gervasi, s'ha interessat de l'Ajuntament la promoció i ràpida obertura del carrer de Ganduxer, en el seu enllaç amb el Passeig de la Bonanova.

La Comissió de Foment, en la darrera reunió, fent-se càrrec de la transcendència de la millora interessada per aquell important nucli de població, acordà, tenint en compte haver estat ja aprovat en 1917 el projecte d'obertura del carrer de Ganduxer, proposar la immediata iniciació dels expedients d'expropiació dels terrenys i finques afectades.

VISITES A L'ALCALDE

Ha complimentat l'alcalde el comandant de Marina don Josep d'Ibarra i Méndez de Castro.
Acompanyat del tinent d'alcalde senyor Nonell el visità també el rector de l'església de Sant Joan de Gràcia, oferint-li el penó principal de la processó del Corpus d'aquella parròquia.
També ha complimentat l'alcalde el diputat a Corts electe per la circumscripció de Tarragona-Reus-Falset, don Eduard Requesens.

El terrorisme a Barcelona

En llibertat

Han estat posats en llibertat els detinguts diumenge passat a la Rambla, als quals es va ocupar pistoles.

Trobada d'explosius

Aquest matí, la brigada de serveis especials rebé avís telefònic de la delegació de les Draseanes, que el capatàs d'una brigada d'obres de l'Ajuntament, Just Galindo Giménez, que viu al carrer de Canteras, 41, primer, s'havia presentat a la dita delegació, manifestant que els referits obrers havien trobat, a la pedrera del Morrot, tocant a la bateria de Miramar, uns cartruxos de dinamita, dos pots de metxa, un rotlle de metxa, un palet, una marca, dos punxons, un xic de pólvora de mina i un revòlver amb sis càpsules.

Uns agents anaren al dit lloc i s'incantaren d'aquells objectes.

Les Idees i les Imatges

DEL LLIBRE DE L'AMISTAT I DE LA MORT
EL METGE DURAN

Fa pocs dies, amb un gran retard per cert, que ens hem assabentat de la mort de Jaume Duran. Ha mort a Puigcerdà, d'on era fill, i on havia sempre exercit, el seu metge ministeri. Tota la comarca de la Cerdanya, millor dit de les diles Cerdanyes, l'espanyola i la francesa, l'estimava i el tenia pel seu metge predilecte.

No som qui per a jutjar-lo en el seu valor professional; sembla, però, que era quelcom d'extraordinari; malgrat certes febleses i neugeries, posseïa un veritable instint; el seu val clinic diagnosticador era perfecte.

El metge Duran va acoblat a les nostres més remotes recordances infantils. Semem d'ell la imatge i la caracterització del facultatiu camperol, estilitzat i realista, alhora, a la Balzac. Arribava, sovint, a la porta del nostre pare familiar cavalcant una euga enzarolada; deixava l'animal fermat als ferros de la manca, i, tot seguit, des dels vidres del balcó de la nostra cambra, veïem que passava, fent cràntir la grava fina per de sota els talls i les acedies, que veïem el clar rosetar i el petit estanyol circumdat d'eura tenebrosa.

Portava aleshores el metge Duran bigoti i perilla, una perilla abundosa, la qual, amb el nas llarg i un bon xic corbat i els ulls menuts, sola unes celles espesses, li donaven una retinència amb les fessomes de Napoleó III, que tant coneixíem i tant estimàvem a través dels fills esgrogollats d'un vell votum de "L'Univers Illustré", que corria pels estands de la llibreria paterna.

Hom ens ha dit, més tard, que en vida del nostre pare, d'edat molt avançada i completament encorcat per nosaltres, inquiet a tota hora per la nostra salut, la qual, dit sigui de pas, no era pas gaire famosa, feia venir tot l'estiu el metge perquè vetlès per nosaltres. Atí i tot, les malalties s'establien continuament danyant la nostra feble persona. El metge Duran ens salvà, però, de la mort repetides vegades, dels tres al milió anys, ens guarí un nombre considerable de pulmons dobles, d'engines malignes i d'entussidors enteritis.

Fou molt més tard, a l'anostra joventut, que començarem d'interessar-nos per la personalitat total del metge Duran; simpatitzàrem i admiràrem, llavors, l'escriptor comarcal i el folklorista; ens complaiem sobretot molt recollint de les seves animades converses les elucucions pintoresques i les dites pròpies de la gent d'aquelles encontres pirenenques que ell i nosaltres coneixíem gairebé pam a pam.

El metge Duran era, doncs, un personatge, sola tots conceptes, representatiu de la Cerdanya i de la vila de Puigcerdà; n'era un entusiasta glossador; un pur enamorat. Feia bo de veure'l posat dempeus en les diades cíviques o en els festivals solemnes escoltant, el cor, per a dir-ho així, tot enfora, l'himne cerdà, que comença amb aquestes paraules: "Metge de França, metge d'Espanya, no hi ha altra terra com la Cerdanya."

Un jorn li diguérem que caldria, potser, canviar un poc la cançó, i que al mot Cerdanya donem cercari un altre company de rima més escaient a les nostres idees i sentiments nacionals. El metge Duran ens posà molt seriós, i no va respondre. Per bé que calalà i de pura soca, tant per la seva edat com per les idees liberals de l'època de la Gloriosa, que sustentava, no comprenia, segurament, tot l'abast de la necessària operació quirúrgica nacionalista que els temps actuals reclamaven. No varem insistir.

Durant l'estiu de 1919, de retorn de les nostres passejades solitàries, l'anyada endolada encara per una predestinada intima perduda, després de caminar per endemig d'aquells incomparables prats maragdans ombrejats per les vernedes lluntes, vorejant el riu, o resseguint els repus emboscats d'aquelles muntanyes altes, clapes des de neu, àdhuc en els mesos més forts de la canícula, solíem anar a raure a la botiga, que era també impremta i redacció del setmanari local "El Pireneu", on vivia el metge Duran i la seva família.

Ens remembrem, amb una melangiosa delícia, la figura tendra d'una filla del metge Duran, una noia d'uns setze o disset anys, apolida, darrera el taulell, els munts de periòdics impresos de fresc. Blanca com la llei i

Com volia guanyar el govern les eleccions a Catalunya

Un cas típic al districte de La Bisbal

Com a exemple revelador dels procediments utilitzats pel Govern per a guanyar les eleccions a Catalunya, extraitem a continuació un acte notarial de presència, que tenim a la vista, relativa a la forma com fou convocada la llibertat del sufragi pels delegats d'un ministeri que es diu liberal.

El que passà a la vila de Pals va succeir a molts altres indrets de Catalunya, i el document que extraitem no és sinó un dels molts que tenim i que servirà a les minories nacionalistes del Parlament per a enjudiciar la política electoral del Govern.

Diu el notari de Palafrugell, don Reguà Cunané i Pujolar, que constituït al col·legi electoral de la vila de Pals, situat a un extrem del poble, i a l'escola de nois, a requeriment del candidat senyor Albert, i acompanyat de l'apoderat senyor Medir, començà posant en coneixement del president de la mesa, En Francesc Masjoan Deulofeu, la seva qualitat i la seva funció com a representant de la fe pública. Constituïda la mesa, començà la votació sense incidents fins prop de les deu, havent votat unes dotze persones. A aquella hora, es va presentar a votar un individu, el nom del qual no constava a les llistes. Es va acordar, naturalment, que l'esmentat individu no podia votar. El delegat governatiu aconsellava a la mesa que el deixessin votar, al·legant que ja el coneixien.

Malgrat haver designat el president de la mesa al notari un lloc escalfat per a presenciar els actes electorals, gendre notes i estendre l'acta coneguent, el feu canviar de lloc, a

instàncies del delegat governatiu, que deia que el notari constituïa una altra mesa electoral, fent-lo passar al lloc destinat als votants, d'on, en cas d'aglomeració d'electors, s'hauria format una barrera humana, impediend-li presenciar els actes electorals.

Aleshores es va presentar el senyor Jaume Clarós, delegat governatiu i apoderat del candidat ministerial senyor Segura, dient que tenia ordre de Palafrugell perquè el notari sortís del local i deixés d'actuar, a la qual cosa contestà el senyor Cunané amb una negativa absoluta, essent amenaçat amb l'ús de la força, i contestant el notari que complia deures assenyalats per la llei, en l'exercici dels quals era autoritzat, i que esperava, si era necessari, que el president de la mesa l'empararia en el seu dret.

Una mica més tard va tornar el mateix delegat, intimant energicament al president de la mesa que expulsés el notari del col·legi, car la seva presència constituïa una concussió als electors. A més a més, aquest delegat improvisà un miting al mateix col·legi electoral, i el públic, prèviament preparat, va començar a cridar: "Fora el notari!", sense que el president prengués cap mesura per a restablir l'ordre. Tot el contrari, el mateix president arribà a l'extrem inconcebible d'expulsar el notari del local, malgrat invocar el senyor Cunané la seva qualitat i la seva funció, d'ostentar visiblement la medalla notarial i fer-li present les disposicions legals aplicables al cas.

D'aquesta manera foren celebrades les eleccions a la vila de Pals.

rossa com la mel, amb uns ulls blaus de blauet de rostoll i amb uns llavis de cibera encesa, tenia ella una mena de posat tan eurihmic, tan plenament equilibrat, tan graciosament lineal, que ens feia recordar certes figures de Piero della Francesca i un bust, que mai oblidarem, atribuït al Verrocchio, d'un museu de Florència.

JOSEP MARIA JUNOY

L'Exposició del Moble

Heu's aquí les condicions de l'Exposició-Concurs de plantes, flor tallada i art floral organitzada per l'Exposició del Moble i Decoració d'Interiors, a càrrec de Foment Nacional de l'Horticultura.

Article 1. — L'Exposició hortícola tindrà lloc els dies 25, 26 i 27 de maig de 1923, si circumstàncies de clima o altres no s'hi oposen, a les naus dels Palaus de l'Exposició del Moble.

Article 2. — Podran concórrer al concurs els socis del Foment Nacional d'Horticultura, siguin professionals o aficionats que ho tinguin per convenient, sense més limitació que la de l'espai de que es disposi.

Article 3. — L'admissió d'inscripcions es tancarà el dia 20 de maig, a menys que en data anterior hagués estat compromès tot l'espai, en qual cas serà immediatament suspesa la inscripció de nous concursants.

Article 4. — Les persones que desitgin pendre part al concurs deuran adreçar llurs inscripcions al Foment Nacional d'Horticultura (Foment del Treball Nacional, plaça de Santa Anna, 4, primer pis).

Els que vulguin concórrer a l'Exposició, fora de concurs, ho faran constar expressament.

Article 5. — En vista de les inscripcions, el Foment Nacional de l'Horticultura distribuirà l'espai disponible, sense que, pels resultats d'aquesta distribució accepti cap responsabilitat ni admeti cap queixa.

Article 6. — El Comitè de l'Exposició del Moble instal·larà les taules i altres suports per a les plantes, flors i demés.

Facilitarà també els pots on s'exhibeixi la flor tallada.

La col·locació de flors, plantes i conjunt d'art floral serà de compte dels concursants, que la faran a llurs gust, respectant sempre les disposicions decoratives de conjunt que el Comitè hagi establert. Tot objecte exposat anirà amb la seva etiqueta, amb el nom científic, si així correspon que sia.

Art. 7. — Només entraran en concurs les instal·lacions que estiguin completament enllestides el dia 25 de maig a migdia. Cada instal·lació estarà indicada per un cartell numèrat, que serà mural pel Foment Nacional d'Horticultura. Abans del veredict del Jurat queda prohibida posar indicacions de cap classe que pugui donar a conèixer a qui pertanyen les instal·lacions.

Article 8. — El Jurat examinarà les instal·lacions presentades el dia 25 de maig, abans de les quatre de la tarda. Cap concursant podrà ésser present a les deliberacions.

Article 9. — Es concedirà un primer premi a la millor col·lecció o selecció de flor tallada, composta de les varietats més modernes, de preferència obtingudes pel concursant. Aquest premi consistirà en un diploma i 250 pessetes, un segon premi serà de 150 pessetes, i dos tercers premis de 50 pessetes.

En la Secció de Plantes — S'atorgarà un primer premi a la millor col·lecció o selecció de plantes el qual consistirà en un diploma i 250 pessetes; s'estableix així mateix un segon premi de 150 pessetes, i dos tercers premis de 50 pessetes. En la d'art floral el primer premi consistirà en un diploma i 250 pessetes que s'atorgarà al millor treball de flors; el segon premi serà de 150 pessetes, i els dos tercers premis de 50 pessetes cada un.

Les decisions del Jurat són inapel·lables.

Article 10. — Vistes les instal·lacions pel Jurat, podran els concursants posar rètols indicadors a llurs instal·lacions.

Article 11. — La repartició de flors en el clos de l'Exposició serà regulada pel Comitè de l'Exposició del Moble; la venda de flors i plantes solament podran fer-la els expositors.

Article 12. — El mateix Comitè podrà fer retirar les flors que es puguin, si fan malbé l'efecte de conjunt.

Article 13. — Cada expositor podrà compta de la seva instal·lació, i de retirar-la el dia 28 de maig.

Article 14. — El Jurat estarà format per don Simó Dotri, president; don Joan Santamaría, del Foment Nacional d'Horticultura; don Nècleu Maria Rubió, director de parcs públics; don Santiago Marco, del Comitè de l'Exposició del Moble; don Olegari Junyent, assessor artístic de l'Exposició de Barcelona; don Vicent Nuviola, professor de Floricultura de l'Escola de Bells Oficis; senyor viuda Burés i senyoreta Llorach, de la "Ciutat Jardí", i la senyora directora de l'Escola d'Oficis de la Dona.

Després de les eleccions

«Estos Fabio, ay, dolor!
que ves ahora »

DARRERES INFORMACIONS

PENINSULA

DE LA PRESIDENCIA. — PARLA EL MINISTRE D'ESTAT

Madrid, 9, 2 arda.
Aquest matí, després de despatxar amb el Rei, el cap del Govern s'ha traslladat al seu despatx de la Presidència, on ha rebut bastants visites de candidats a senadors i la del bisbe de Màlaga.

A dos quarts de dotze ha arribat a la Presidència el ministre d'Estat, celebrant una detinguda conferència amb el marqués d'Almudenas. Quan, a dos quarts d'una, ha sortit el senyor Alba de la Presidència, els periodistes li han preguntat sobre la conferència.

El senyor Alba contestà: — Com que ahir, en la meua conferència amb el president, no vaig poder acabar de contar-li les impressions que portava del meu viatge a Bèlgica, he vingut per acabar d'exposar-les.

També li he parlat del tractat comercial que es va a negociar amb Bèlgica.

— I d'altres coses?
— És clar — ha dit el senyor Alba — que també hem parlat de coses de per aquí.

MANIFESTACIONS DEL PRESIDENT

El president del Consell ha manifestat als periodistes que en despatxar amb el Rei no havia sol·licitat a la signatura cap Decret.

Ha donat compte després de la visita que li havia fet el senyor Alba, coincidint amb aquest en les referències de la conversa.

— Com veieu el viatge — ha afegit — en la relació del ministre les bones impressions que duia del dit viatge. Avui ha arribat a Madrid, procedent de Barcelona, el general Primo de Rivera, el qual vindrà aquesta tarda per a parlar-me de la seva senadoria.

Ha anunciat el president que demà aniria al Palau per a felicitar, en nom del Govern, al príncep d'Astúries, que avui fa els anys.

En complet 16.
Demà mateix, a les 8'40 del vespre, sortiran els Reis en tren especial cap a València.

Com un periodista al·ludís al rumor de dificultats sorgides per falta de candidats per a proveir les vacants de senadors, el president ha replicat:

— Serà tot el contrari.

DESPATX

Aquest matí han despatxat amb el Rei el president del Consell i els ministres de la Guerra i Marina.

BÈLGICA I ESPANYA

El rei Albert de Bèlgica, amb motiu del viatge a Brussel·les del rei d'Espanya, i amb el fi d'ofrir un nou testimoni de gratitud a don Alfons, li ha fet remesa d'una magnífica medalla gravada per Debrasse.

A l'anvers de la dita medalla hi ha una figura al·legòrica i una inscripció que diu: «La Belgique reconnaissante».

Al revers apareix un escut belga i una dedicatòria que diu: «Al rei Alfons».

Li han estat remeses també al sobirà altres tres medalles: una d'or, altra de plata i altra de bronze «regal de la Unió Nacional d'Associacions Patriòtiques a SS. MM. els reis d'Espanya».

Signa la dita medalla M. Theudis. A l'anvers figura un escut de Bèlgica i una inscripció que diu «A SS. MM. el rei i la reina d'Espanya. Gràtitud».

En el revers apareixen l'escut de Bèlgica i el d'Espanya enllaçats per una branca de llorer.

Una d'aquestes medalles ha estat dedicada al secretari particular de S. M., don Emili Maria Torres.

AL PALAU

La reina Victòria ha rebut aquest matí en audiència la marquesa de Comillas i el marqués de Hoyos.

LA PRESIDENCIA DEL SENAT I LA PROPERA CRISI PARCIAL

Encara que el president del Senat, senyor Sánchez Toca, té ja preparats diversos precedents parlamentaris, a disposició del Govern, per al cas que volgués portar a la signatura del Rei el Decret sobre la presidencia de l'Alta Cambra, abans de poder jurar el càrrec de senador el comte de Romanones, amb aquest dis-

posat a prescindir del referit requisit abans del seu nomenament.

La sortida del Govern del ministre de Gràcia i Justícia no es produirà, per tant, fins als últims dies del mes actual, en que podrà ja tenir aprovada l'acta de senador el comte de Romanones i fer-se el seu nomenament de president del Senat sense necessitat de justificar-lo amb precedents que, per no ésser del mateix alt càrrec, tampoc sembla que tinguessin deguda aplicació.

La vacant que produirà aquesta crisi parcial no és cert que vagi a ésser proveïda, com han dit alguns periodistes, amb un amic polític del cap dels reformistes. Anirà a ocupar-lo un ex-ministre romanonista, que després de l'incident promogut pel senyor Alcalá Zamora entorn de la falsificació d'una acta electoral al districte de Martos (Jaen), no podrà ser segurament la persona a qui s'havia citat com a substitut de l'actual ministre de Gràcia i Justícia.

LA «GACETA»

Madrid, 9, 4'15 tarda.

La «Gaceta» publica:

De Finances. — Reial Ordre creant un grup d'efectes timbrats amb la denominació i classes que s'indiquen amb destinació a la documentació de propietats industrials que es mencionen.

Altra concedint un termini de vint dies perquè els funcionaris compresos a l'escalfat pel qual es regalen els ascensos segons l'article quart del reglament del 7 de setembre de 1918, puguin presentar les reclamacions que estimin pertinents.

També publica els següents avisos:

D'Estat. — Anunciant que es refusarà l'entrada a Turquia a les persones els passaports de les quals no portin el visat d'algun representant diplomàtic o consular de l'Assemblea Nacional o de les potències encarregades de la protecció dels interessos turcs.

De Gràcia i Justícia. — Circular perquè els registradors i notaris contestin el Qüestionari sobre reforma del règim de la propietat rural.

De Finances. — Resum de les vendes d'azoe d'Almaden realitzades per aquest Consell en l'any actual.

SIGNATURA DE GUERRA

Disposant que el general de divisió don Josep Puig i Cadafalch cessi en el comandament de la 15 divisió, passant a la reserva en el primer grau.

Promovent a general de divisió el de brigada don Cristó Bermúdez de Castro.

Idem al càrrec de general de brigada el coronel d'infanteria don Rafael Villegas.

Nomenant general de la 15 divisió a don Severini Martínez Anido.

Nomenant general de la quarta divisió a don Jacob Garcia.

Idem general de la vuitena divisió a don Cristó Bermúdez de Castro.

Idem primer tinent fiscal del Consell Suprem de Guerra i Marina el general de brigada don Rafael Villegas.

Concedint la gran creu de Sant Hermenegild al general de brigada don Joan Avilés.

Destinant a l'Estat Major Central el comandant d'Estat Major don Isidor González.

Concedint creus del Mèrit Militar roges a dos caps i deu oficials, per mèrits de guerra.

Idem la creu blanca de segona classe al comissari de guerra de segona don Eduard Sanmartín i al comandant metge don Candi Soriano.

Idem Medalla de Sufiment per la Patria pensionada, al capellà segon don Josep López.

Idem diverses mencions honorífiques.

DE GUERRA

Parlant amb els periodistes ha dit aquesta tarda el ministre de la Guerra que era inexacte la notícia, segons la qual es proposa traslladar un batalló de Bonda a Almeria.

Tampoc ha pensat en la rebuixa d'edats per al retir, la qual cosa li atribueix un periodista.

EL SUPREM DE GUERRA

Aquest matí s'ha reunit a la Sala de Justícia el Consell Suprem de Guerra i Marina per a examinar la causa instruída a Melilla contra el tinent coronel d'enginyers senyor Fernández Mulero, qui manava l'aeròdrom de Nador quan la catàstrofe.

Ha acordat que s'obri un expedient

de caràcter administratiu, relacionat amb l'exigència de responsabilitats de caràcter civil i imposició al fiscal del Consell de guerra que incoï la causa un castig, amb suspensió de càrrec i sou.

Dissabte vinent es reunirà el ple del Suprem de Guerra per a examinar les noves propostes d'ascens i quinze de creus de Sant Fernando, informades ja desfavorablement.

NOT ADE FINANCES

La nota facilitada avui al ministeri de Finances diu així:

Quasi a diari s'anuncien a la premsa i arriben a aquest ministeri queixes i reclamacions de propietaris agrícoles, respecte les evaluacions i nous tipus fixats per a la tributació pel catàstre.

Malgrat que pels reglaments vigents són deu vegades les que han de posar-se en contacte, en deu tràmits diversos, els elements locals i els funcionaris del catàstre, és el cert que la indiferència en els pobles, l'apatia i el temor de contrarestar responsabilitats, fan que es limiti a signar sense assabentar-se dels treballs.

Així deixen passar tots els terminis de reclamació i sols protesten davant el recaptador de contribucions.

Si els pobles, atents a la legislació, complissin amb llur deure, les equivocacions dels funcionaris, advertides a temps, serien mediades en llurs començaments i seria fàcil esmenar al seu principi el que després de fet el quadre de superfícies és en extrem difícil subsanar.

Per altra part, no s'ha d'oblidar que no és ni pot ésser argument per a fundar tals queixes la comparació entre el que pagaven abans d'implantar el catàstre i el que actualment han de pagar, puix no s'ha d'oblidar que les cartilles evaluatòries daten de l'any 1860 i que d'aquella data a l'actual tot ha triplicat de valor, éssent impossible que la tributació quedi petrificada a la riquesa fixada fa mig segle.

Basta dir que amb relació al presupost d'ingressos de la vigent llei, la riquesa rústica i pequeria amb les centèsimes figura al dit presupost amb 148 milions, éssent així que l'impost sobre el sucre i l'alcohol puja a 133 milions, el timbre a 246, tabacs i mistos a 281, i rifes a igual quantitat que la interior; és a dir, que l'agricultura contribueix amb un 5'77 per cent del total dels ingressos, xifra que no pot en cap manera servir de motiu per a creure's perjudicat i lesionat, puix no s'ha d'oblidar tampoc que en el tipus del 14 per cent amb que es grava la riquesa rústica es comprén la renda del propietari, el benefici de l'agricultor i pagès i les utilitats per pequeria, perquè en aquest tipus s'han relés aquestes tres orígens d'utilitats, produïts per l'exploitació de la terra.

EL LLIBRE D'EN BERENGUER

Madrid, 9, 5'15 tarda.

Com fa die anunciàvem, el dia 15 d'aquest mes veurà la llum el llibre del general don Damas Berenguer.

Consta d'un sol volum i li tirada és de 35.000 exemplars.

EL PROBLEMA DE L'HABITACIO

El ministre del Treball, parlant amb un redactor d'«El Sol» sobre el problema de l'habitatge, ha dit que té dos aspectes, el de la casa de l'obrér i el de la casa de la classe mitja.

La primera pot fer-se en condicions econòmiques mitjançant cooperatives i amb l'auxili de l'Estat i dels municipis; quant a la segona, la solució és més difícil, perquè el tipus de casa resulta més car i perquè la classe mitja té una justificada propensió a viure en el centre de la ciutat.

Convindria acostumar la classe mitja a viure en els extrems i atraure el capital privat a aquesta empresa per a construir edificis còmodes i barats respectivament.

El ministre exposa a grans trets el que ha de ser el Congrés de l'edificació.

Fins ara l'habitatge ha estat a mercè de la iniciativa privada, entorn a ella, i a part les qüestions de caràcter social, tan grans quan no se'ls busca solucions normals, hi ha qüestions d'extraordinària importància, tals com el tractat de ciutats, arquitectura d'aquestes, jardins, etc.

Importa molt recollir en una sola direcció i coordinar en un sentit progressiu totes aquestes qüestions.

Espanya, pot, millor que altres països, renovar les seves habitacions i les seves poblacions, conservant les línies de la seva arquitectura, tan bella i tan característica.

L'ENTRADA DEL CONSELL

Madrid, 9, 6'15 tarda.

A dos quarts de sis de la tarda s'ha reunit el Consell de ministres a la Presidència.

Moments abans havia arribat a la Presidència el capità general de Catalunya, senyor Primo de Rivera, qui ha estat molta estona conferenciant amb el president del Consell.

En entrar a la reunió, el senyor Villanueva ha manifestat que portava expedients.

— Tenim més diner — ha afegit — per l'últim emprèstit, però no tardaran en emportar-se'l.

El comte de Romanones ha manifestat:

— Com que jo no porto res, ni crec que portin els altres ministres, el Consell serà breu.

El ministre de Marina portava expedients de tràmit.

En arribar el senyor Alba ha saludat els periodistes i els ha dit:

He vist que alguns periodistes es queixen d'haver rebut la informació del viatge dels reis a Bèlgica a través de les agències estrangeres.

Jo, per la meua part, vaig fer en favor dels periodistes espanyols el que em permetia la seva delicadesa i la meua.

— Estic en absolut conforme amb la necessitat d'organitzar una Agència d'informació internacional, per a no rebre les notícies que interessen a Espanya a través d'agències estrangeres.

Aquest estiu em dedicaré a l'estudi de l'assumpte, que serà un dels primers projectes que vagin a les Corts. Però, per a això necesito diner.

Jo tinc la resolució, i pel que a mi ateny ho farà amb gust, molt més després del viatge a Bèlgica, que ha demostrat que Espanya necessita tenir la seva oposició internacional, i per a tenir-la s'han d'habilitar tots els mitjans, no hi ha dubte que un d'ells és constituir una Agència d'informacions, que insisteixo en que la considero precisa i que fa molt de temps que em penso.

El senyor Gasset portava expedients.

Els altres ministres no han fet cap manifestació.

INCIDENT EN UN PARTIT DE FUTBOL

València. — Per ahir s'havia anunciat un partit de futbol entre els equips València F. C. i Reial Club Deportivo Espanyol, de Barcelona; però un incident sorgit al camp entre els jugadors Hipólito, de València, i González, de l'Espanyol, motivà la suspensió del partit.

Durant la suspensió, centenars d'espectadors es llançaren al camp amb el propòsit d'agredir el jugador català González.

Hagueren d'intervenir-hi els guàrdies de seguretat i la guàrdia civil, que es valieren obligats molts a apuntar els fusells per a salvar l'agredit.

La sana opinió deportiva censura aquests actes de salvatisme que acabaran amb l'esport futbolístic.

Els catalans han reclamat la intervenció de la «Federació Nacional».

ESTRANGER

La situació a Dusseldorf

Dusseldorf, 9. — Continua regnant gran agitació entre els miners que demanin augment de jornals.

Han sortit cap a França tretze trens de combustibles.

El prometi de l'extracció de carbó és de 22 mil tones diàries, metat carbó i metat coc. — Havas.

Els empleats de Comunicacions a Bèlgica

Brusselles, 9. — En la Cambra dels Diputats ha acabat la discussió de la interpellació formulada sobre l'esferveïença registrada aquests dies entre els empleats de Correus, Telègrafs i Telèfons, aprovant-se per 94 vots contra 41 una moció que fou presentada i que implicava un vot de confiança al Govern. — Havas.

BARCELONA

Denúncia per estafa

Un farmacèntic inventor d'un específic molt anomenat, va vendre a un particular una partida d'aquell producte per 792 pessetes, i va rebre, per pagar, un xec contra un banc local.

Com sia que en aquest banc manifestessin que el signatari del xec no tenia fons ni el coneixien, el farmacèntic ha presentat al jutjat una denúncia per estafa.

Explosió

Aquesta tarda es produí gran alarma al carrer de Jaume Giralt, per haver-se sentit una detonació molt forta.

Era que s'havia produït una explosió subterrània de gas a la botiga número 38, la qual explosió ha fet saltar en l'aire el paviment i ha causat altres desperfectes, sense cap desgràcia personal.

Necrològica

El distingit publicista En Ferran Valls i Taberner, diputat de la Mancomunitat per Manresa-Berga, passa per la pena d'haver vist morir el seu fill Ramon el qual tenia l'edat de sis mesos.

Expressem a l'amic Valls i Taberner el nostre condol.

Sardanes

El Grup Sardanista de l'Escola del Treball, diumenge vinent, a les onze del matí, tindrà audició de sardanes per la notable cobla «Barcelona».

D'espectacles

Scrutixen amb activitat els assaigs de la segona sessió de «Teatre dels Poetes» que es de tenir lloc al teatre de la Casa de Caritat, carrer de Valldoncella, demà, dijous.

Aquesta sessió anirà consagrada al poeta Apol·lí Mestres i s'interpretaran plaçament els idíl·lis «La Cigala i la Formiga», per Mercè Nicolau (Jotjar) i Angel Rovira (segador); «Els dos Creusos», per Joan Cumelles (Janot) i Joan Muntal (Silvestre); i «L'Anyell de Pasqua», per la meua Fiesca Coscolla (vailet).

En la segona part es representarà la marxa «Sirenas», per Rosalia Rovira, Encarnació Coscolla, Angel Rovira, Joan Muntal, Joan Molinas i E. Bertran.

El decorat serà de Vilumara, Salvador Alarma i Batlle i Amigó, i la direcció general de l'espectacle anirà a càrrec de Josep Masó i Ventós.

Si degut al muntatge de la visió musical «La mort de l'Escola», va començar l'espectacle de la casió de Verdader mil·la hora després de l'anunciada, demà començarà a les sis en punt de la tarda, i s'obriran les portes del teatre mitja hora abans.

El poeta Apol·lí Mestres, a qui va dedicada la segona sessió de les cinc inaugurals de «Teatre dels Poetes», assistirà a la festa.

Musicals

L'Orfeó Pirenenc fa avinent als seus protectors i a totes les persones que havien adquirit entrades pel concert que havia de donar demà al Palau de la Música Catalana, que l'esmentat concert ha quedat suspès per prosseguir la malaltia del mestre Mayral, director de l'Orfeó.

Oportunament s'avisarà el dia que se celebrará definitivament.

Ha assolit un gran èxit, a Almeria, la ben distingida pianista catalana Na Cándida Costa. Dona, llegim, un recital en el qual interpretà pàgines de Chopin, Schumann, Debussy, Albéniz, etc. El diari «La Independencia», de la ciutat ja esmentada, fa grans elogis de la ben talentosa concertista.

— «El Iris de pau». Número corresponent al dia 6 del present maig.

— Primer volum de la Fundació Bernat Metge. Edició contenint el text català.

— Membria de la Junta de Protecció a la Infància i repressió de la Mendicitat, de Sabadell.

Publicacions rebudes

— «El Iris de pau». Número corresponent al dia 6 del present maig.

— Primer volum de la Fundació Bernat Metge. Edició contenint el text català.

— Membria de la Junta de Protecció a la Infància i repressió de la Mendicitat, de Sabadell.

LES TERRES CATALANES

GIRONA

(Conferència de les 9.45 de la nit)

Notes culturals

Dilluns, a les deu de la nit, el Trio de Barcelona donarà un concert a càrrec de l'Associació Musical al Teatre Principal.

—Divendres l'escriptor Cristòfor de Domènech donarà una conferència a l'Ateneu de Girona sobre cultura catalana.

De futbol

El resultat del partit jugat a Celrà amb motiu de la festa major entre els primers equips de l'Ateneu Deportivo de Sant Feliu de Guíxols i la Unió Deportiva Girona fou de 3 a 1 a favor dels gironins.

Es jugaven una magnífica copa i 11 medalles, donació del nostre estimat amic el diputat de dret de Torroella de Montgrí don Lluís Puig de la Bellacasa.

—He despertat molt d'interès el partit anunciat per a dijous entre els equips del Club Esportiu de Sabadell i la U. D. G.

Assemblea de mestres

Continuen els preparatius per a la reunió de mestres que es farà a Girona durant la segona quinzena de juliol, celebrant-se una Assemblea regional i una Exposició «provincials» de treballs escolars.

El claustre de les Escoles Normals ha acordat assenyalar els temes següents per a les conferències escolars durant les vacances.

I. Les Mutualitats Escolars. Dificultats que ofereix llur implantació. Resultats obtinguts.

II. Excursions escolars i Resultats obtinguts.

III. Maneres d'ensenyar la costura a l'escola primària. Resultats pràctics.

IV. Iniciació a l'ensenyança del dibuix a l'escola primària.

V. Iniciació a l'ensenyança de la química a l'escola primària.

Les conferències es faran a l'Escola Normal els dies 28-29-30 d'agost.

Compres de poltres

S'anuncia per a demà la visita de la comissió de l'Estat que ha de comprar poltres per a l'exèrcit. El lloc d'exposició de poltres serà l'avinguda del 20 de Juny.

La Sagarra

IGUALADA. — S'ha format un nou Pomell de Joventut, que porta per nom «Violetes Igualadines», la inauguració del qual tingué lloc a l'església dels PP. Caputxins, la diada de la Verge de Montserrat. L'acte es veté curull de fidels i feu la predicació de la Comunió general el P. Eudald de Barcelona.

—Tranquil·lament transcorregué la festa del primer de maig. Les fabricques i tallers romangueren tancats, dedicant-se algunes colles d'obres a fer excursions al mar per algunes fonts dels voltants d'Igualada. A la tarda i a la nit funcionaren els teatres i els cinemes.

—Han estat definitivament instal·lades a una casa cèntrica de la Rambla de Sant Isidre, les oficines de l'entitat administradora de fluid elèctric, col·locant un rètol il·luminat a la façana. Es administrador d'aquesta Central el senyor ll. Josep Velasco d'Harcourt, perit electricista.

—S'és anunciat al públic el cartell de concurs de composicions musicals per als infants, organitzat pel Conservatori de l'Ateneu Igualadí. Consta de vuit premis, tots en metàl·lic, oferts per la Mancomunitat de Catalunya, Ajuntament d'Igualada, Associació Protectora de l'Ensenyança Catalana, el diputat a Cortes don Manuel M. Girona, el diputat provincial En Josep O. Guanyabens, Ajuntament i Ateneu Igualadí.

—Al primer de maig tingué lloc una carrera de dues hores, a l'americana, al velòdrom del camp d'esports de la Joventut Nacionalista. Va guanyar la carrera l'equip Miret-Niubó.

—Un bon estol de joves del Casal Nacionalista i algunes altres famílies igualadines assistiren diumenge passat a l'Aplicat excursionista que havia organitzat a la Pobla de Claramunt el Club Muntanyenc de Barcelona. Fou un octe majestuós i veia cultura pàtria, el veure reunits al club de l'enrunat Castell un nombre

LLEYDA

(Conferència de les 9.30 de la nit)

De futbol

Amb motiu de la festa major la Penya Deportiva Salvat ha organitzat un partit amb el Wanwarf per al dia 10 i dos més amb el Terrasse per als dies 12 i 13.

—Joventut Republicana ha organitzat dos partits per als dies 12 i 13 amb el Racing Club de Sana.

A rebre els regidors barcelonins L'alcalde ha circulat convocatories als regidors demanant-los que facin cap a l'estació avui per a rebre als regidors de Barcelona senyors E. regidors de Barcelona senyors Escaló, Degollada i Palau, que vindran acompanyant la Banda Municipal.

Altres noves

A la llista de compromissaris votats per a les eleccions de senadors s'hi ha d'afegir el nom de don Lluís Portat, regidor de Lleyda, pertanyent, com els altres tres, a «Acció Lleydatana».

—La Junta de Seguiratge ha obert concurs per a nomenar el seu agent executiu. Poden presentar-se les sol·licituds fins al 19.

—Entre els facultatius de Lleyda s'ha comentat molt la suspensió d'un judici per intrusisme que havia de veure's avui.

—Els vains de la Bordeta han fet avinent a l'Alcaldia que són trencats els llums que fa poc es posaren al camí de la dita barriada.

—Demà hi haurà sessió de primera convocatória perquè divendres no podria celebrar-se de segona per ésser la festa major.

—S'ha arranjat el paviment de la Rambla de Ferran.

ten extraordinari com va acudir-hi de diferents indrets de Catalunya. Els parlaments d'En Ventura Gassol, Timoteu Colomines i altres companys, foren xaradorosament aplaudits, mentre el vent feia tremolar les banderes i gallardes de les entitats excursionistes, aplegades allí dalt, sota un sol esplèndid i rialler.

A les esglésies parroquials, i en algunes altres també, es practiquen els pietosos exercicis delmes de maig coneguts a Maria Santíssima, essent motiu els qui van a oferir la flor espiritual a la Regina de les Verges.

—Operacions realitzades per la Societat de la Caixa de Pensions, durant l'último setmana: Cobraments, 182.588'15 pessetes. Pagaments, pessetes 133.311'60. Llibretes noves, 18.

—Amb regular pompa se celebrà la festa de la Primera Comunió d'algunes educandes, al Col·legi de les RR. MM. Escolàpies. L'elegant església de les bones religioses presentava un bon cop de vista durant l'emocionant cerimònia.

—L'estadística demogràfica d'aquesta ciutat ha donat en el propi mes d'abril el següent resultat numèric: Naixements, 23; defuncions, 16.

CALAF. — Ha estat nomenat sereu i nunci municipal i al mateix temps campaner de l'església parroquial, En Francesc Molins.

—El dilluns de la setmana passada, al Palau Episcopal de Vich, el senyor Bisbe doctor Muñoz, benel l'enllaç matrimonial de la gentils senyoreta Teresa Muns i Palà, amb el distingit metge el jove En Josep Bertran, ambdós d'aquesta vila.

—A la matineda del dia primer del present mes, en una casa del carrer de Sant Antoni, va trobar-se morta i gairebé del tot cremada la pobre vella Maria Ganyet, la qual vivia sola.

—Es troba ja fora de perill i bon xic restablert de la molt greu malaltia que ha sofert, el reverend En Lluís Vens, rector de St. Pere d'Arg.

—Diumenge passat, al camp de futbol, es jugà un partit entre l'equip de Prats de Rei i el d'aquesta vila, essent el resultat de 5 a 2, a favor dels de Calaf.

—En el mercat del dissabte passat van regir els preus següents: Gallines, de 16 a 20 pessetes el parell; pollastres, de 12 a 16 id. id.; conills, de 6 a 8 id.; ous, 1'75 pessetes dotzena.

Grans: blat, a 25 pessetes 10; ordi, a 14 pessetes els 44 id.; civada, a 36 els 100 quilos; hesses, a 25 pessetes els 57 quilos

Conservatori

de l'Ateneu Igualadí

Concurs de composicions musicals per als infants

I. Premi de 350 pessetes, ofert per l'Ateneu Igualadí a la millor composició per a cor, a tres o quatre veus d'infants de 8 a 13 anys.

Extensió de «sol» 2 a «sol» 4.
II. Premi de 350 pessetes ofert per l'Ajuntament d'Igualada al millor aplec de cançons populars catalanes, harmonitzades per a cor d'infants a tres o quatre veus.

Extensió de «sol» 2 a «sol» 4.
Es recomana als compositors de tenir cura d'escolir cançons les lletres de les quals, sense ésser precisament les ja destinades pel poble a la mainada, per a les quals ja figura un premi en la present convocatória, no puguin amb el caràcter i els sentiments dels infants.

III. Premi de 225 pessetes, ofert per En Bannuel M. Girona al millor aplec de cançons originals, a una veu, amb acompanyament de piano, pròpies per a ésser executades per infants de 8 a 13 anys, individualment o col·lectivament.

També podran ésser cantades per adults.

Extensió de «sol» 2 a «sol» 4.
Gairebé tots els poemes de la terra tenen escrites i publicades poesies que sense ésser escrites precisament per a la mainada, resulten apropiades el mateix per als infants que per als adults.

IV. Premi de 175 pessetes, ofert pel Conservatori de l'Ateneu Igualadí a la millor sardana per a cor d'infants a tres o quatre veus, amb acompanyament de piano.

Extensió de «sol» 2 a «sol» 4.

V. Premi de 150 pessetes, ofert per l'Ajuntament de Barcelona al millor aplec de cançons originals a dues veus, amb acompanyament de piano, per a cantar-les els infants de 8 a 13 anys.

Extensió de «sol» 2 a «sol» 4.

VI. Premi de 150 pessetes, ofert per l'Associació Protectora de l'Ensenyança Catalana al millor aplec de cançons populars catalanes a una veu, amb acompanyament de piano, pròpies per a ésser cantades a cor per la mainada dels 8 als 9 anys.

Extensió de «do» 3 a «re» 4.

VII. Premi de 125 pessetes, ofert per la Mancomunitat de Catalunya a la millor cançó patriòtica per a cor a l'uníson, amb acompanyament de piano, pròpia per a ésser cantada a les Escoles de Catalunya.

Extensió de «do» 3 a «re» 4.

VIII. Premi de 100 pessetes, ofert pel diputat de la Mancomunitat don Josep O. Guanyabens, al millor aplec de cançons originals a una veu, amb acompanyament de piano, pròpies per a cantar-les a cor els infants de 4 a 9 anys.

Les composicions que optin als premis VII i VIII hauran d'emmotllar-se, en el caràcter i la tessitura, les infants concorrents als graus elementals de l'Escola Primària. Les que optin als premis I, II, III, IV i VI hauran d'ésser apropiades per a executar-les els infants concorrents als graus superiors de l'Escola Primària.

La cançó patriòtica corresponent al premi VII haurà d'ésser pròpia, en caràcter i tessitura per a executar-la tots els infants de les Escoles de Catalunya.

En les composicions destinades als temes I, II i IV es recomana als compositors de no usar excessivament de les notes extremes.

La lletre de les composicions originals haurà d'ésser catalana i, en igualtat de mèrit musical, es preferiran aquelles la lletre de les quals sia millor, adaptant-se a les qualitats d'ingenuïtat, puresa de sentiments, esperit optimista i joios, seriositat de caràcter i moralitat apropiades als temperaments dels nostres infants.

Les composicions, que hauran d'ésser inèdites, es trametràn al Conservatori de l'Ateneu Igualadí, a nom del seu director En Manuel Borgunyó, recomanant-se que cada una porti un lema.

Termes d'admissió: Fins per tot el dia 30 de setembre de 1933.

TARRAGONA

(Conferència de les 9 de la nit)

La cursa Trofeu Armangué

Han començat a entrenar-se molts autòctols dels que pendran part a la cursa Trofeu Armangué, la qual es farà a les nostres carreteres el dia 3 de juny.

Els que es veuen més són els Llorics i els Elizalde. Malgrat estar apurant la carretera, ja fan el tomb pel circuit amb 24 minuts.

La carrera Hispania

El conegut comerciant i distingit esportman don Lluís Bonet i Amigó ha publicat una fulla queixant-se que l'Ajuntament no compleixi l'oferta de consignar en forma convenient la quantitat que es necessita perquè pugui celebrar-se en les nostres carreteres la cursa Hispania d'automòbils.

Altres noves

Els alumnes de tercer i quart curs de Batxillerat aniran, acompanyats de llurs professors, a fer una excursió a Poblet el dia 17.

—Ha estat jubilat, per haver completat 70 anys, el mestre de Cambrils don Joan Ordeval.

—Els Pomells de Joventut de Falset faran una excursió a Montserrat, sortint de Falset demà i tornant-hi diumenge.

Per a conèixer els autors premiats quan es publicui el veredict del Jurat, es demanarà la tramesa d'uns quants compassos de les obres premiades, acompanyats del nom i residència del guanyador del premi. Als autors premiats que no puguin assistir a la festa que s'organitzarà en llur honor, els serà indicat el lloc de la capital on podran passar a recollir els premis dintre els tres mesos següents a la publicació del veredict.

Les obres no premiades es tornaran mitjançant presentació del lema i els sis primers compassos. Les que no siguin recollides durant els tres mesos següents a la publicació del veredict, l'Ateneu Igualadí es desentén del compromís de guardar-les.

L'Ateneu Igualadí tindrà el dret d'executar, sempre que vulgui, les obres premiades.

El Jurat serà compost dels mestres següents: En Lluís Millet, En Joan Balcells i En Manuel Borgunyó.

Igualada, abril del 1933. — El president de l'Ateneu Igualadí, E. Sabat. — El secretari, de l'Ateneu Igualadí, J. Gabarró.

Pla del Llobregat

MOLINS DE REI. — En l'espaiosa sala-teatre de la Joventut Catòlica i l'Orfeó «Patria», de Molins de Rei, es congregà diumenge l'element més escollit de la població, amb motiu del concert ofert a l'eminent cantant Na Pilar Ruff i al distingit pianista En Francesc Arias.

Tot el programa fou escoltat amb veritable interès. La primera part la constituïen cançons de Martí, Pergollesi, Schumann, Faure, Brahms i una popular alemanya «La pastora i el cu-cut».

La segona part, confiada al senyor Arias, la constituïen obres per a piano sol.

La tercera part la integraven obres d'autors catalans: Cassadó, Montserrat, Cumellas, Lozano, Zamacois, Buxó i Barberà. La major part de les cançons foren bisades, i especialment rebudes amb entusiasme, «La pastora i el cu-cut», la «Muntanyenc», de Cumellas; «Non non nonetes», de Zamacois; «Primavera», de Montserrat; i «Vella amor», de Brahms.

La cosa delitosa fou que, després del concert, més d'una trentena d'olents pregaron a la senyoreta Ruff i al senyor Arias, que volguessin repetir alguna de les cançons del programa, que es van convertir en més de la meitat, puix foren totes les d'autors catalans i les de Schumann i de Brahms.

El senyor Arias, en la part de piano a ell confiada, palesà ésser un pianista dels de bona fusta i de condicions excel·lents, malgrat que el piano no va ajudar-lo gens a poder-se lluir com pot fer-ho.

Fou una sessió interessant de debò que fa molt bé al nostre poble, puix així se li desparta el viu amor a les belles arts.

SABADELL

CONTE TRIST

II

A Esteve Pujol, regidor

Què fer? Entornar-me'n, no! D'algun cosa hauria de servir-me totes aquelles esperances. Heroic, arribant pel mateix foc de la desesperació, valgu posar-me a córrer vers aquell final llunyà. No cal que digui quina fou la fi d'aquesta vehemència meua. Cinc metres més enllà quia de nou allargassat en mig del fang i de l'aigua.

Valgu sentir-me fracassat, impotent. De mica en mica m'enval una mena de basarda. No veia res, absolutament res. Valgu romandre estirat a terra sense fer el més lleu esforç per aixecar-me. Pel cervell em flampoguejava la idea de què el món ja no existia i que havia tornat al cosmos primitiu. Tenia mal de cap i sentia com el fang s'anava adherint a les meves robes. Volia cridar i no podia. Els ulls se'm cloïen sota el plom d'un son letàrgic poblat pels més rars i espaventables pesombres.

Encara que em patessin no podria dir l'estoma que va durar-me aquest estat. Uns gemecs tènacs i afrosos me'n van treure. Primer vaig pensar que no fos el vent. Però no l'era. Vaig palpar-me creient que encara somiava, i tot d'una un cos feixugament humà va caure al meu damunt, deixant endevinar una rellicada preliminar. Això va fer-me abandonar la meua última hipòtesi. No somiava.

Unes gotes consoladores d'esperança van ploure de dret al meu cor. Vaig aixecar la testa. Una ombra s'allargava a terra al meu costat. Vaig allargar una mà i trobant-me una altra en el camí, vaig apretar-la amb una estreta delirant. Aquell fanal llunyà semblava ara lluir amb una mica més d'amorosa intensitat.

Va tornar-me la veu:—Teniu una llanterna?—vaig preguntar ingenuament. L'inconegut no va contestar. Però jo no vaig repetir la pregunta. —Si tingues una llanterna—vaig pensar—ja l'hauria encesa.—Era lògic, i em vaig avergonyir una mica de la meua ingenuïtat. La pregunta podia semblar un sagrant sarcasme en aquells moments.

Passatem uns minuts, i a la fi una veu tremolosa i descomposta preguntà:—On sóc?—Vaig comprendre que aquell inconegut anava més perdut que jo, i pietosament vaig respondre:—Si encara hi ha món, cosa que la vostra presència sembla demostrar, sou al carrer de Covadonga.—Un «Ah!» alleujament va ésser l'única resposta.

Fugiren de nou les esperances com una volada d'ocells. Aquell minyó que m'havia caigut al damunt com si vingues del cel, no podia servir-me de res. És més: tenia ara una responsabilitat, i era, la de salvar-li la vida trontolant-me, com em trobava jo, en un estat una mica—no gaire—més vital. Vaig desesperar-me de nou. I la desesperació va arribar al paroxisme quan tot d'una la pluja tornà a caure sense contemplacions, més categòrica i desafadora que a la vigília.

Vaig agafar-me brutalment al braç del company caigut i vaig saccejar-lo més brutalment encara. Hg feia rítoriosament, com si jo hagués estat creat amb l'únic, exclusiu objecte de saccejar aquell home. Una veu que m'esgarifà de tan llunyana que semblava, va dir:—Deixeu-me morir en pau—i ellargant un braç—almenys així m'ho sembla pel moviment del seu cos—continua amb la veu més detallada:—Allà hi viu un regidor.—Cap més barúla eixí de la seva boca. La pluja quia amb més furia que mai; va venir-me un estrany rodament de cap, calent de nou sense la més petita noció del lloc ni del temps.

M'havia desmaiat.

Vaig trobar-me sobtadament ginebra una cambra. La llum em cremava els ulls. L'amic al qual havia de visitar seia al capçal del meu llit i em posava al front uns draps d'aigua bullent. Eren les tres de la matineda. El meu amic em digué que a mitja nit havien sentit uns gemecs tènacs entre les tenebres. Uns quants homes heroics sortiren per a recop-

l'hi-nos. Era difícil, però resistir
brillament mercès als desesparats
esforços que esmerçaren en la lluita.
Un dels meus salvadors s'havia ofe-
gat gairebé.

Ell i aquell inconegut company
meu al qual van trobar en un pa-
roxisme nerviós germà de la follia,
eren ja a l'hospital.

Ah! mai'n desdiciava. El meu amic
va certificar-me que hi havia un re-
gidor en aquell carrer. He de con-
fessar que quan m'ho digué entre el
fang i les tenebres, aquell incone-
gut havia dubtat molt de la seva
veracitat, atribuïnt aquelles paraules
paradoxals a la seva superexcitació
nerviosa més que a cap altra cosa.

WHITE

La primera Comunió

Demà és el dia assenyalat per a
la celebració de la primera Comunió
dels alumnes de l'Escola Pia i Ger-
mans Maristes.

Els primers celebraran la festa en
la Puríssima Concepció, i els segons
a la parroquia de Sant Felu.

Serà, per tant, el de demà, dia de
joia per a moltes famílies sabade-
lloques.

L'Aplic a Togores

Demà tindrà lloc a Togores un bell
aplic organitzat per uns joves de l'A-
cadèmia Catalana. En la petita ermi-
ta, fins ara del tot oblidada, s'hi ce-
lebraran alguns actes de pietat i a
les cinc de la tarda hi haurà un
miting patriòtic amb discursos i poe-
sies a càrrec de Joan Llobet, Jaume
Mazginyà, Miquel Muhbert, Ramon
Clapés, Mateu Llorens, Francesc Ma-
ginyà, Miquel Rodríguez i Josep Pu-
jol. Els elements del Pomell «Sant
Tarcis», representaran una agradable
peça teatral.

Conferència

Organitzada per l'Agrupació «Jove
Atlàntida» demà, al matí, donarà una
conferència al Circol Republicà Fede-
ral sobre el tema «L'edificació i la
vida», don Santja Valentí i Camp.

Segrià

BALAGUER. — Per al dia 12 del
mes actual, tenen organitzat els nos-
tros Pomells de Joventut un acte de
homenatge a l'ur mestre i fundador
En Josep Maria Folch i Torres.

Encara que els programes no han
sortit, sabem que a la tarda hi ha el
proposit d'anar-lo a rebre amb una
gran manifestació, la qual serà pre-
sidiada per totes les autoritats, acom-
panyant-lo tot seguit a la sala de ses-
sions de l'Ajuntament, on li seran
presentats els Pomells i totes les au-
toritats.

De set a vuit hi haurà ballades de
sardanes a la grandiosa plaça del
Mercadal, i una vegada aquestes fi-
nides, se celebrarà un gran àpat de
germanor, el qual promou, per l'en-
tusiasme regnant, ésser molt con-
corregut.

A dos quarts de deu de la nit, gran
acte d'afirmació pomellista, a la sa-
la d'actes del Sindicat Agrícola, on
parlaran (ultra el senyor Folch i
Torres), En Camil Cava, conseller
dels Pomells; En Xavier Rubies, i En
Jaume Rotes, presidents, respectivament,
de la Joventut Nacionalista i
del Centre Nacionalista Català; En
Josep Maria Porcietes, en representa-
ció dels Pomells, tancant l'acte N'An-
toni Jón, president dels «Nets del
Comte d'Urgell».

El dia 13, hi ha projectada la visi-
ta a Mongay, on, segons referències,
s'està esperant l'arribada del senyor
Folch amb veritable deliri.

Pla de Barcelona

SANTA COLOMA DE GRAMENET.
— A l'esclat de primavera, entre
càntics d'ocells i perfums de flors,
arriben les venerandes diades de
nostra excelsa Regina la Mare de
Déu del Montserrat i del gloriós
Sant Jordi, patrons de Catalunya.

Un bon nombre de joves, entusias-
tes i idealistes, que palpén les neces-
sitats del present i obren els pro-
blemes que l'esdevenidor plantearà
en nostre estimat poble per la seva
sobrada i extraordinària creixença i
les influències generals dels temps
en que vivim; que es donen comple-
clar de les solucions i remeis que
a aquests problemes i necessitats cal
donar, i senten freu i frenesís an-
sies de treballar pel bé col·lectiu,
s'han constituït en «Grup d'Acció»,
començant llur actuació, per la ce-
lebració de la gran festa que més
avall esmentarem.

Joventut l'ha concebuda aquesta
festa, joventut l'ha organitzada, i
festa de joventut es vol que sia tota
ella; però joventut de tot el poble,
sense exclusió de cap mena. Perquè
no ha d'entrar-hi mai en cap de les
actuacions partidistes, ni res que di-
videixi, sinó pura i senzillament
religió, patria i cultura, idees altes

i sentiments generosos que a tots
uneix i agermana.

En dir festa de joventut no vol dir
festa de joves sols, car s'hi desit-
ja i s'hi demana a tothom, les auto-
ritats en primer terme, ultra els ele-
ments representatius del poble i tots
els veïns. A tots se'ls hi convideja.
Es d'esperar que el vinent diumenge
la Santíssima Verge del Montserrat
i el gloriós Sant Jordi rebin l'homena-
atge esponsoros de tot el poble, don-
ant l'esclat d'entusiasme que a
aquestes hores ja es manifesta i que
en moltes cases s'endiumenja la
festa fent que hi onegi la bandera
de la patria. La festa del 13 de maig
serà dia de festa plena, d'alegria
completa, de germanor fondíssima,
d'esperança infinita, de florida i de
cançons i de perpètua meravella.
La festa es farà sota l'ordre se-
guent:

Matí, a dos quarts de vuit: Missa
de Comunió general, amb motets
eucarístics cantats pel cor parro-
quial, i plàtica pel reverend P. Ig-
nasi Corrons, S. J. A les deu: bene-
dicció d'una rica i formosa imatge
de la Verge del Montserrat, donatiu
d'una família piadosa. Seguidament
solemníssim Ofici cantat pel sudit
cor, reforçat amb elements de l'A-
lternu de Sant Lluís Gonzaga, de
Sant Andreu de Palomar, amb acom-
panyament d'harmònium i quintet de
corda, exaltant les glòries de la re-
ligió i de la patria el P. Corrons. A
les dotze, prova d'entrenament pre-
parativa del campionat croos pels
sots del Centre d'Esports «Gramen-
et», M. Badosa, J. Segu, J. Miró, J.
Gordi, R. Obach, D. Mujimolle i S.
Badosa, en el quilòmetre 3 de la ca-
rretera de La Roca. A dos quarts de
quatre, solemne vetllada al pati de
la Casa Rectoral, recitant poesies els
joves Sitges, Voltà i Obach. Repre-
sentació del drama «Catalunya», pels
joves Saladrigas, Manent, Mijimolle
i Torrens, i «Don Gonzalo o l'orgull
del geu», drama tragi-còmic, per la
Secció dramàtica de l'Ateneu de Sant
Lluís Gonzaga, de Sant Andreu. Don-
arà fi a la festa un discurs que farà
l'advocat i publicista En J. Burgada,
de la Junta Diocesana d'Acció Catò-
lica, i una rifa de premis.

— El dijous, diada de l'Ascensió,
nombrosos nois i noies de les es-
coles faran la Primera Comunió.

— El diumenge vinent, a la carre-
tera de Badalona, cantonada al carrer
de Clavé, hi haurà una parada de bi-
cicles de llugar, marca Girper, per
tal d'intensificar una vegada més
l'esport ciclista en aquesta població.

— El mateix diumenge, a les set de
la tarda, la Germandat de Sant Is-
idre celebrarà una reunió de tots els
associats a la sala de sessions de la
Casa de la Vila, per tal de poder fer
el repartiment dels títols de soci de
la Junta de Salut «L'Aliança», i al-
tres requisits, donant-los el C. D.
les degudes orientacions per a ac-
collir-se als grans avantatges que aque-
lla proporciona.

— Aquest dijous, el Patronat de
la Lliga de Defensa de l'Arbre
Frutífer, a les set de la tarda, ce-
lebrarà sessió a la Casa de la Vila.

Biblioteca Popular de Pineda

Els dies 10, 13 i 20 del corrent mes,
a les quatre de la tarda, En Salvador
Maluquer donarà tres conferències a
la Biblioteca Popular de Pineda, so-
ta el suggestiu títol de «Questions
marítimes en especial relacionades
amb indústries del mar i pesqueries
en altres països». Aquestes conferèn-
cies han estat organitzades per la
Comissió d'Educació general de la
Mancomunitat i la Direcció de Bi-
blioteques Populares.

El dia 12 d'aquest mes, s'inaugura-
ran unes converses i lectures comen-
tades per infants, a la sala de lec-
tura de la Biblioteca Popular, les
quals es faran el segon dissabte de
cadames, de os quarts d'onze a dos
quarts de dotze del matí, amb la
col·laboració de tots els mestres de la
localitat.

La Costa

ARGENTONA. — Dia de molt de
goig i alegria fou per aquest poble
el diumenge passat, amb motiu de
celebrar-se la festa solemne de la
primera Comunió dels nois i noies.
A les vuit del matí va dir-se la
missa de Comunió, durant la qual
els nois i noies cantaren tendres i
formoses cançons, pròpies de la
diada, entonant-les llurs cors per a
rebre el Pa Celestial. L'església
presentava l'aspecte dels dies de gra-
solemnitat, embaumada amb la dol-
ça flor de les flors, que tapaven
del tot el nostre altar major.

La concurrència era nombrosissi-
ma, emplenant-se el temple parro-

quial de gom a gom, essent moltes
les persones que acompanyaven els
infants a la Sagrada Taula.

Cal esmentar l'heroic acte d'algunes
noies de les que feien la pri-
mera Comunió, que s'acostaren a re-
bre Jesús Sagrament cofades amb
la nostra típica caputxeta blanca,
exemple que hauria d'ésser imitat
per les nostres poc entusiastes po-
mellistes.

A la tarda, el Patronat Obrer de
Sant Isidre, va tenir lloc una bonica
vetllada infantil, com a final de la
festa, prenent-hi part els nois i les
noies del Catecisme, recitant-se al-
gunes poesies i diàlegs, molt formosos
per cert, alternats amb escolides
cançons, acabant-se l'acte amb un
parlament que feu el nostre senyor
rector, reverend mossèn Francesc
Botey, prevere.

— El Patronat Obrer de Sant Isidre,
es prepara per a celebrar dignament
i amb el major esplendor possible, el
15 del present, la festa del seu
Patró Sant Isidre, havent organitzat
diverses festes religioses i populars,
que un altre dia detallarem.

ARENYS DE MAR. — Organitzada
per la Joventut Nacionalista i pels
Pomells de Joventut, se celebra a
Arenys de Mar una festa religiosa i
patriòtica.

Al matí hi hagué missa de Comunió
a l'església parroquial, fent la
predica el P. Zacarias, Conseller
dels Pomells de Joventut.

A la tarda va celebrar-se una so-
lemne vetllada patriòtica, a la sala
del Centre Regionalista. Les senyore-
tes Dolores Graupera, Concepció Su-
birachs i Maria Balle, i el jove Pere
Noguera, llegiren inspirades poesies
allusives a la festa. Les senyoretes
Carme Mora i Dolores Ribot donaren
una selecta audició de piano, abran-
dant-se en entusiasme, principalment
quan la senyoreta Ribot, suava vin-
da de Cuba, féu sentir les notes
passioniques de l'himne cubà.

Finalment, es pronunciaren parla-
ments per la senyoreta N'Antonia
Torrent, presidenta del Pomell de
Joventut «Poesia catalana»; pel se-
nyor Jacint Alomà, de la Joventut
Nacionalista, i pel senyor Ramon
Negre-Balet, secretari de «Nostre Pa-
ra». La festa acabà amb el cant de
«Els Segadors».

La Selva

TOSSA. — L'arquitecte i publicista
En Josep Maria Falcigera, com a de-
legat de la Junta de Conservació del
Recinte Arqueològic de Tossa, conti-
nuant els actes oficials encaminats a
la divulgació i restauració d'aquelles
construccions, ha obtingut la inter-
venció i projecte de subvenció de la
Mancomunitat, per a l'ur reparació,
i s'ha celebrat en dita població la
gran festa i certamen organitzat per
l'esmenada Junta, d'acord amb el
Director dels Pomells de Joventut.

La solemne processó cívica, amb
les autoritats, convidats i el poble,
va pujar fins a les runes del centre
del turó que domina tot el recinte
de les muralles, constituint una vi-
viscissim nota de llum i de color el
contrast de les banderes, de les creus
de flors i jardins en pocs anys im-
provisats, destacant-se sobre la taca
grisa de la costa brava i dels ven-
nables i emmuralats torrons. Va ce-
lebrar-se, després, el certamen i el
repartiment de premis a les millors
creus de flors i jardins, acabant amb
la gran festa literària: proment-se
de l'entusiasme regnant que s'arri-
barà a la finalitat de fer conèixer i
estimar aquests joies artístiques cata-
lanes, tant a Espanya com a l'es-
tranger.

Els esports

MOTOR

Invitat pel Consell de la Societat
demà realitzaran una visita a l'au-
tòdrom de Sitges, tots els periodistes
i fotògrafs esportius, a fi que els re-
presentants de la premsa puguin fer-se
càrrec del veritable esforç de gegant
que amb aquesta obra s'ha realitzat.

Amb molt gust trameterem als nos-
tres llegidors, la impressió que ens
emportem de la visita per quan ens
consta l'interès que l'Autòdrom ha
desvellat entre els elements que re-
tin culte a l'esport.

Per al pròxim dijous dia 10 de l'ac-
tual ha organitzat el Reial Moto Club
de Catalunya una excursió col·lectiva
el principal objecte de la qual és
efectuar una visita oficial a les obres
de l'Autòdrom de Sitges.

La reunió en el local social tindrà
lloc a dos quarts de vuit del matí
sortint a les vuit en punt en direcció
a Sitges.

Esperem en gran nombre els socis

d'aquest Reial Moto Club de Catalu-
nya que desitgen visitar el futur Au-
tòdrom aprofitant l'ocasió en aque-
sta excursió oficial per la qual cosa
s'espera es formi una caravana nom-
brosa.

La Direcció d'Autòdrom correspon-
ent a l'interès demostrat en tot mo-
ment pel Reial Moto Club de Catalu-
nya ha concedit la pertinent autorit-
zació i ha manifestat que els excu-
sionistes seran rebuts pel director
don Frederic Armangué el qual els
acompanyarà en la seva visita a
aquelles obres.

EXCURSIONISME

L'Institut de Cultura i Biblioteca
Popular de la Dona celebrarà la dia-
da de l'Ascensió una Excursió al
Santuari de la Salut d'Arenys de
Munt.

Punt de reunió: A l'església de San-
ta Maria del Mar per dir missa de
set.

El Grup Excursionista Barceloneta
té anunciat per a dijous, dia 10, a
les deu del matí, una interessant visi-
ta al Museu de la Comissió Oeconò-
mica.

La Secció d'Esports i Excursions de
l'Ateneu de Sant Lluís Gonzaga, de
Sant Andreu de Palomar, ha organit-
zat per a demà, dijous, festiu de
l'Ascensió del Senyor, una excursió
de tot el dia a Sarrià, Santa Creu d'O-
londa, Vallvidrera i Sant Genís dels
Aguadolls.

Al matí, se sortirà de l'estació de
la Plaça de Catalunya, amb el tren
elèctric, cap a Sarrià. A Sarrià s'ofe-
rirà missa i s'embarcarà. A les nou, s'or-
tada, a peu, cap a Santa Creu d'O-
londa, on es dinarà, i a la tarda, re-
torn a Sant Andreu, passant per Val-
lvidrera i Sant Genís.

Es precis dur-se la minestra per tot
el dia.

Lloc i hora de reunió: A dos quarts
de set del matí, a l'estació dels Fer-
rocarrils Elèctrics de la Plaça de Ca-
talunya.

FUTBOL

Partits internacionals: El Racing
de Brusselles a Barcelona. — El Ra-
cing Club de Brusselles, d'antic lli-
natge esportiu, d'una fama que ha
traspasat les fronteres, col·locant-se
entre els millors clubs del continent,
ve a Barcelona per a jugar al camp
de Les Corts, amb el F. C. Barcelona.

Els dos partits que ha de jugar l'on-
ze belga amb l'equip del Barcelona
tindran un doble alicient, ja que
es confrontaran dos grans jugadors,
la rivalitat dels quals es ve man-
tinent des del primer match Bèlgica-
Espanya, jugat al Nord d'Espanya:
Alcantara i Debie, el gran xulador
del Barcelona, i Debie, el solós go-
keeper del Racing, es van a veure de
nou i s'esforçaven perquè el triomf
es decidís per l'equip en que ac-
tuen.

L'onze belga estarà compost per De-
bie, porter de l'equip nacional belga;
Lavigne, Van Wanebeke, Vans, Klei-
neman, Vandenhaute, Buschoi,
Meerschelck, Jooris, Rodet, Crokani,
Vindran com a suplents, Collignon,
Lorphieure i Ruth.

El primer partit se celebrarà demà
passat, dijous, a dos quarts de cinc
de la tarda.

Sportverein 98 E. V. — Unió Sporti-
va de Sans. — Novament la Unió es
prepara dos grans partits per als
dies 10 i 12 del corrent en el seu
camp.

Efectivament es tracta dels partits
que té concertats amb el famós Sport-
verein 98 d'Halle, campió del seu dis-
trict (Halle) des de 1921.

Aquest equip és indubitablement un
dels millors de l'Alemanya central
i del que, els que han estat els nos-
tres hostes aquests dies el Nurnber-

ger ha parlat d'ells amb gran elogi.
En la present temporada ha assolit
excel·lents resultats, entre els quals
cal citar els aconseguits sobre el Wa-
ker de Leipzig (que ens dona a co-
nèixer la Unió) i el V. F. R. Mannheim
als quals vencé per 4 a 2 i 2 a 1 res-
pectivament.

Rescalla també el resultat aconse-
gut l'any passat amb el formidable
S. V. Furth en partit de campionat
perdent solament per dos goals a un
després d'un partit renyidíssim i in-
decís fins al final.

A tota l'Alemanya del mig s'espa-
ra amb gran interès el nou partit
que han de jugar aquests dos tims,
suposant que el Sportverein 98, és un
dels pocs que seriosament poden in-
quietar al Furth en la seva marxa
cap al campionat.

En aquest equip hi figuren diver-
sos seleccionats entre els quals so-
lament sobresurt el famós Gabeloh
seleccionat trenta vegades.

La Federació Catalana ha acordat
celebrar partits de selecció de Rug-
by els dies 10 i 13 per a fer l'equip
que haurà de representar a Catalu-
nya en el encontre del dia 21 a l'Hi-
podrom contra el «Lalande Sportif»
de Tolosa que el dia abans lluitarà
a Sant Boi.

Per al dia 10 el comitè de selecció
ha cridat a dos quarts de quatre de
la tarda en el camp de Sant Boi els
següents jugadors:

C. R. C., Peris, Renau II, i Ruiz.
C. N. A., Albalade, Cebrià, Fernan-
dez, Gil, Gumí, Rossini.

O. R. C., Cuadrillero, Farado, Gu-
mà, Sevillano.

C. N. B., Aiximeno, Badias, Bal-
ells, Fábregas, Lasplazas, Lavilla,
Manendez, Nell, Tusell.

U. E. S., Artigas, Csta, Farrés, Pa-
loma, Reynard, Roig, Valls, Vilar,
Sanroma.

R. C. S. A., Andrade, Blanquet.

MARITIMES

Federació Catalana de Clubs de Ve-
la. — Integrada pels representants de
les entitats, Reial Club Marítim de
Barcelona, Reial Club Nàutic de Bar-
celona i Club Nàutic de Tarragona
senyors don Santiago Amat, don Ma-
nuel d'Arquer i don Agustí Comas
respectivament, ha quedat constituït
amb el títol de Federació Catalana de
Clubs de Vela, un nou organisme fe-
deratiu.

La nova entitat deportiva en co-
municar aquesta agradable notícia,
es complau en dirigir un afectuosa
salutació a totes les societats anà-
logues, i s'ofereix incondicionalment
a tots quants elements col·laboren en
profit i benefici del deporte de la Vela.

Club Natació Barcelona. — Demà,
dijous, al matí, seguiran els entrena-
ments preparatoris del «Challenge
Joan Barba» i Gran Premi de Pasqua.

En quant al primer, que vindrà a
ésser un veritable torneig de water-
polo, els primers partits del qual tèn-
dran lloc diumenge vinent, s'hi tri-
ben els clubs que s'han de con-
frontar, i els seus equips excel·lentment combinats
Aquest són l'Atlètic, el Sabadell, el
Mataró i el Barcelona, dels quals s'es-
pera una lluita sumament renyida.

Referint-nos al Gran Premi de Pas-
qua, que cada any sol reunir el 60
i 70 dels clubs catalans, esta fixa
la seva celebració per al dia 20 del
corrent.

El C. N. B., convençut de la impor-
tancia que esta cridat a obtenir
aquest any el dit trafeu, ha allargat
el termini d'inscripció fins al dia 17,
a les vuit de la vetlla.

Havent-se donat començ, com e de-
rera etapa de construcció de l'edifi-
cació del club, als treballs prepa-
ratoris de col·locació de la coberta,
aquelles importants proves tindran
lloc al port, davant del Club, com an-
tigament s'hi venien fent.

LAWN-TENNIS

Hem rebut el programa del X Con-
curs social que la Secció de Tennis
del Salut Esport Club celebrarà a les
seves pistes des del dia 10 al 21 del
corrent.

El Concurs reservat als seus socis
consistirà de les proves següents:
Individual, homes (campanat). — Pa-
relles, homes (campanat). — Indi-
vidual senyoretes (campanat). — Pa-
relles, homes (handicap). — Parelles
mixtes (handicap). — Parelles senyo-
retes (handicap). — Individual senyo-
retes (handicap). — Individual homes
(handicap).

Serà jutge àrbitre don Eduard Isert
i adjunts els senyors August, Bruix
i Josep Llor.

S'han rebut gran nombre d'inscrip-
cions, i això permet augurar un bon
exit al Concurs.

Es guanyadors dels campionats se-
leccionaran a representació del Club en
totes les proves oficials a les quals
cincorri.

10 i 12 DE MAIG

Racing Club
de Brusselles

contra

F. C. Barcelona

A dos quarts de cinc

CINEMA

AVIAT s'estrenarà en un aristocràtic saló d'aquesta ciutat
la gran exclusiva

NANUK L'ESQUIMAL

El procés d'una pel·lícula

«Els oprimits»

Aquesta obra no és una cosa subversiva ni cap evocació política, sinó senzillament una pel·lícula. Una pel·lícula que corrent pel món ha recollit grans anècdotes que anem a ressenyar.

En plena febre de films històrics, el senyor Enric Roussel, director d'escena francès, va tenir una bella pensada.

En els actuals temps de germanor franco-belga, fer un film al marge de la Història de Bel·gica i, si possible, un símbol, una remembrança dels vells temps de les gestes heroïques; un film infinitament nacionalista i bell a la vegada, al marge dels pobles petits envaïts pels grans pobles imperialistes; un film que alhora que ressenya passades glòries, patentés un triomf, el triomf de la llibertat dels Països Baixos, contra la dominació castellana i el segellament de l'aliança francesa.

La producció fou realitzada als llocs clàssics de Bel·gica, amb capital francès i per artistes també francesos, comptant, però, amb la col·laboració, com a primera actriu, de la tan popular artista Raquel Meller, per tal d'encarnar un principal paper d'espanyola.

Innegablement, el projectat negoci prometia un camí molt vast.

En primer terme, Bel·gica acolliria l'obra amb gran afecte i així ha estat, malgrat les actuals discòrdies polítiques dels seus habitants.

Tractant-se de Bel·gica, els francesos l'acollirien també amb gran simpatia. I era de creure que Espanya, encara que sols fos per l'artista que la interpretava, la rebria amb elogis.

Calia tan sols trobar uns moments d'història de Bel·gica adaptables a la formació d'un film, unes anècdotes que, malgrat el temps, recordessin vivament els belgues. I Enric Roussel les trobà en els moments de la dominació espanyola, remembrant les tràgiques gestes dels tercis de Flandes, manats pel duc d'Alba, contra els quals els oprimits lluitaren desesperadament fins aconseguir alliberar-se'n.

La pel·lícula, ara fa un any que fou realitzada, batejant-la amb el nom de «Els oprimits». Presentada en prova privada, a París, obtingué un gran èxit. Després, ho fou públicament a Bel·gica i a França, acompanyada amb gran èxit. Mancava tan sols que entrés en territori espanyol.

I a tal fi, es feren ofertes d'exploitació. Un conegut importador de pel·lícules s'encarregà de portar-la a Barcelona. Tot seguit, començaren les proves i ofertes particulars, trobant-se dificultats per a venda, pel caràcter del film, però, sobretot, per la crueltat dels títols. Per segona vegada, es presentà amb títol nou, que era «Flandes, sota la dominació espanyola». Després fou retocat pel de «Flandes sota la dominació de Felip II».

S'esqueia aleshores que la Raquel Meller cantava al Teatre Eldorado, i, per tant, hi havia una actualitat aprofitable.

No obstant, Enric Roussel fou avisat que vingues a Barcelona, fent-lo passejar discretament per les Rambles. En aquells indrets un dia en periodista li feu un interviu. Però, així i tot, «Els oprimits» no es venien. I no era pas pel preu, sinó per temors que no produís incidències polítiques. Es trobava una certa analogia amb el cas nacionalista català. Després, es lamentaven de la brusquesa amb què es tractava els espanyols. Tot plegat feia exercir una pressió en l'ànim dels comerciants, i, ultra el negoci, veien perillar la tranquil·litat pública. A Madrid, particularment, fou durament criticada la Raquel Meller per la seva col·laboració a l'obra. L'artista es defensà i feu caure la culpa de tot el succeït a un senyor literat.

Durant alguns dies, el film fou l'actualitat de les revistes cinematogràfiques i fins d'algun diari divertit. Els incidents s'allargaren, i com l'home de la venda perdia llustre, anant el temps, anà altra vegada a França, donant per perduda l'exhibició de «Els oprimits» a Espanya, i especialment a Catalunya.

Noticiari

Quin serà el proper film de Douglas Fairbanks? Segons uns, treballarà en un film tret de l'obra de Walter Scott, «El talismà»; l'acció de la qual, igual que la de «Robin dels Boscos», passa en els temps de Ricard «Cor de Lleó». Segons altres començarà primer «El pirata», en el qual per primera vegada Fairbanks apareixerà d'aspecte antipàtic, sols al començament.

Els trucs en el cinema són abundants i tenen lloc en tota mena de manifestacions. Aquí tenim a l'eminent director francès Mercanton filmant «Als jardins de Múrcia», que tenia necessitat de tarongers carregats de fruits. Però com que filmava pel mes d'agost, el propietari dels

tarongers sols va poder oferir-li arbres plens de fullatge, i li indicà el lloc en el qual es conserven els fruits en una terra especial.

Una estona després, quan el propietari tornà a veure els seus arbres, els va trobar ben canviats. Les branques queien al peu de les taronges, les quals havien estat tretes de terra, rentades i lligades per un fil a la branca.

I quan el director del film volgué deixar les coses a l'air estat normal, el propietari va dir-li:

—No, no, deixeu-mo així mateix. Em permetre el luxe de tenir un taronger fenomen.

En Douglas Fairbanks ha guanyat un procés a Suïssa contra un fabricant de cerilles que posava el retrat i el nom de l'artista a les capses sense autorització de l'interessat.

Anuncien de Roma que el gran film «Messalina» ja és acabat. Les escenes grandioses de les curses de bigues han constituït un espectacle admirable, assistint-hi una gran gernació, entre la qual hi havia els reis.

Altres produccions italianes són en curs, com per exemple, una comèdia original i interpretada per Vera d'Angara, i quatre comèdies interpretades per la coneguda artista Diomira Jacobini.

A la Direcció de les Belles Arts de París s'ha reunit la Comissió del cinema francès, no prenent cap decisió definitiva sobre el report que li ha estat presentat sobre les marques d'encoratjament a acordar els films francesos realitzats des del primer d'abril de 1923.

La presentació a París, del film «Grans esperances», ha revelat un jove artista danès, Marti Herzberg, el qual, pel seu talent particular i la seva gràcia personal, aclareix el drama que interpreta. Ha estat batejat tot seguit pel «Jackie Coogan» danès. Cal remarcar que el nou infant artista no té altres de trapacer com el Coogan americà.

Després del film presentat, Marti Herzberg interpretarà un personatge de Dickens de l'obra «David Copperfield».

Quan Mary Miles va anar a París, com tantes estrelles americanes, al revés de Pearl White i de Mary Pickford que es prodigaren, Mary Miles refusà tota manifestació pública. Segons la seva habitud, va viure tranquil·la i retirada, visitant tots els museus i dedicant-se a donar passeigs per la ciutat modestament vestida.

El fill de Douglas Fairbanks, que es diu igual que el seu pare, ha debutat al cinema amb gran èxit, com a deixeble de tan bon mestre.

El jove Douglas té un físic agradable i un talent innat, no mancant-li tampoc l'audàcia, com ho demostrà en ésser pregat de deixar-se fotografiar a l'hotel on estava a París, enfilant-se pel balcó i amb el barret a la mà saludant la multitud.

Enric Roussel filmarà amb Raquel Meller, el proper mes de juny, una obra l'acció de la qual es desenrotlla al segon imperi i la qual es creu que afirmarà la fama assolida amb «Els oprimits», que a Espanya no ha estat possible exhibir.

Continua la defensa dels cinematògrafs francesos per tal d'assolir la rebalta dels impostos, aconseguida ja al Congrés i ara pendent al Senat.

La Cambra sindical de la Cinematografia francesa convocà fa poc els membres de la premsa cinematogràfica, als quals demanà l'ajut per a obtenir les atencions que justifiquen una indústria que agrupa prop de tres milers de capital i que fa viure més de 150.000 persones.

Max Murray, sota la direcció del seu marit Robert Z. Leonard, ha ultimada «La nina francesa» i ara organitza les primeres esenes d'un altre film titulat «Mademoiselle Minuit». Les dues produccions seran realitzades en ple Nova York, en els grans estudis que la Goldwyn edificà a Culver City.

Els convenis de les grans cases productores americanes amb els grans artistes, solen acabar malament.

S'ha fet a Amèrica una estadística sobre el que el cinema contribueix al pressupost de càrregues generals de la nació i sobre el benefici que importa en relació a altres indústries, més o menys seleccionades. Però no s'ha fet l'estadística de la quantitat de dòlars que anyalment la gent de justícia treu dels pleis i reclamacions, per impossible concordança dels litigants.

Aquesta fóra una estadística tan interessant com pugui ésser-ho l'altra.

Sala Mozart

Canada, 31

ESPECTACLES CUYAS

Tots els DIÛOS I DIUMENGES

a dos quarts de cinc

CINEMA I TITELLES per a INFANTS a càrrec de NAURELI CAPMANY

Dema, dijous: Programa escollit

PREUS: Preferència, 1 pta.

Especial, 0'50

Reportatges

El pròxim dilluns tindrà lloc a la Sala Catalunya l'estrena de la nova realització d'En Jackie Coogan, «Chiquilin l'hospicià». Pel títol sembla que aquest film, fet després de «Chiquilin», tindrà el mateix entre de tristesa sentimental i constituirà la seva argumentació una variant més entorn l'infant dissonat que amb el seu somriure, aquest somriure magnífic d'En Coogan, sap fer-se estimar i arribar a ésser feliç.

No cal dir que augurem una vetlla excel·lent als que a la nit d'estrena s'encaminin a la Sala Catalunya. Les pel·lícules d'aquest petit artista causen tristesa i alegria alhora.

Les Seleccions Capitolí acaben l'exhibició de «La Dama de les Camèlies» al Cinema Kursaal. L'adaptació cinematogràfica de la novella de Dumas fill ha obtingut una acollida extremadament favorable. La narració transportada al cinema amb estil·lorades en certs passatges de tristesa cursi, ha guanyat, i les pàgines de l'obra tenen així més humanitat.

De totes maneres, amb tot i les supressions fetes a l'original, els temps són altres i altres són les dones. Potser la Margarida Gautier que va deixar En Dumas, no ha existit mai.

La presentació esborra les deus deficiències que l'argument pugui tenir. La casa productora Metro es distingeix per la honradesa artística en el muntatge dels escenaris. «La Dama de les Camèlies» no podia ésser de cap manera una excepció, i així hom pot veure en la pel·lícula uns interiors fantàstics, graciosament femenins i originalment presentats. Essent frívol l'ambient tota de l'obra la presentació és, doncs, justíssima. I el treball d'Alla Nazimova, tan personalíssim troba força oasions per desenrotllar-se amb gran plasticitat.

Aviat la mateixa casa presentarà una altra producció basada en una obra força coneguda i també realitzada per altres prestigiosos artistes. Es tracta de l'adaptació de la novella «Eugenia Grandet», una de les narracions més humanes i més vigoroses d'En Balzac. En aquesta novella hi ha uns caràcters, tan ben traçats, tan naturalment profunditzats i descrits amb ploma de gran mestre, que creiem que el film constituirà un èxit digne d'anotar-se. Ultra «Eugenia Grandet» també presentarà una pel·lícula del famós director americà Rex Ingram, autor de l'adaptació dels «Quatre genets de l'Apocalipsi». El film es titula «La dona frívola», i arreu ha assolit una franca acceptació.

JACKIE COOGAN (EL PRODIGIÓS)

El petit gran artista creador de «CHIQUILIN» presentarà dilluns, 14 de maig, al Saló Catalunya, la seva segona grandiosa producció titulada

«Chiquilin» hospicià

magnífica pel·lícula que recorre triomfalment el món

Recordeu el dia d'estrena, data inoblidable en els anys del Film.

EXCLUSIVA PROCINE, S. A.

Aplec a Sant Ramon de Golbes

Demà, dijous, festa de l'Ascensió, se celebrarà a l'ermita de Sant Ramon, el primer aplec de germanor dels Pomsells del Baix Llobregat.

En la reunió de delegats celebrada a Sant Feliu, s'acorda considerar aplec de Sant Ramon com a cosa única de cada Pomsell, interessant-se vivament per l'èxit esculatant de l'acte, que ha de donar vida a la Federació dels Pomsells Llobregatans. Hi assistirà una representació del directori.

De cara al mar i entre la sentor dels pins, el cant dels ocells i l'aroma de les flors boscanes, els cors s'obran a un mateix amor i en un marxi entusiasme.

Programa. — A les vuit, missa de Comunió a l'església parroquial de Sant Boi. Celebració el reverend senyor rector doctor Moisés Alajas. Durant la missa, els pomsellistes cantaran el «Psallite alleluia» i l'«Adoro te devotes».

A la sortida de l'església, es ballaran dues sardanes a la plaça de Sant Boi. Les tocarà la cobla «Catalonista». Seguidament els pomsellistes aniran a esmorzar a la Font de Golbes que és al peu de la muntanya.

A les onze missa, oficiada pel doctor Albert Bonet, prevere, conseller dels Pomsells de Sant Feliu i director del «Problema». Es cantarà la missa de la Mare de Déu de Nària. Tots els pomsellistes podran acompanyar el cor. Per tal de que pugui ésser oïda per la immensa multitud que haurà vingut de tots els indrets de la comarca. El nostre bisbe ha tingut a bé concedir que la missa pugui dir-se en un altar col·locat de cara a la plaça, a l'altre mateix de l'ermita. Cant dels ocells dels Pomsells i del virolai. Després ballarà i sardanes.

A les tres de la tarda, assemblea pomsellista, en la qual representants de diferents pobles, dirigiran la paraula al públic. Lectura i aprovació dels estatuts de la Federació dels Pomsells del Baix Llobregat. Himne dels Pomsells, i ballets i sardanes.

S'ha establert un servei d'autobusset des de Sant Boi a la Font de Golbes.

A la casa de l'ermita faran dinar per a tots els qui per endavant ho demanin. Els restants hauran de portar-se'l. A la mateixa casa es despatxaran begudes i refrescos.

De l'estació del ferrocarril de la Riera de Móra, en surt un tren a les 7.27, que és el millor per arribar a l'hora de la missa, i de Martorell en surt un a les 7.06.

Per a tornar a la tarda, hi han trens cada hora.

En cas de mal temps, l'aplec es farà el vinent diumenge, dia 13.

Espectacles

Principal Palace

Plaça del Teatre, 214 - Tel. 4796 i 5125 A

Companyia d'operetes i revistes del

TEATRE REINA VICTORIA DE MADRID

Avui, dimecres,

a les deu de la nit

L'EXIT TEATRAL DE L'ANY

Roma se divierte

opereta bufa en tres actes, del mestre Gilbert.

L'OBRA DEL DIA

A RIURE AMB PEP MONCAYOI A CANTAR TOTHOM EL CUPLET DEL TUSCULUM!

Demà, dijous

FESTIVITAT DE L'ASCENSIO Tarda, a dos quarts de cinc Nit, a les deu

ROMA SE DIVIERTE

Avui, EL PRINCEPE CARNAVAL i l'opereta DEDE

Gran Teatre del Liceu

Concerts de Primavera, per l'orquestra Pau Casals. Segon concert, dimecres, amb la cooperació de la eminent pianista anglesa, Fanny Davies. — Es despatxa a la Comptaduria del teatre.

Teatre Català ROMEA

Tel. 3500 A. — Avui, dimecres, nit. El formidable èxit en tres actes i nou quadros, del vigorós poeta En Josep M. de Sagarra.

EL FOC DE LES QINESTERES

Interpretació immillorable. Esplèndida presentació. Decorat nou de Batlle i Amigó. — Demà, dijous, Diada de l'Ascensió. A dos quarts de cinc de la tarda, i a les deu de la nit. «Terribla Catalonista».

EL FOC DE LES QINESTERES

Divendres, a la nit. Funció en honor i benefici del popular Domènec Aymerich. TENORIOSI, i estrena de EL TRUC DEL SENYOR BANYALS. Es despatxa a Comptaduria.

Teatre Català ROMEA

Dies 19, 20 i 21 de maig.

3 úniques funcions de nit, 9.

Gabrielle Robinne et Alexandre

LA RENCONTRE

TERRE INHUMAINE

DEMI-MONDE

Els dies 20 i 21, a la tarda. Matinées per la companyia GABRIELLE ROBINNE ET ALEXANDRE. — Per a encàrrecs, a la Comptaduria del teatre. Tel. 3500 A.

Teatre Tivoli

Companyia de sarsuela i opereta PINEDO-BALLESTER

del Teatre de la Sarsuela, de Madrid.

Avui, dimecres, 9 de maig de 1923.

Nit, a les deu. La sarsuela en un acte i deu quadros, de màgia esbojarrada.

QUO VADIS?

pel primer actor senyor Ballester i altres principals artistes de la companyia. La sarsuela de grans èxits, de Ramos Martín i mestre Guerrero.

LA MONTERIA

ROSSY-PINEDO

BALLESTER-LLORET

i altres principals artistes de la companyia.

Demà, dijous, Festivitat de l'Ascensió. Tarda, colossals programes. LA REINA DE LAS PRADERAS, per Victoria Pinedo i Josep Lluís Lloret, i LA MONTERIA, per Rossy, Pinedo, Ballester i Vendrell. Nit, «QUO VADIS?» i LA MONTERIA, per Rossy, Aguilà, Ballester i Lloret. — Divendres, a la tarda, Gran festival en honor dels Sindicats d'Artistes Llires i Dramàtics espanyols, i a benefici de les Germanies de tots dos Sindicats.

LA MONTERIA

per PINEDO, SAUS, LLUROS, ROSSY, LLORET, CABALLE, VENDRELL, BALLESTER, DIAZ. Adhuc, pendran part en l'espectacle, les companyies dels teatres Goya, Poliorama, Romea, Nou i Tivoli. Detalls per programes. Preus de costum. Es despatxa a la Comptaduria del Teatre Tivoli.

Divendres, a la nit. Estrena a Barcelona de l'opere en un acte i tres quadros d'Antoni Paso (fill) i Silva Aramburu, música del mestre Josep Forn.

LA REINA TOPACIO

amb assistència dels seus autors. Aquesta obra ha estat estrenada per aquesta companyia al Teatre de la Sarsuela, de Madrid.

Es despatxa a Comptaduria.

LA MONTERIA

per PINEDO, SAUS, LLUROS, ROSSY, LLORET, CABALLE, VENDRELL, BALLESTER, DIAZ. Adhuc, pendran part en l'espectacle, les companyies dels teatres Goya, Poliorama, Romea, Nou i Tivoli. Detalls per programes. Preus de costum. Es despatxa a la Comptaduria del Teatre Tivoli.

Divendres, a la nit. Estrena a Barcelona de l'opere en un acte i tres quadros d'Antoni Paso (fill) i Silva Aramburu, música del mestre Josep Forn.

LA REINA TOPACIO

amb assistència dels seus autors. Aquesta obra ha estat estrenada per aquesta companyia al Teatre de la Sarsuela, de Madrid.

Es despatxa a Comptaduria.

LA MONTERIA

per PINEDO, SAUS, LLUROS, ROSSY, LLORET, CABALLE, VENDRELL, BALLESTER, DIAZ. Adhuc, pendran part en l'espectacle, les companyies dels teatres Goya, Poliorama, Romea, Nou i Tivoli. Detalls per programes. Preus de costum. Es despatxa a la Comptaduria del Teatre Tivoli.

Divendres, a la nit. Estrena a Barcelona de l'opere en un acte i tres quadros d'Antoni Paso (fill) i Silva Aramburu, música del mestre Josep Forn.

LA REINA TOPACIO

amb assistència dels seus autors. Aquesta obra ha estat estrenada per aquesta companyia al Teatre de la Sarsuela, de Madrid.

Es despatxa a Comptaduria.

LA MONTERIA

per PINEDO, SAUS, LLUROS, ROSSY, LLORET, CABALLE, VENDRELL, BALLESTER, DIAZ. Adhuc, pendran part en l'espectacle, les companyies dels teatres Goya, Poliorama, Romea, Nou i Tivoli. Detalls per programes. Preus de costum. Es despatxa a la Comptaduria del Teatre Tivoli.

Divendres, a la nit. Estrena a Barcelona de l'opere en un acte i tres quadros d'Antoni Paso (fill) i Silva Aramburu, música del mestre Josep Forn.

LA REINA TOPACIO

amb assistència dels seus autors. Aquesta obra ha estat estrenada per aquesta companyia al Teatre de la Sarsuela, de Madrid.

Es despatxa a Comptaduria.

LA MONTERIA

per PINEDO, SAUS, LLUROS, ROSSY, LLORET, CABALLE, VENDRELL, BALLESTER, DIAZ. Adhuc, pendran part en l'espectacle, les companyies dels teatres Goya, Poliorama, Romea, Nou i Tivoli. Detalls per programes. Preus de costum. Es despatxa a la Comptaduria del Teatre Tivoli.

Divendres, a la nit. Estrena a Barcelona de l'opere en un acte i tres quadros d'Antoni Paso (fill) i Silva Aramburu, música del mestre Josep Forn.

LA REINA TOPACIO

amb assistència dels seus autors. Aquesta obra ha estat estrenada per aquesta companyia al Teatre de la Sarsuela, de Madrid.

Es despatxa a Comptaduria.

LA MONTERIA

per PINEDO, SAUS, LLUROS, ROSSY, LLORET, CABALLE, VENDRELL, BALLESTER, DIAZ. Adhuc, pendran part en l'espectacle, les companyies dels teatres Goya, Poliorama, Romea, Nou i Tivoli. Detalls per programes. Preus de costum. Es despatxa a la Comptaduria del Teatre Tivoli.

Divendres, a la nit. Estrena a Barcelona de l'opere en un acte i tres quadros d'Antoni Paso (fill) i Silva Aramburu, música del mestre Josep Forn.

LA REINA TOPACIO

amb assistència dels seus autors. Aquesta obra ha estat estrenada per aquesta companyia al Teatre de la Sarsuela, de Madrid.

Es despatxa a Comptaduria.

LA MONTERIA

per PINEDO, SAUS, LLUROS, ROSSY, LLORET, CABALLE, VENDRELL, BALLESTER, DIAZ. Adhuc, pendran part en l'espectacle, les companyies dels teatres Goya, Poliorama, Romea, Nou i Tivoli. Detalls per programes. Preus de costum. Es despatxa a la Comptaduria del Teatre Tivoli.

Divendres, a la nit. Estrena a Barcelona de l'opere en un acte i tres quadros d'Antoni Paso (fill) i Silva Aramburu, música del mestre Josep Forn.

LA REINA TOPACIO

amb assistència dels seus autors. Aquesta obra ha estat estrenada per aquesta companyia al Teatre de la Sarsuela, de Madrid.

Es despatxa a Comptaduria.

LA MONTERIA

per PINEDO, SAUS, LLUROS, ROSSY, LLORET, CABALLE, VENDRELL, BALLESTER, DIAZ. Adhuc, pendran part en l'espectacle, les companyies dels teatres Goya, Poliorama, Romea, Nou i Tivoli. Detalls per programes. Preus de costum. Es despatxa a la Comptaduria del Teatre Tivoli.

Divendres, a la nit. Estrena a Barcelona de l'opere en un acte i tres quadros d'Antoni Paso (fill) i Silva Aramburu, música del mestre Josep Forn.

LA REINA TOPACIO

amb assistència dels seus autors. Aquesta obra ha estat estrenada per aquesta companyia al Teatre de la Sarsuela, de Madrid.

Es despatxa a Comptaduria.

LA MONTERIA

per PINEDO, SAUS, LLUROS, ROSSY, LLORET, CABALLE, VENDRELL, BALLESTER, DIAZ. Adhuc, pendran part en l'espectacle, les companyies dels teatres Goya, Poliorama, Romea, Nou i Tivoli. Detalls per programes. Preus de costum. Es despatxa a la Comptaduria del Teatre Tivoli.

Divendres, a la nit. Estrena a Barcelona de l'opere en un acte i tres quadros d'Antoni Paso (fill) i Silva Aramburu, música del mestre Josep Forn.

LA REINA TOPACIO

amb assistència dels seus autors. Aquesta obra ha estat estrenada per aquesta companyia al Teatre de la Sarsuela, de Madrid.

Es despatxa a Comptaduria.

LA MONTERIA

per PINEDO, SAUS, LLUROS, ROSSY, LLORET, CABALLE, VENDRELL, BALLESTER, DIAZ. Adhuc, pendran part en l'espectacle, les companyies dels teatres Goya, Poliorama, Romea, Nou i Tivoli. Detalls per programes. Preus de costum. Es despatxa a la Comptaduria del Teatre Tivoli.

Divendres, a la nit. Estrena a Barcelona de l'opere en un acte i tres quadros d'Antoni Paso (fill) i Silva Aramburu, música del mestre Josep Forn.

LA REINA TOPACIO

amb assistència dels seus autors. Aquesta obra ha estat estrenada per aquesta companyia al Teatre de la Sarsuela, de Madrid.

Es despatxa a Comptaduria.

LA MONTERIA

per PINEDO, SAUS, LLUROS, ROSSY, LLORET, CABALLE, VENDRELL, BALLESTER, DIAZ. Adhuc, pendran part en l'espectacle, les companyies dels teatres Goya, Poliorama, Romea, Nou i Tivoli. Detalls per programes. Preus de costum. Es despatxa a la Comptaduria del Teatre Tivoli.

Divendres, a la nit. Estrena a Barcelona de l'opere en un acte i tres quadros d'Antoni Paso (fill) i Silva Aramburu, música del mestre Josep Forn.

LA REINA TOPACIO

amb assistència dels seus autors. Aquesta obra ha estat estrenada per aquesta companyia al Teatre de la Sarsuela, de Madrid.

Es despatxa a Comptaduria.

LA MONTERIA

per PINEDO, SAUS, LLUROS, ROSSY, LLORET, CABALLE, VENDRELL, BALLESTER, DIAZ. Adhuc, pendran part en l'espectacle, les companyies dels teatres Goya, Poliorama, Romea, Nou i Tivoli. Detalls per programes. Preus de costum. Es despatxa a la Comptaduria del Teatre Tivoli.

Divendres, a la nit. Estrena a Barcelona de l'opere en un acte i tres quadros d'Antoni Paso (fill) i Silva Aramburu, música del mestre Josep Forn.

LA REINA TOPACIO

amb assistència dels seus autors. Aquesta obra ha estat estrenada per aquesta companyia al Teatre de la Sarsuela, de Madrid.

Es despatxa a Comptaduria.

LA MONTERIA

per PINEDO, SAUS, LLUROS, ROSSY, LLORET, CABALLE, VENDRELL, BALLESTER, DIAZ. Adhuc, pendran part en l'espectacle, les companyies dels teatres Goya, Poliorama, Romea, Nou i Tivoli. Detalls per programes. Preus de costum. Es despatxa a la Comptaduria del Teatre Tivoli.

notable i original artista MORENO i el seu excèntric LEPE. Ventrillog, malabarista, xilofonista. Succés de la gentilíssima cançonetista, SALUT RUIZ, en el seu variat, novell i exclusiu repertori. — Aviat, BENEFICI de SALUT RUIZ. — Dijous, 17 de maig, inauguració de la temporada d'istiu. Presentació a Barcelona de la notabilíssima companyia d'opere i sarsuela, EUGENIA ZUFFOLIRAMON PESA.

TEATRE NOU

Companyia d'opere i sarsuela de FREDERIC CABALLE

Avui, dimecres, dia 9. Nit, a tres quarts de deu. El cartell més bo de Barcelona. EL HUSAR I LA MONTERIA, pel quartet que estrenà l'obra, Tona Lluís, Empar Sans, Frederic Caballé i Rafael Díaz. — Demà, dijous, tarda, a dos quarts de cinc. Grandioses cartell. EL PAJARO AZUL I LA MONTERIA. Nit, a tres quarts de deu. Estupend program. EL HUSAR I LA MONTERIA. — Divendres, estrena sensacional, LA CANÇO DE LA RAMBLA.

Teatre Victòria

Directió: FERRAN VALLEJO i FRANCESC VIDAL. Mites: BLAY i CONTI. Demà, dijous, 10 d'abril, Festivitat de l'Ascensió del Senyor. Tarda, a dos quarts de quatre. Nit, a tres quarts de deu. Primer: Reestrena del sainet, El riu d'Arrioches i Renovales.

SERAFIN EL PINTURERO

per Empar Martí, Sabu Rodríguez, Matilde Tornamira i els senyors Vallejo, Vidal, Pradas, Rojo i altres sars de la companyia. Segon: EL ALCALDE DE GRIFONES, per les principals parts de la companyia. Tercer: JA SOC AQUI (NANDU), èxit d'autors i interpretes.

Divendres, a la tarda, no hi ha funció, per a donar lloc a l'assag general de EL SACRISTAN DE SANTA RITA, obra original de donya Encarnació Osés i J. Valls Juguert, i música de la jove nostra Paquita Brodà. Divendres, nit, a tres quarts de deu, estrena de

EL SACRISTAN DE SANTA RITA

TEATRE COMIC

Avui, dimecres, a tres quarts de deu de la nit. La pantomima EL HUERFANO DE PARIS, i tot el programa de les grans atraccions.

Gran Teatre Espanyol

Companyia de vodevil

SANTPERE i BERGES

Avui, dimecres, 9 de maig. Nit, a les deu. ELS ALLOTJATS. — Demà, dijous, l'Ascensió del Senyor, ELS ALLOTJATS i DON JOAN DE SERRALLARGA. Nit, LA TRAGEDIA DE L'OPI.

Teatre Poliorama

Companyia de comèdia

Gdell - Tuñela - Asquerino - Cortès

Avui, dimecres, 9 de maig de 1923.

Nit, a les deu. POPULAR. BUTACA PLATEA, DUES PESSETES. EL CREIXENT EXIT DE BROMA en tres actes, de Carles Arniches.

LA LOCURA DE DON JUAN

Demà, dijous, FESTIVITAT DE L'ASCENSIO DE NOSTRE SENYOR. Tarda, a dos quarts de quatre. Primera sessió. LA PLUMA VERDE. A les sis, secció especial, i nit, a les deu. LA LOCURA DE DON JUAN. — Dissabte, nit, ESTRENA de la joguina còmica en tres actes, de don Pere Muñoz Seca.

EL VATICINIO O S. S. S.

Es despatxa a Comptaduria. Tel. 4134 A.

Teatre Barcelona

Tel. 314 A.

TOURNEE D'EL NINO DE ORO.

Gran companyia còmica del Teatre Rei Alfons, de Madrid.

Primer actor i director FRANCESC ALARCON

Primera actriu: ELOISA MURO

Seguint el costum d'aquesta companyia a Madrid, fins acabar la temporada regiran preus populars. Tarda, butaca, 150 ptes. Nit, 3 ptes.

Avui, dimecres, BENEFICI de la gentilíssima primera actriu, ELOISA MURO.

Nit, a les deu. ESTRENA de la comèdia en tres actes, de J. Andrau de la Prada i E. Gómez de Miguel, CUANDO RIE LA MUJER... Acabarà la vetllada cantant couplets la senyora Muro, entre els quals, FLOR DE TE, LA MARQUESITA, TIMIDA, TU NO ERES ESO, LA CALESERA DEL REY FERNANDO, etc. LUXOSISSIM VESTUARI RICA PRESENTACIO. — Demà, dijous, Festa de l'Ascensió. Tarda i nit, ABUELA Y NIETA. CUANDO RIE LA MUJER... i couplets per la senyora Muro.

PALACE CINE

Gran Saló de Moda

Avui, dimecres, dia 9, nit, formosos i selectes programes. Grans èxits. Les encisadores comèdies: LA BALLARINA DE SANG REIAL I UN SOMNI IDEAL. Segona i última jornada de la colossals pel·lícula, LA TERRA DEL DIABLE, i èxits de la magnífica pel·lícula de l'acreditada marca (Golvín), CEGADA PER LA NEU. — El vinent dilluns, grandiosos esdeveniments. Estrena de l'emocionant pel·lícula de la casa Gaumont, en dues jornades, LA FILLA DELS DRAPAIRES, projectant-se sencera. — Des de demà, dijous, Festivitat de l'Ascensió, i durant la temporada d'istiu, queden suspeses: la «Sessió matinal» i «Primera sessió» de la tarda que de costum es venien celebrant cada dia de festa, subsistint només una sola sessió de tarda, per a la qual regiran els preus: Preferència, 1'30. Especial, 1 pesseta.

Saló Catalunya

Gran cinema de Moda. Notable quintet JORDA i trio TORRENTS. — Avui, dimecres, El programa més bo de Barcelona. Grandiosa estrena del Programa Ajúria, PER COMPLAURE UNA DONA, formosíssima comèdia; veritable joia d'art. Èxit colossals, triomf extraordinari. LA BALLARINA DE LA CARETA, exclusiva; encisadora comèdia, per la ingènua artista OSSI OSWALDA. Estrena, EN SANDALI DEFENSOR DE LA LLEI SECA, bromia continua. — Demà, dijous, FESTA DE L'ASCENSIO DEL SENYOR. Grandiosa matinal, i tarda, LA BALLARINA DE LA CARETA. Nit, grandiosa estrena, TRESORS DEL COR, per MARY MILES. — Dilluns, gran esdeveniment artístic, el segon i sorollós triomf del company i del·leble de CHARLOT, el prodigiós artista JACKIE COOGAN, CHIQUILIN HOSPICIA. Només es projectarà al SALO CATALUNYA. — Aviat, la grandiosa novetat de l'any. El més atrevit, curiós i interessant en pel·lícula... que serà?

Diorama

Programa per a avui: ELS PERILLS DEL YUKON, episodis tercer i quart. ESCOLA MODEL, MATRIMONI INTERI (Programa Ajúria). DESPRES D'UNA NIT TOLEDA, LA TERRA DEL DIABLE, primera jornada. — Demà, Festivitat de l'Ascensió. Extraordinàries estrenes. Tarda, grans sessions. Nit, augment de programa, i estrena de la interessant superproducció.

Chiquilín

Programa per a avui: ELS PERILLS DEL YUKON, episodis tercer i quart.

ESCOLA MODEL, MATRIMONI INTERI (Programa Ajúria). DESPRES D'UNA NIT TOLEDA, LA TERRA DEL DI

Teatre de la Casa de Caritat
(Carrer de Valldonzella)
Demà, dijous, a les sis en punt de la tarda, segona sessió de «TEATRE DELS POETES», con sagrada a APEL·LES MESTRES. Interpretació plàstica dels idilis «LA CIGALA I LA FORMIGA», «ELS DOS CRESOS» i «L'ANYELL DE PASQUA». Representació de la «MARINA», estrena. — Abonaments a L'EDITORIAL POLIGLOTA. Petritxol, 8, i a la Casa de Caritat.

PARC GÜELL

Festa d'Infants i Flors
Demà, diada de l'Ascensió, a tarda. Sardanes, pollastros, gegants, focs ja gonesos, enlairament de bombes, Orfeó de Mossèn Quinto, Esbart Català de Dansaires, Orfeó Infantil de les Es-

coles de l'Ateneu Igualadí, Orfeó Gracienc.
Entrada gratis als infants que vagin amb llurs pares.

ESBART FOLKLORE CATALUNYA

FESTES DE LA DANSA CATALANA
II sessió. DIUMENGE, 13 maig, 4 tarda. FRONTÓ COMITAT, Roselló, 219. Per a localitats i entrades: CASA RIGOL, Petritxol, 17, botiga, i el dia de la festa, al Frontó, des del matí.

CARRERES DE CAVALLS - HIPÒDROM
Demà, dijous, 10 de maig. A dos quarts de quatre de la tarda. Preus: Lliure circulació, 10 pessetes. Entrada general, 125 pessetes. De carruatge, 625 pessetes. Impostos compresos. — Despatx de localitats: Taquilla Teatre Novetats, Centre de Localitats i Taquilles Hipòdrom. — Servei d'autòmòbils des de la Plaça de Catalunya a l'Hipòdrom i viceversa. Preu, 150 pes-

setes per trajecte. Servei de restaurant i bar.

TURO PARK

Obert cada dia fins el cap-vespre. Jardins perfumats per milions de flors. Poètic roserar, amb gran abundància i varietat de roses. Atraccions sensacionals.

Entrada de passeig, 50 cèntims.

Demà, Festivitat de l'Ascensió, extraordinari programa. El dia 19 inauguració de l'Exposició canina i obertura nocturna.

Frontó Principal Palace

Avui, dimecres, nit, a un quart d'onze. Dos grandiosos partits de pilota a cistella. [Primer: BARRENECHEA i PALAU contra VICENTE i SALSA-

MENDI. Segon partit: FEDERICO i EGUI contra ITURZAETA i URLARTE.

PARC

En el present mes inauguració de la **PISTA DE GEL** figurant de professors els famosos campions del patinatge sobre gel, de Nova York i Berlín, Mr. Angola i Mlle. Else Derkesen.

FUTBOL

Demà, dijous i dissabte, 12 de maig, a les cinc de la tarda. Emocionants partits internacionals.

SPOOTVEREIN 98 E. U. de Halle formidable equip alemany contra

UNIO SPORTIVA DE SANS (Camp de la Unió)

Carrer Gallien (Sans)

Entrada, 2 pessetes. Tribuna, 150.

EDEN CONCERT

Asalto, 12. Telèfon 3332 A. — **MUSIC-HALL DE LES CARS FOR MOSES**. — Tarda, a dos quarts de quatre. Nit, a dos quarts de deu. **ASURIA AND PATNER**. Últims dies de les cèlebres artistes **CAROLINA DE LA RIVA** i **RAMONETA DE LA RIVA**. — Dissabte, 3 monuments debuts, 2. — Gran Dancing Tango Orquestra Tzigans Tindall. — Entrada amb consumació. Tardes de dia de treball, 1 pesseta. Nit, Seients laterals, 2 pessetes. Nova direcció de cuina. Seleccions coberts a 6 pessetes.

LA MILLOR CUINA DE BARCELONA

DIVERSIONS PARTICULARS

TEATRE CATALA ROMEA

Tertúlia Catalanista

Demà dijous. Diada de l'Ascensió. Nit. **EL FOC DE LES GINESTERES**

Es despatxen vals: Barreteria G. Hospital, 16, i Rellogeria Muller, de Valldor de la Presó, 8.

Serveis de la Companyia Trasatlántica

LINIES A ANTILLES, MEXIC I NOVA YORK
P. DE SATRUSTEQUI
sortirà el dia 25 de maig de Barcelona, el 26 de València, el 28 de Màlaga i el 30 de Cádiz cap a Nova York, Havana, i Veracruz.

ALFONSO XIII
sortirà el dia 17 de maig de Bilbao, el 19 de Santander, el 20 de Gijón i el 21 de Cornuà, cap a Havana i Veracruz. Admet càrrega i passatge cap a Costa Rica i Pacífic amb trasbord a Havana.

LINIA DE VENEZUELA, COLOMBIA I PACIFIC
MANUEL ARNUS
sortirà el dia 10 de maig de Barcelona, el dia 11 de València, el 13 de Màlaga i el 15 de Cádiz cap a Les Palmes, Santa Cruz de Tenerife, Santa Cruz de la Palma, Puerto Rico, Havana, La Guayra, Puerto Cabello, Caracas, Sabanailla, Colón i pel Canal de Panamá a Guayaquil, Callao, Mollendo, Africa, Iquique, Antofagasta i Valparaiso. Sortida de Valparaiso el 19 de cada mes tornant per la mateixa ruta fins a La Guayra i d'allí a Puerto Rico, Canaries, Cádiz i Barcelona.

LINIA DE BUENOS AIRES
REINA VICTORIA EUGENIA
sortirà el dia 4 de maig de Barcelona, i el 7 de Cádiz cap a Santa Cruz de Tenerife, Montevideo i Buenos Aires.

SERVEI A FILIPINES I PORTS DE XINA I JAPÓ
C. LOPEZ Y LOPEZ

sortirà de Cornuà el dia 21 de maig, cap a Vigo, Lisboa i Cádiz d'on sortirà el 25 cap a Cartagena, València i Barcelona i d'aquest port el 31 cap a Port-Saïd, Suez, Colombo, Singapore, Manila, Hong-Kong, Xang-Hai, Nagasaki, Kobe i Yokohama, admetent passatge i càrrega per als dits ports i per altres punts per als quals hi hagi establerts serveis regulars des dels ports d'escala abans indicats.

LINIA DE FERNANDO PÓO
SAN CARLOS
sortirà el dia 15 de maig de Barcelona, el 16 de València, el 17 d'Alacant i Cartagena, i el 20 de Cádiz cap a Les Palmes, Santa Cruz de Tenerife, Santa Cruz de la Palma, altres escales intermèdies i Fernando Póo.

A més dels indicats serveis, la Companyia Trasatlántica té establerts els especials dels ports del Mediterrani a Nova York i ports del Cantàbric a Nova York i la Línia de Barcelona a Filipines, les sortides dels quals no són fixes i s'anunciaran oportunament a cada viatge.

Aquesta vapors admeten càrrega en les condicions més favorables, i passatgers als quals la Companyia dona allotjament i tracte esmerat, com ha acreditat en son dilatat servei. Tots els vapors tenen Telegrafia sense fils.

TENIR

UN BON PAÏDOR

és una gran riquesa, una fortuna inapreciable. Pair-ho tot sense molèsties, sense fadigues, sense dolors, és un tresor que cobdicia aquell que té l'estómac delicat. — D'això no en puc menjar... — Això potser em farà mal... — El melge m'ha dit que d'això... Proveu tant sols vuit dies de prendre l'**Estòmec Artificial**, i totes aquelles exclamacions desapareixeràn de vostres llavis. Alivi immediat. Curació certa i prompte.

■ ANEU EN COMPTE ■

Refusen com a falsificats les caixes que no portin la firma dels únics concessionaris per Espanya i Urriach i C^a Bruoh, 49

Demaneu-lo en farmàcies i centres d'especifics

GADENES «TITAN»

Per a TOTA MARCA d'Autocamions de QUALSEVOL TONELLATGE d'acer eromo-niquel garantitzat

PELAYO, 16, ENTRESOL

Es la reina de les aigües de taula la de la **VALL DE SANT DANIEL**
El seu representant: Josep Pagans, Ponent, 28

Catarro dels nois

L'Anti-catarro BORBONET, és el veritable específic aere dit per a curar en pocs dies la Coqueluche, Bronquitis de tota mena de tos de les criatures.

Dipòsits: Farmàcia de l'autor, Carders, 44; Doctor An dren i J. Viladomat, Rambla de les Flors.

Demandes

Aprénent marcador
per impremta falta, Passatge de la Pau, 2.

Es desitja
matrimoni sense fills de mitjana edat a tot estar per a cuidar tard i que sàpiga guiar auto. Hores de 12 a 1. Unió, 13, entresol.

Ajudant de cuina
es desitja de 18 anys. Carrer del Carril, 41.

Es necessita
una criada que sàpiga cuinar. Sou 50 a 60 ptes. Presentar-se demà fins a les tres. Provença, 207, quart.

Corredor
propagandista enèrgic falta per a introduir excel·lent marca neteja metalls. Sou i comissió. Indult sense coneixer Barcelona. Corts, 431, quart, 1.ª De 2 a 3 tarda.

Minervista per Mataró

falta. Raó: Passatge de la Pau, número 2. — Barcelona.

Dibuixant

per a bocets de catifes nuades a mà, que sigui coneixedor de la fabricació i dels estils decoratius, i amb esperit comercial pot obtenir posició estable i lucrativa. Escriure dades i referències a TIROLESSES. Pel·layo, núm. 1, baix sobre dirigit a «Taploes de Lana» per a ésser convocat.

Serventes
de totes classes col·loco. Passatge Virreina, 24. Casa formal.

Xofer
es necessita per a casa de comerç. Oferir-se amb bones referències. Esc. 3581 Rbla. Flors, 16 (anunci).

Vendes

Castell-Palau
dels Reis d'Aragó
A Piera. Es VEN completament amoblat i recent restaurat. Per a informes: Mallorca, núm. 315, quart, segona.

Rönisch

AUTOPIANOS y PIANOS

CONTADO, PLAZOS

A.BADIA

CALLE 5^a ANA, 6

BARCELONA

Torns cilíndrics
i revolver. Talladors, eixalles. Mallorca, 86. Telèfon 106 H.

Venc mobles
pis, bons, de gust, saló complet, vitrines, rebidors roure i talla bufet, taula de, cadres, pedretal; tot talla legítim de Venècia, veritable joia d'art i altres. Raó: Corts, 554, porteria.

Moto taxis
Harley. Plaça Tetuan, 21.

Màquines
i eines de fabrica sabons, veng en bon us, traspasso local amb habitació. Esc. 3802. Empresa Ideal d'Informació, Rambla de les Flors, 16 (anunci).

Joies d'ocasió
Safates i serveis de plata, a pes. Compró or, plata, platí, brillants i perles.
Joaquín de J. Nàñez
Rambla de les Flors, 8 A
Cardenal Casañas, 8.

Mobles a termini

74, RONDA SANT ANTONI, 74

LA AFRICANA

Avisos
Gavanys
i gabardines per 16 ptes. donant-me gènere i folros en grans i petites partides. Tall i confecció esmerada. Escriure: J. M. Ll., Rbla. Flors, 16 (anunci).

COPIES

a màquina
Circulars, Sobres. Preus sense competència. Demaneu el follet explicatiu de tots els altres serveis de la casa **EMPRESA IDEAL D'INFORMACIÓ**
Rbla. Flors, 16, baixos

Dispeses

Espaiosa habitació
balcó carrer per a 2 amics sols dormir o per a despatx. Universitat, 113, entresol, 1.^a

Es desitja
dispesar sols dormir. Berça, 30, pral., 1.ª, 6.

Famille française
offre chambre meublée. Corts, 645, 2 on, 2.^a

Habitació per a llogar
Sant Honorat, 9, 2 on, 2.^a

Casa senzilla
cedeix habitació a senyor a tot estar, tracte familiar. Universitat, 91, entresol, 1.^a

Casa particular
desitja un o dos senyors a tot estar o sols a dormir. Corts, 550, quart, primera.

Habitacions
amb dret cuina i balcó al carrer per a matrimoni sense fills o persones soles. Baixada Sant Miquel, 2 bis, entresol.

Habitació
cedeix casa particular, bany. Claris, 23, segon, 11 a 5.

Boniques habitacions
per a senyor a tot estar o sols a menjar. Carrer Ample, 31, segon, primera.

Ofertes

Dues germanes
majors d'edat s'ofereixen per a cuidar porteria o despatx, amb molt bones referències. Escriure 3601, Empresa Ideal d'Informació, Rambla de les Flors, 16 (anunci).

Bona dida
llet abundant, tres mesos. Raó: Escribent núm. 3, Virreina.

Compres

Es comprarien
400 cadires d'ocasió. Balmes, 125, entresol, 1.ª De 1 a 2.

Lloguers

Pianos de lloguer de diferents preus. Bruch n.º 78, entresol, C. BIEGER.

Lloga casa

i torre estació Sant Celoni i estació Gualba, aigua, llum elèctrica, jardí. Font arbreda moblada. Vauxella, temporada i anys. Masferrer, 1, pral., segona. De 2 a 3 de 8 a 9.

S'imposa l'examen dels seus ulls

Vostè està fatigat: no dubti que necessita ulleres. El seu treball fet amb llum artificial ha cansat la seva vista i solament uns cristalls adequats han de proporcionar-li descans. Estem totalment a les seves ordres i la seva visita serà per a nosaltres un honor que li regradem per endavant.

Carles Tutusaus Optic-Fabricant

Boqueria, 22 : : : Raurich, 2

BARCELONA

Salut : Força : Vigor : Joventut

HISTOGENIC PUIG JOFRE

L'ideal dels reconstituents. Rehabilita des dels primers dies els organismes agotats per la TUBERCULOSI, ANEMIA, NEURASTENIA i demés afeccions CONSUNTIVES. Vint anys d'èxit. — PREMIAT pel Congrés Internacional de la Tuberculosis de 1910.

Demaneu a totes les farmàcies

Fàbrica de Flors, Corones i Plantes

Tot el que's necessita per a fer-les

Antiga Casa T. COSTAS. Palla, 13 i 15, pral.

HERNIATS

L'últim avenç científic per a combatre amb èxit segur vostres hernies sense operar és el **BRAGUER MEDICAL VIVES**, admiració de la Ciència Mèdica i sens parió al món. Rebutgeu les imitacions.

Despatx: de 9 a 1 i de 3 a 7

Rambla del Centre, 12, pral. - Casa VIVES

(TOCANT AL LICEU)

A Montserrat Jove amb extraordinària pràctica en negoci de gran rendiment, necessita soci capitalista per a establir-se. Podrà dur el negoci personalment. Es segur, rendeix molt. Dirigir-se a l'Administració de «LA VEU», núm. 7750.

Dues boniques habitacions
per a despatxos independents, carrer centre i comercial. J. Anselm Clavé, 4, 1er, 2.^a

Local per a taller
Eixample, 13,000 pams aigua, gas, electricitat. Raó: Mallorca, número 88.

Anuncis

Professor de piano i solfeig
s'ofereix: Consell de Cent, 321

Maquinària
(ferro tall) es compren petites i grosses partides. Constitució, 180. Fundició. Sans (Bordeta).

Secretari particular
s'ofereix Jove educat, òptimes referències. Idiomes català i espanyol correctament. Adreçar a «LA VEU», núm. 1915.

NECESSITEM bons corredors per la venda de llibres a domicili. Escriure indicant mètode i aspiracions. Adreçar a Correus, 789.